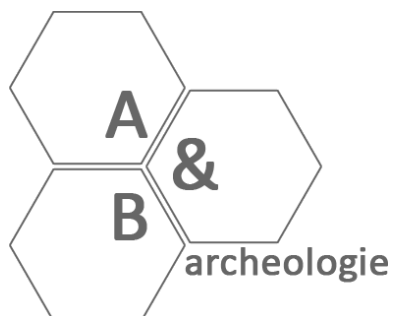

Eindverslag Kortenber Leuvensesteenweg 348

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Sander DEBRABANDERE en Paulien FONTEYN

17-11-2022

Titel: Eindverslag Kortenbergh Leuvensesteenweg

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke, Sander Debrabandere, Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode opgraving: 2022B22

Bekrachtigde archeologienota: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17646>

Bekrachtigde nota: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/21417>

Intern projectnummer: 2021.011

Locatiegegevens: Vlaams-Brabant, Kortenbergh, Leuvensesteenweg 348

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 162833 en Y: 175365; X: 162994 en Y: 175454

Oppervlakte plangebied: ca. 6731m²

Oppervlakte advieszone: ca. 2330m²

Kadastergegevens: Kortenbergh, afdeling 1, sectie B, perceel 488A (zie figuur 1)

Topografische kaart: zie figuur 1 en 2

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Paulien Fonteyn (erkend-archeoloog), Sander Debrabandere (assistent-archeoloog) en initiatiefnemer

Begin- en einddatum veldwerk: 28 februari 2022 t.e.m. 3 maart 2022

Wetenschappelijke advisering: /

Nummer wettelijk depot: D/2022/14.293/9

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. SITUERING.....	5
1.2. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS.....	8
1.2.1. SAMENVATTING BUREAUONDERZOEK.....	8
1.2.2. SAMENVATTING ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM DOOR MIDDEL VAN PROEFSLEUVEN	10
1.3. ONDERZOEKSOPDRACHT	14
1.3.1. VRAAGSTELLING MET BETREKKING TOT DE ARCHEOLOGISCHE SITE	14
1.3.2. RANDVOORWAARDEN	14
1.3.3. BESCHRIJVING VAN DE GEPLANEDE WERKEN	15
1.4. WERKWIJZE EN STRATEGIE	16
1.4.1. OPGRAVINGSMETHODE.....	16
1.4.2. ORGANISATIE VAN DE OPGRAVING.....	18
1.4.3. RELEVANT GEBRUIKT MATERIAAL.....	19
1.4.4. AFWIJKINGEN STRATEGIE TEN OPZICHTE VAN HET PROGRAMMA VAN MAATREGELEN.....	19
1.4.5. SELECTIEKEUZE VONDSTEN.....	19
1.4.6. SELECTIEKEUZE STAALNAME	19
1.4.7. INBRENG SPECIALISTEN	19
1.4.8. ALGEMENE WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	19
2. ASSESSMENTRAPPORT	20
2.1. GEHANTEERDE METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA	20
2.2. OBSERVATIES EN REGISTRATIES.....	20
2.2.1. ASSESSMENT VAN DE VONDSTEN.....	20
2.2.2. ASSESSMENT VAN DE STALEN	21
2.2.3. CONSERVATIE-ASSESSMENT	22
2.2.4. ASSESSMENT VAN DE SPOREN, SPOORCOMBINATIES EN ARCHEOLOGISCHE STRUCTUREN	23
2.2.5. ASSESSMENT VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	24
2.3. POTENTIEEL VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.....	25
2.4. UIT TE VOEREN ONDERZOEK	26
2.4.1. TE BEANTWOORDEN ONDERZOEKSVRAGEN	26
2.4.2. STRATEGIE VOOR DE VERWERKING.....	26
2.4.3. ONDERZOEKSVRAGEN BIJ VERVOLGONDERZOEK	27
3. INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	28
3.1. LANDSCHAPPELIJK, HISTORISCH EN ARCHEOLOGISCH KADER.....	28
3.1.1. LANDSCHAPPELIJK KADER	28
3.1.2. HISTORISCH KADER	35
Kortenbergh	35
Plangebied.....	35
3.1.3. ARCHEOLOGISCH KADER	42

3.2. STRATIGRAFISCHE OPBOUW	44
3.2.1. BODEMGENESE	44
3.2.2. BODEMBEWARING	47
3.2.3. BODEMBEWARING EN BEWARING ARCHEOLOGISCHE SITE/ARTEFACTEN.....	47
3.2.4. REFERENTIEBODEMS OP GEKENDE ARCHEOLOGISCHE SITES.....	48
3.3. BESCHRIJVING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	49
3.4. CULTURELE EN NATUURWETENSCHAPPELIJKE VONDSTEN.....	61
Handgevormd aardewerk	62
Gedraaid aardewerk	64
3.4.1. NATUURWETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK.....	67
3.5. DATERING EN INTERPRETATIE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	68
3.5.1. RELATIEVE DATERING AAN DE HAND VAN SPOREN EN VONDSTEN	68
3.5.2. ABSOLUTE DATERING AAN DE HAND VAN NATUURWETENSCHAPPELIJKE DATERINGSTECHNIEKEN	68
3.5.3. ABSOLUTE DATERING AAN DE HAND VAN HISTORISCHE BRONNEN	68
3.5.4. TAFONOMISCHE OPBOUW EN FORMATIE.....	69
3.6. SYNTHESE.....	70
3.6.1. INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE	70
3.6.2. BELANG EN BETEKENIS VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	70
3.7. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN EN -DOELEN	76
3.8. SAMENVATTING GESPECIALISEERD PUBLIEK	78
3.9. SAMENVATTING NIET-GESPECIALISEERD PUBLIEK	79
3.10. BIBLIOGRAFIE.....	80
3.11. FIGURENLIJST	81
3.12. TABELLENLIJST.....	84
 4. BEWARING EN DEPONERING.....	 85
 5. BIJLAGEN	 86
5.1. LIJST PLANNEN EN KAARTEN	86
5.2. TEKENINGENLIJST.....	86
5.3. FOTOLIJST	86
5.4. SPORENLIJST	86
5.5. VONDSTENLIJST	86
5.6. STALENLIJST.....	86
5.7. SKELETFORMULIEREN.....	86
5.8. CONSERVATIERAPPORT	86
5.9. RESULTATEN AARDKUNDIGE EN NATUURWETENSCHAPPELIJKE ANALYSES.....	86
5.10. REFERENTIEPROFIEL.....	86
5.11. DAGRAPPORTEN	86
5.12. VELDTÉKENINGEN	86

1. Beschrijvend gedeelte

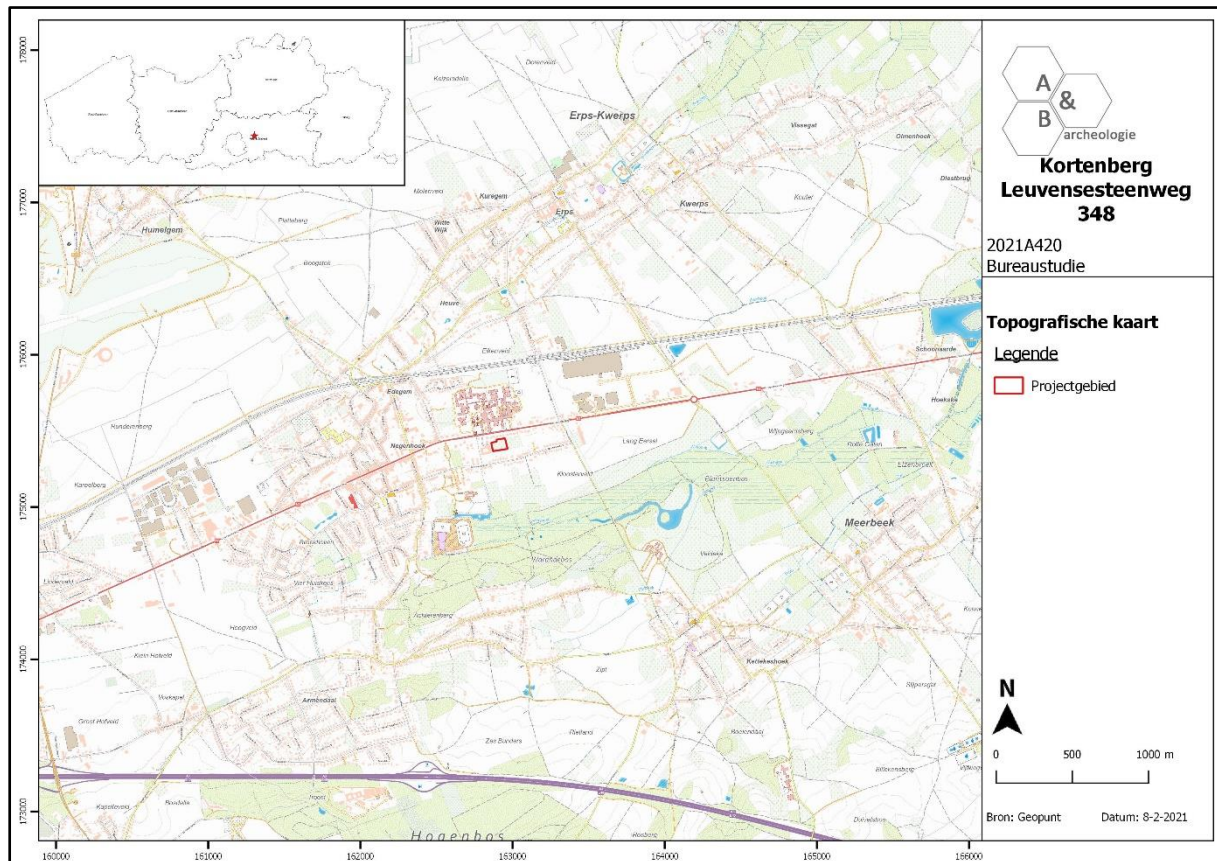
1.1. Situering

De gemeente Kortenbergh is vrij centraal gelegen in de provincie Vlaams-Brabant, tussen de steden Brussel in het westen en Leuven in het oosten. De gemeente bestaat uit de deelgemeenten Everbergh, Meerbeek, Erps-Kwerps en Kortenbergh zelf. Ze wordt centraal van west naar oost doorkruist door de spoorlijn Brussel-Leuven en de Leuvensesteenweg die hier parallel mee loopt. Het projectgebied bevindt zich langs de Leuvensesteenweg op ca. 900m ten oosten van het centrum van Kortenbergh. Het wordt vrijwel volledig ingesloten door bebouwing langs de Leuvensesteenweg en de Minneveldstraat. Ten oosten wordt het begrensd door landbouwgrond. Op de bodemgebruikskaart van 2001 staat het gebied aangeduid als 'Akkerbouw', wat overeenkomt met het huidige gebruik. Kadastraal bevindt het plangebied zich te: Kortenbergh, afdeling 1, sectie B, perceel 488A.

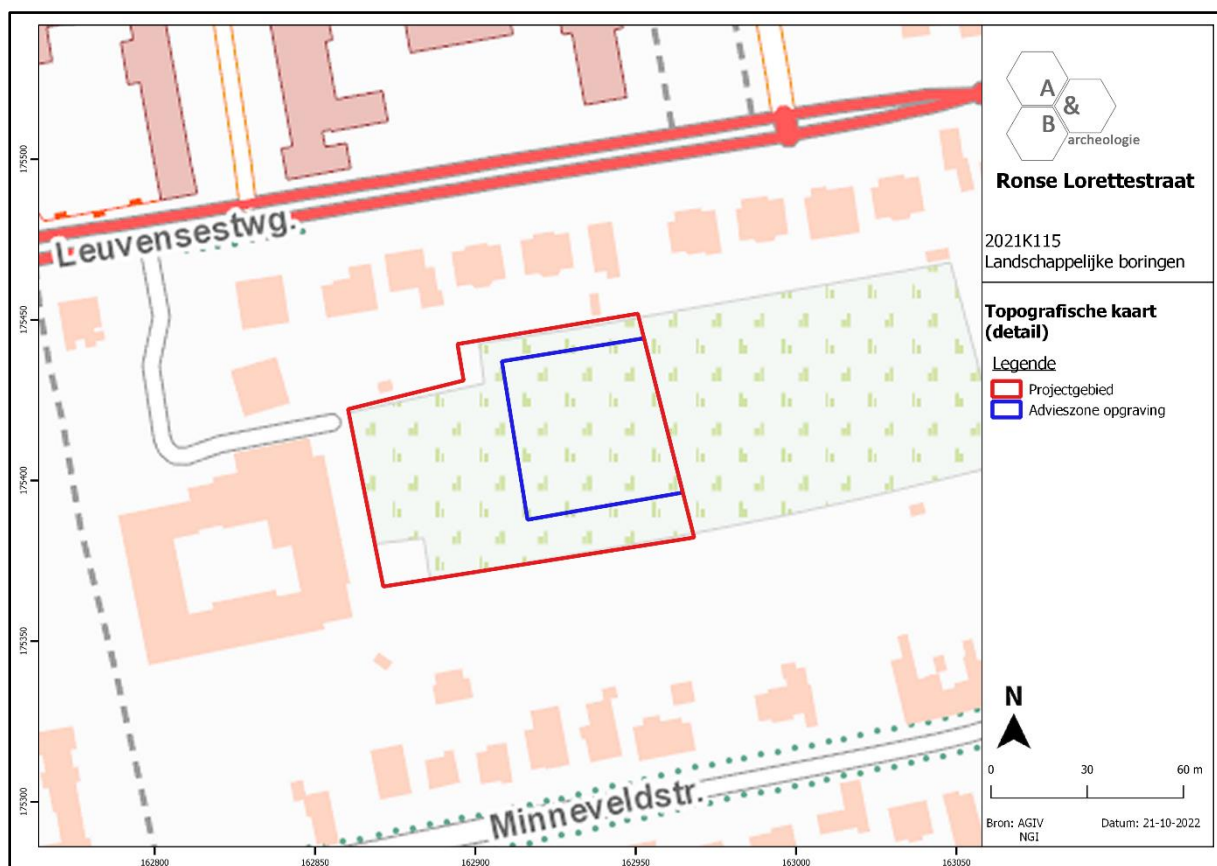
In het bureauonderzoek¹ werd opgenomen dat voor het plangebied een ongekende archeologische verwachting gold. De ligging van het plangebied ten zuiden van een zuidwest-noordoost georiënteerde rug en de aanwezigheid van droge leemgronden, maakt dat het plangebied een gemiddelde verwachting kent voor sites uit de metaaltijden en tot de late middeleeuwen. Er werd dan ook een verder vooronderzoek geadviseerd in de vorm van proefsleuven over het gehele plangebied. Tijdens het proefsleuvenonderzoek² kwamen in het oostelijke deel van het plangebied zes archeologische sporen aan het licht. Vier sporen zijn geïdentificeerd als paalsporen, twee andere als kuilen. Deze laatste kunnen funerair of ambachtelijk van aard zijn. Alle sporen hebben een gelijkaardige vulling en liggen geclusterd, waardoor ze mogelijk tot hetzelfde erf behoren. Een handgevormde wandscherf en randfragment van een Dolium uit een van de kuilen zorgt voor een datering in de Romeinse periode. Gezien de archeologische resultaten is een verder archeologisch onderzoek nodig in het oostelijke deel van het terrein over een oppervlakte van ca. 2330m².

¹ Acke, Bracke, Wyns 2021.

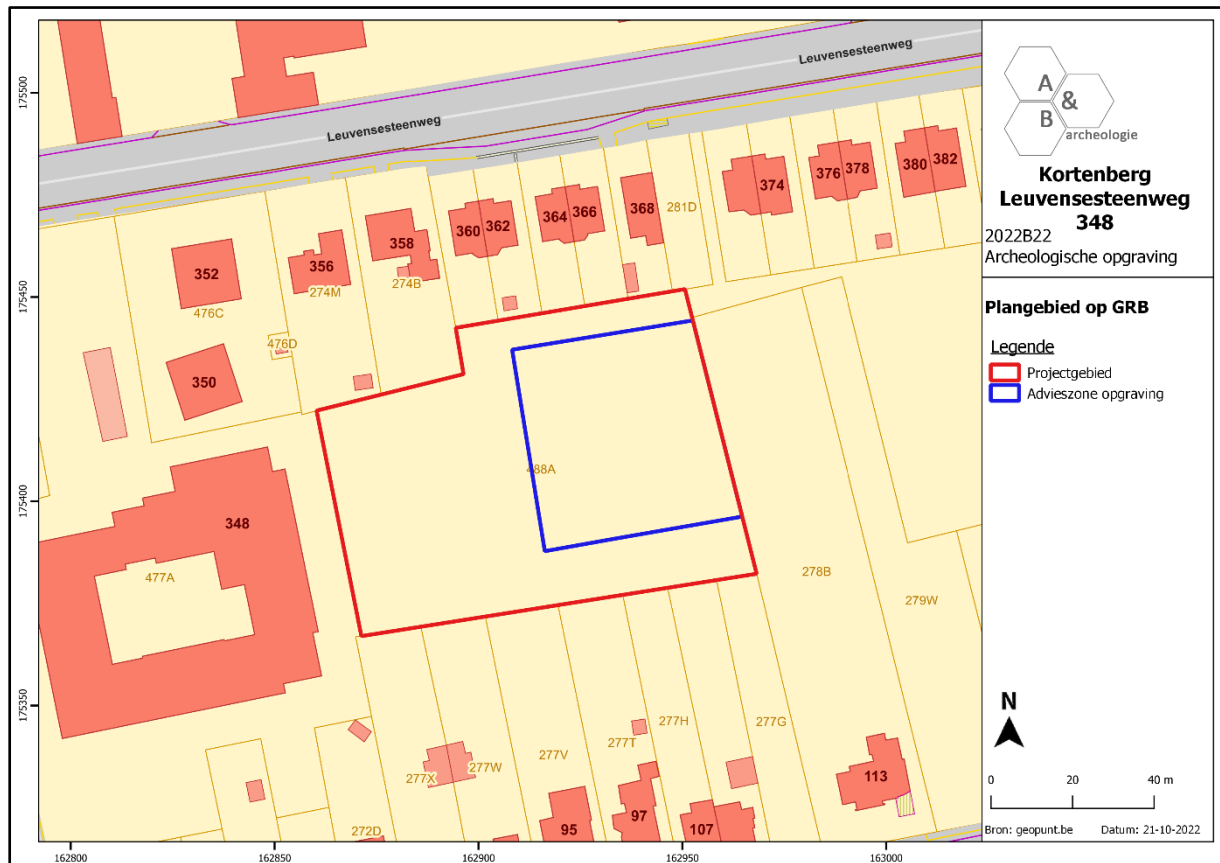
² Acke, Bracke, Debrabandere 2022.

Figuur 1 Uitsnede uit de topografische kaart met aanduiding van het projectgebied en de advieszone (bron: NGI).

Figuur 2 Detail van de topografische kaart met aanduiding van het projectgebied en de advieszone (bron: NGI).

Figuur 3 Aanduiding van het projectgebied en de advieszone op het kadaster (bron: geopunt.be).

Figuur 4 Aanduiding van het plangebied en de advieszone op de orthofoto van 2017 (bron: geopunt.be).

1.2. Archeologische voorkennis

1.2.1. Samenvatting bureauonderzoek³

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Kortenbergh in de Leuvensesteenweg (provincie Vlaams-Brabant), waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is ca. 6731m² groot en heeft een oost-west georiënteerde quasi rechthoekige vorm. Zowel in het noorden als in het zuiden grenst het aan private woningen langs de Leuvensesteenweg en Minneveldstraat. Ten oosten grenst het aan landbouwgrond, ten westen aan het zorgcentrum Residentie Hertog Jan. Het volledige projectgebied is onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Er zijn geen afscheidingen of begroeiing aanwezig, langs de noordelijke en zuidelijke perceelgrens bevinden zich enkele bomen. Het maakte in een recent verleden deel uit van een manège die gesitueerd was op de plaats van het huidige zorgcentrum.

Op het plangebied is een uitbreiding van het aanpalende zorgcentrum gepland. De uitbreiding omvat een gebouw in het westelijk deel van het terrein waarin 32 zorgflats in ondergebracht zullen worden. Het wordt met een corridor in de noordwestelijke hoek van het terrein verbonden met het huidige zorgcentrum. De unit zal volledig onderkelderde worden met een ondergrondse parking die verbonden zal worden met de ondergrondse parking onder het huidige zorgcentrum. Hiervoor zal ca. 3,1 tot 3,5m afgegraven worden. Rondom het terrein zal een brandweg aangelegd worden, deze volgt de perceelsgrenzen en sluit in het noord- en zuidwesten aan op een reeds bestaande wegenis van het zorgcentrum. In het westelijk deel van het terrein wordt een groenzone ingericht, verspreid langs de wegenis en het gebouw worden een aantal bomen aangeplant. Er kan vanuit gegaan worden dat de bodem van het totale plangebied ernstig verstoord zal worden: het bouwrijp maken van de percelen, allerhande werfverkeer, het aanleggen van de ondergrondse parkeergarage, het aanleggen van de brandweg en het inrichten van de groenzone kent een diepe impact in de bodem en kan nefast zijn voor eventueel aanwezige archeologische sporen en sites.

De Leuvensesteeweg en de Minneveldstraat bestonden reeds rond 1777. Het plangebied was op dat moment onbebouwd en in gebruik als akkerland. Dit blijft ongewijzigd tot eind 20ste eeuw. Vanaf dit moment maakt het plangebied deel uit van een paardenmanège die ten westen gelegen is, op de plaats van het huidige zorgcentrum. In deze periode is de zuidwestelijke hoek bebouwd en wordt in de noordwestelijke hoek een piste aangelegd. Ca. 2014-2015, wanneer de manège afgebroken word en een zorgcentrum word opgericht, krijgt het plangebied zijn huidig uitzicht. Het plangebied is gelegen op droge zandleemgronden, op een terrein dat helt richting het zuidoosten. Het bevindt zich ten zuiden van een zuidwest-noordoost georiënteerde rug die zich verder ten westen uitstrekt. De vallei van de Molenbeek bevindt zich ca. 550m ten zuiden. In de omgeving van het plangebied zijn archeologische

³ Acke, Bracke, Wyns 2021.

indicatoren gekend vanaf de steentijd tot de nieuwe tijden, zowel veldprospecties als toevalsvondsten bij controles der werken en proefsleuven. De abdij van Kortenbergh bevindt zich ten zuidwesten van het plangebied, deze ontwikkelde zich echter binnen het abdijsdomein terwijl de terreinen rondom dienst deden als landbouwareaal. Door de afwezigheid van archeologisch onderzoek in de omgeving kent het plangebied een eerder ongekeerde archeologische verwachting. De ligging van het plangebied ten zuiden van een zuidwest-noordoost georiënteerde rug en de aanwezigheid van droge leemgronden, maakt dat het plangebied een gemiddelde verwachting kent voor sites uit de metaaltijden en tot de late middeleeuwen.

Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient te gebeuren in uitgesteld traject, aangezien de gronden pas worden verkaveld onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning.

Het verder vooronderzoek bestaat uit een proefsleuvenonderzoek over het volledige plangebied. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

1.2.2. Samenvatting archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven⁴

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan de Leuvensesteenweg 348 in Kortenbergh (Vlaams-Brabant) waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de geplande bodemingreep een oppervlakte van meer dan 1000m² heeft, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota⁶ bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd diende te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit proefsleuvenonderzoek beschreven.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op een site met een matig complexe verticale stratigrafie. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van vijf parallelle bijna oostwest georiënteerde sleuven. Dit plan werd volledig gevolgd. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 2m breed. Er werden enkele kijkvensters aangelegd om de aan- of afwezigheid van sporen na te gaan. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na afronding van het onderzoek werden de sleuven opnieuw gedicht.

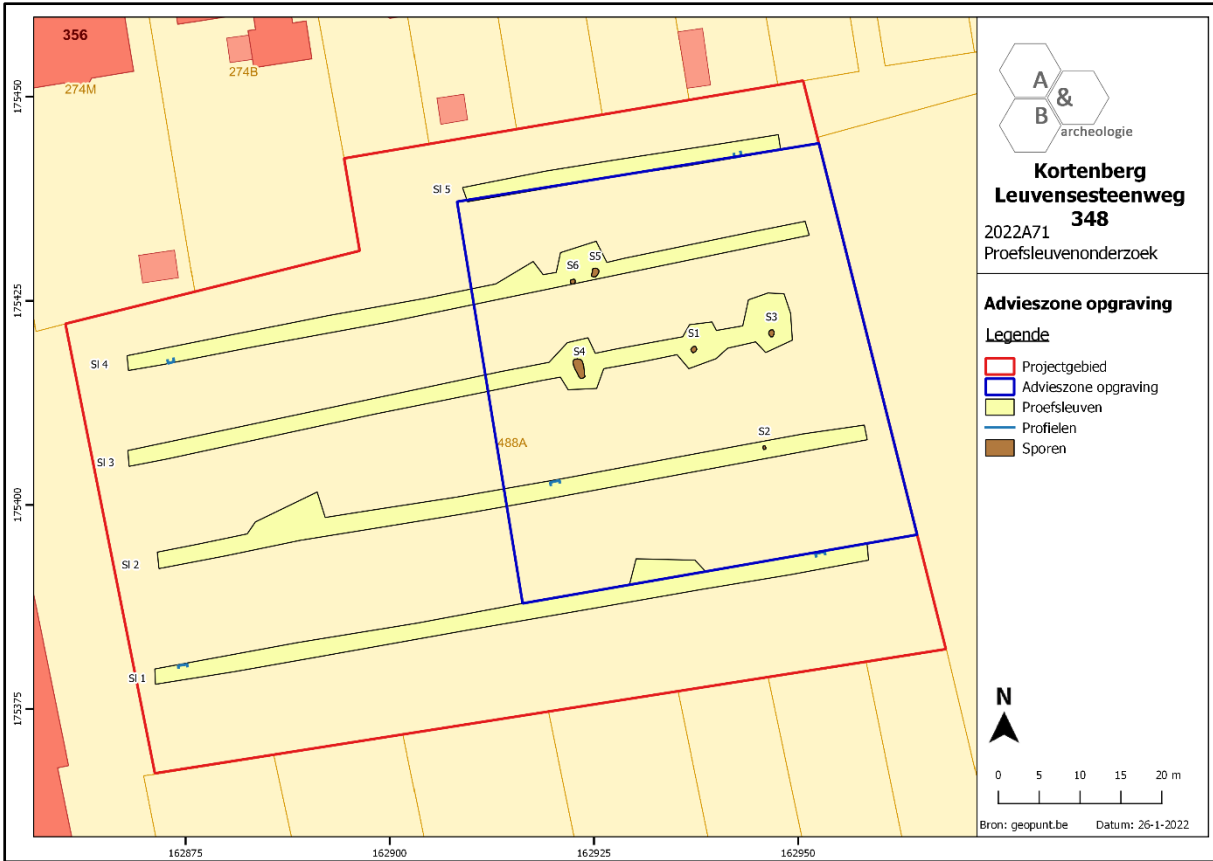
Het plangebied was ca. 6731m² groot. Ca. 890m² (13,2%) werd onderzocht door middel van proefsleuven en kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee ruim behaald. Het onderzoek kon bovendien een goed licht werpen op het archeologisch potentieel van de site. In het oostelijke deel van het terrein werden enkele Romeinse sporen aangetroffen. Het westelijke deel bleek archeologisch leeg.

Door de afwezigheid van archeologisch onderzoek in de omgeving kent het plangebied een eerder ongekende archeologische verwachting. Hoewel er bij het naastliggende terrein geen archeologische waarden werden aangetroffen, kan dit niet met zekerheid doorgetrokken worden naar het plangebied. Immers de ligging van het plangebied ten zuiden van een zuidwest-noordoost georiënteerde rug en de aanwezigheid van droge leemgronden, maakt dat het plangebied een gemiddelde verwachting kent voor sites uit de metaaltijden tot de late middeleeuwen.

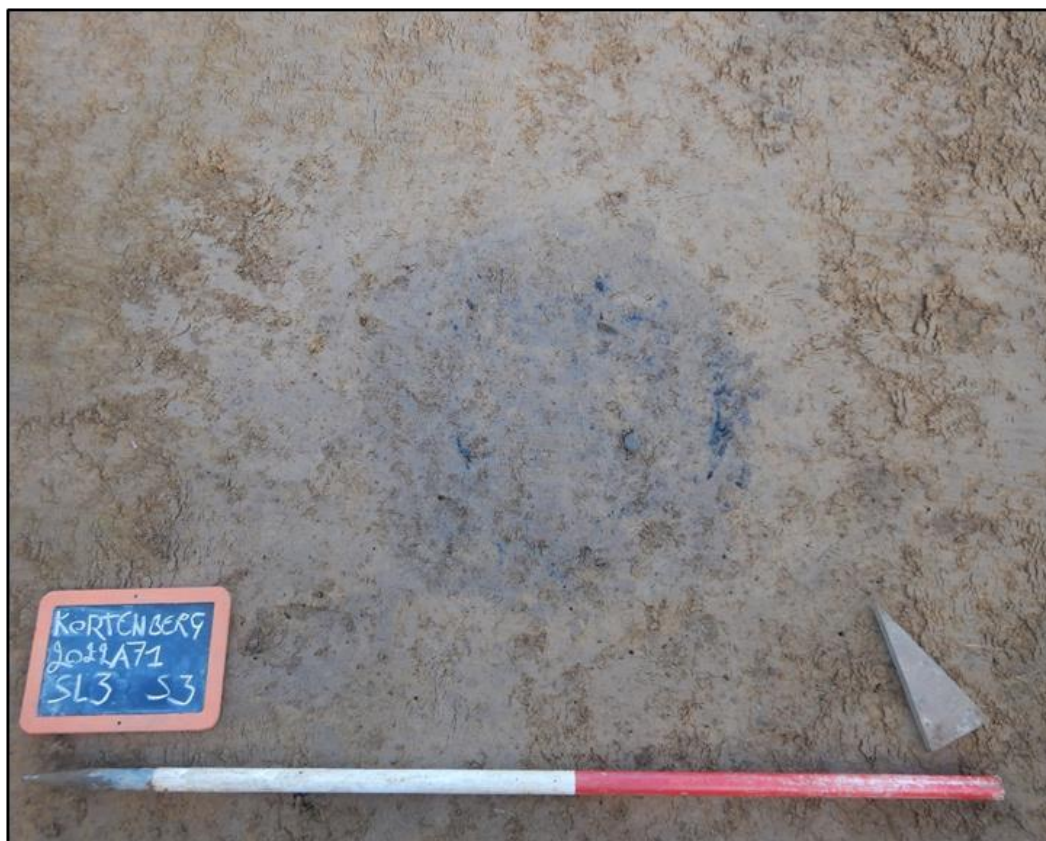
Het vooronderzoek leverde in het oostelijke deel sporen op uit de Romeinse periode. Het gaat om een zestal sporen die wijzen op bewoning (paalkuilen) en mogelijk zelfs op artisanale (houtschoolmeiler) of funeraire (brandrestengraf) activiteiten. Daarnaast kunnen ook waterhoudende structuren (bv. waterputten) verwacht worden. Het westelijke deel bleek archeologisch leeg te zijn en sluit daarbij ook aan op de resultaten van het in 2014 uitgevoerde proefsleuvenonderzoek.

⁴ Acke, Bracke, Wyns 2021; Acke, Bracke, Debrabandere 2022.

Gezien de archeologische resultaten is een verder archeologisch onderzoek nodig in het oostelijke deel van het terrein over een oppervlakte van ca. 2330m². Een verder archeologisch onderzoek zal kenniswinst genereren voor de site en de ruimere omgeving van Kortenbergh.

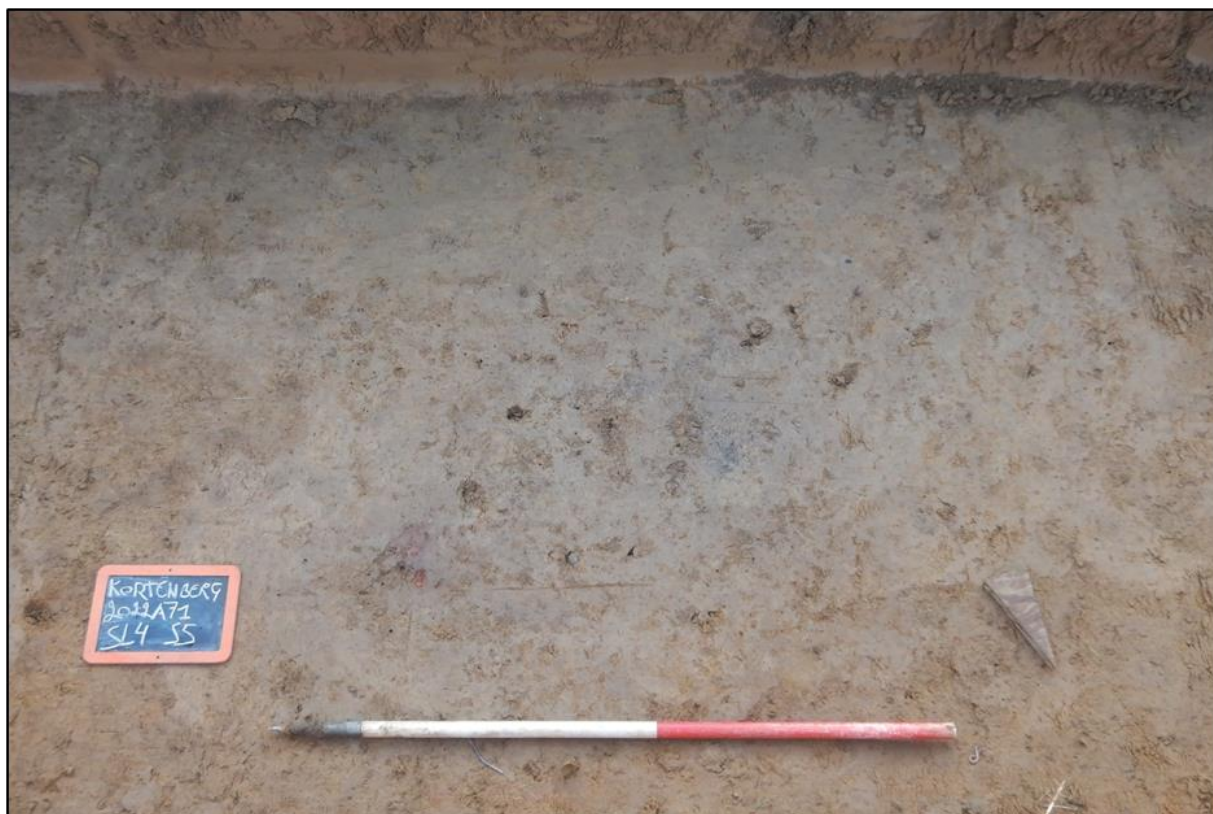
Figuur 5 Allesporenkaart met aanduiding van de advieszone voor verder archeologisch onderzoek, geprojecteerd op het GRB (bron: Acke et al. 2021, 42, fig. 37).

Figuur 6 Zicht op de cirkelvormige paalkuil S3 in sleuf 3 – vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 15, fig. 13).

Figuur 7 Zicht op de afgerond rechthoekige kuil S4 in sleuf 3 – vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 15, fig. 14).

Figuur 8 Zicht op kuil S5 in sleuf 4 met sporen van verbrande leem - vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 16, fig. 15).

Figuur 9 Coupe op paalspoor S2 in sleuf 2 – vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 16, fig. 16).

1.3. Onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling met betrekking tot de archeologische site

In het programma van maatregelen bij de nota⁵ waren onderstaande niet-limitatieve onderzoeksvragen opgenomen:

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische sporen?
- Welke spoorcategorieën zijn aanwezig? En tot welke functie behoren deze (bewoning, artisanaal, funerair,...)? Welke structuren kunnen onderscheiden worden (gebouwen, grachten, waterputten, kuilen,...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere erven? Wat is de onderlinge samenhang/fasering? Hoe zijn de erven ingedeeld en afgebakend?
- Zijn er aanwijzingen voor artisanale activiteiten of andere functionele eigenschappen?
- Waaruit bestaat de materiële cultuur en kan dit iets leren over het gebruik van de site en de bewoner(s)? Tot welke groep, type, baksel, ... behoort het aardewerk?
- Lenen vondsten zich tot een conservatie? Wat is hun meerwaarde?
- Kunnen bepaalde sporen verder natuurwetenschappelijk onderzocht worden? Wat is hun meerwaarde? Welke vormen van natuurwetenschappelijk onderzoek zijn van toepassing (¹⁴C-datering, macrobotanisch onderzoek, pollenonderzoek, dendrochronologie, houtsoortbepaling, antracologie, petrografie, archeozoölogie, ...)?
- Kan de site in een ruimer archeologisch kader geplaatst worden en hoe verhoudt ze zich tot gekende onderzoeken in de ruimere omgeving van het plangebied?
- Zijn de grenzen van de archeologische sites behaald binnen het plangebied of lopen deze door buiten het terrein?

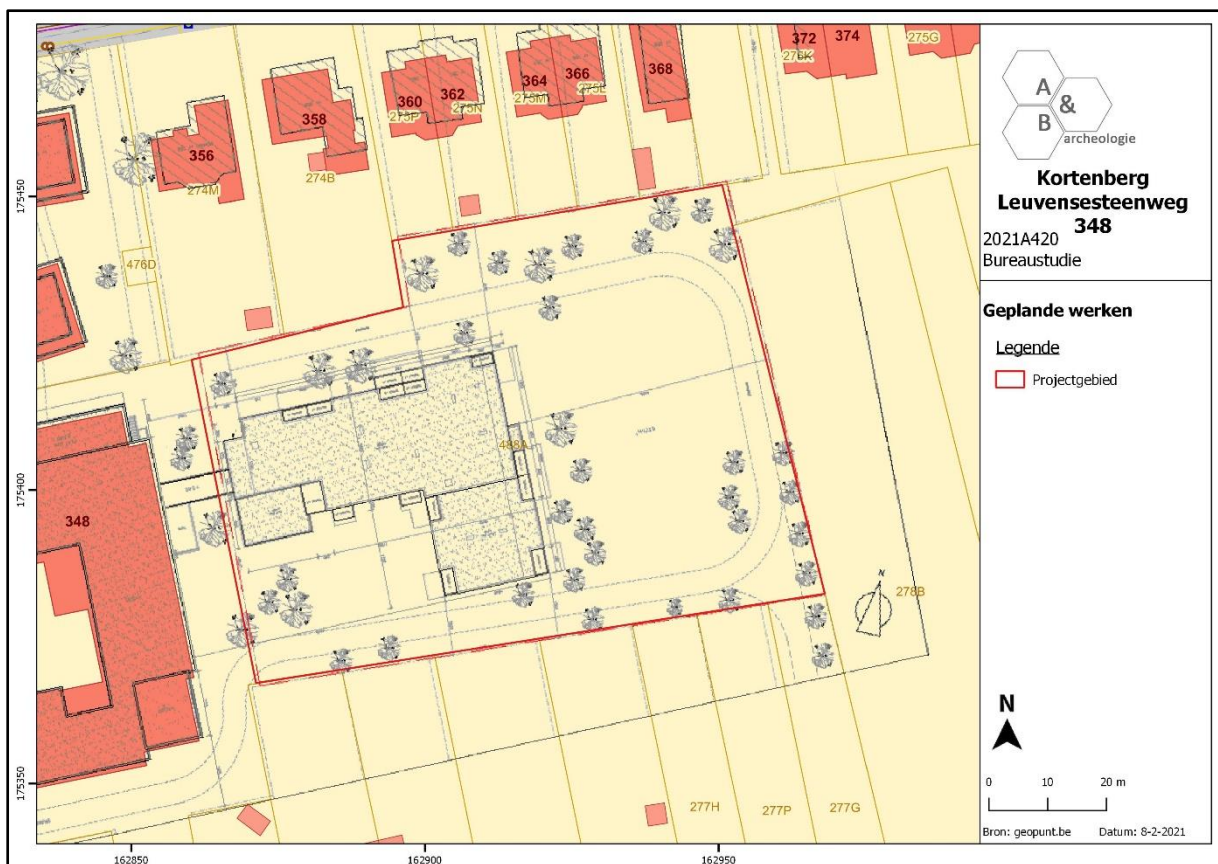
1.3.2. Randvoorwaarden

Het onderzoek kon uitgevoerd worden onder normale omstandigheden. Langs de oostelijke zijde werd een smalle bufferzone aangehouden ten opzichte van het aanpalende weiland. Hierdoor ligt de werkelijk opgegraven oppervlakte iets lager dan deze vooropgesteld in de nota.

⁵ Acke, Bracke, Debrabandere, 2022.

1.3.3. Beschrijving van de geplande werken

Op het plangebied is een uitbreiding van het aanpalende zorgcentrum gepland. De uitbreiding omvat een gebouw in het westelijk deel van het terrein waarin 32 zorgflats ondergebracht zullen worden. Het nieuwe zorgcentrum wordt met een corridor in de noordwestelijke hoek van het terrein verbonden met het huidige zorgcentrum. De unit zal volledig onderkelderd worden met een ondergrondse parking die verbonden zal worden met de ondergrondse parking onder het huidige zorgcentrum. Hiervoor zal ca. 3,1 tot 3,5m afgegraven worden. Rondom het terrein zal een brandweg aangelegd worden, deze volgt de perceelsgrenzen en sluit in het noord- en zuidwesten aan op een reeds bestaande wegenis van het zorgcentrum. In het westelijk deel van het terrein wordt een groenzone ingericht, verspreid langs de wegenis en het gebouw worden een aantal bomen aangeplant. Er kan vanuit gegaan worden dat de bodem van het totale plangebied ernstig verstoord zal worden: het bouwrijp maken van de percelen, allerhande werfverkeer, het aanleggen van de ondergrondse parkeergarage, het aanleggen van de brandweg en het inrichten van de groenzone kent een diepe impact in de bodem en kan nefast zijn voor eventueel aanwezige archeologische sporen en sites. Het ontwerpplan is te vinden in bijlage, een uitsnede hieruit is hieronder weergegeven.

Figuur 10 Projectie van het ontwerpplan op het kadaster.

1.4. Werkwijze en strategie

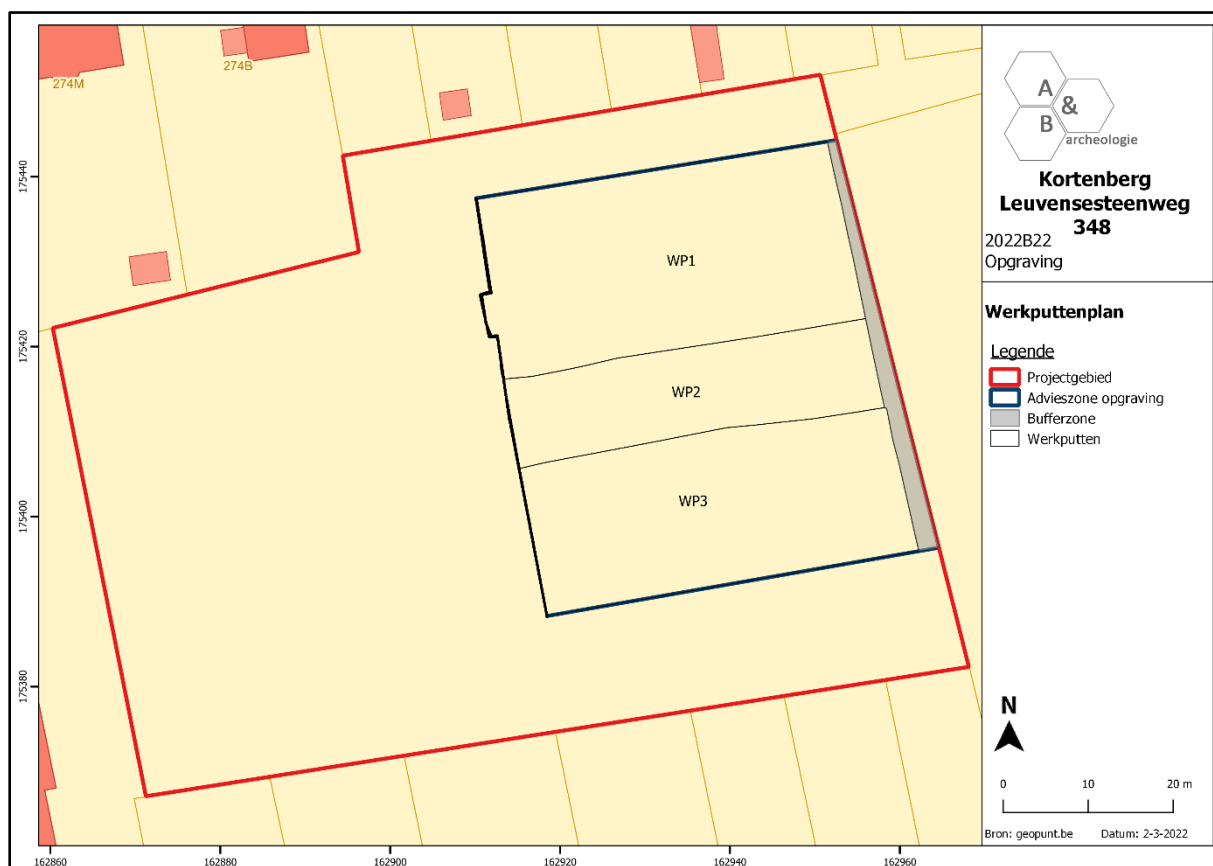
1.4.1. Opgravingsmethode

Op basis van het bureauonderzoek en het proefsleuvenonderzoek werd in het programma van maatregelen van de nota een opgraving opgelegd over het oostelijke deel van het plangebied. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de nota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

De advieszone voor verder onderzoek omvatte het oostelijke gedeelte van het plangebied met een oppervlakte van ca. 2.330m². Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd hier een sporencluster met enkele paalkuilen en kuilen aangesneden, waarvan het merendeel vermoedelijk aan eenzelfde erf uit de Romeinse periode kan worden toegeschreven. De opgraving bevestigde deze resultaten.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. De opmetingen werden handmatig uitgevoerd waarbij het meetsysteem opgemeten werd met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm. De teelaarde, het aangelegde vlak, de sporen en de storten werden onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus, maar leverde geen metaalvondsten op. De opgravingszone werd aangelegd in drie werkputten met oost-west oriëntatie. Werkput 1 situeerde zich in het noorden van de advieszone, werkput 2 vormde de centrale strook van de opgraving en werkput 3 omvatte het zuidelijke deel. Het archeologisch vlak werd opgeschoond. Alle sporen, 51 in totaal, kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De grondsporen werden geregistreerd, gecoupeerd en onderzocht. De foto's werden genomen met een camera van het merk Nikon Coolpix W300. Het vondstmateriaal werd verpakt en voorzien van een vondstkaartje. Na de opgraving worden de vondsten gewassen, gedroogd en geïnventariseerd. Verschillende sporen en structuren werden daarnaast bemonsterd op houtskool. Er werd centraal in de opgravingszone een bodemprofiel geplaatst om de bodemopbouw te omschrijven.

Het archeologisch vlak werd aangelegd op één niveau, meer bepaald op het niveau van de Bt-horizont waarop de archeologische sporen zichtbaar werden. De Bt-horizont bevond zich op ca. 58cm (noorden) tot 70cm (zuiden) onder het huidige maaiveldniveau.

Figuur 11 Werkputtenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 12 Aanleg en opschaven van het archeologisch vlak.

Figuur 13 Opmeten van de grondsporen en het archeologisch vlak.

1.4.2. Organisatie van de opgraving

Het onderzoek werd uitgevoerd van maandag 28 februari 2022 tot en met donderdag 3 maart 2022 in goede weersomstandigheden. Het kraanwerk werd uitgevoerd door Steven Antheunis (SA grondwerken). Maarten Bracke trad op als erkend archeoloog en veldwerkleider, Paulien Fonteyn als assistent-archeoloog en assistent-aardkundige, Bert Acke en Sander Debrabandere als assistent-archeologen. De opmetingen werden uitgevoerd door assistent archeoloog Sander Debrabandere en erkend-archeoloog Paulien Fonteyn. Deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Sander Debrabandere.

Op 11 maart 2022 werd het archeologierapport ingediend bij het Agentschap Onroerend Erfgoed. Het eindverslag werd conform de Code van Goede Praktijk versie 4.0 opgemaakt door erkend archeoloog en veldwerkleider Maarten Bracke, erkend archeoloog Paulien Fonteyn en assistent-archeologen Bert Acke, Sander Debrabandere en Gwendy Wyns.

Na afronding van de opgraving en het eindverslag zal het archeologisch ensemble overgedragen worden aan de initiatiefnemer.

1.4.3. Relevant gebruikt materiaal

Het vlak werd aangelegd door een 21-tons kraan met een gladde, platte graafbak. Het vlak, de sporen, de hoogtes, ... werden ingemeten met een GPS-toestel van het merk Leica door assistent archeoloog Sander Debrabandere en erkend-archeoloog Paulien Fonteyn. De foto's werden genomen met een camera van het merk Nikon Coolpix W300. Metaaldetectie werd uitgevoerd met een motion detector van het merk XP Deus met 21cm zoekschijf. Verder werd gebruik gemaakt van klein opgravingsmateriaal zoals schop, truweel, vouwmeters, schaallat, vondstzakken, etc.

1.4.4. Afwijkingen strategie ten opzichte van het programma van maatregelen

Aan de oostelijke grens van het plangebied werd een smalle bufferzone aangehouden ten opzichte van het aanpalende weiland. Hierdoor was de totale opgegraven oppervlakte iets kleiner dan de vooropgestelde oppervlakte.

1.4.5. Selectiekeuze vondsten

Er werd geen selectie doorgevoerd betreffende de inzameling van vondstmateriaal. Alle aangetroffen vondsten werden ingezameld en voorzien van een vondstenkaartje.

1.4.6. Selectiekeuze staalname

Tijdens de opgraving werden staalnames uitgevoerd. De staalname gebeurde om de vooropgestelde onderzoeksvragen te beantwoorden, maar was afhankelijk van de aangetroffen sporen en structuren en de mogelijkheid tot het nemen van een zinvol staal.

1.4.7. Inbreng specialisten

Walter Sevenants (Triharch) leverde informatie aan voor het archeologische kader van de site.

1.4.8. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

2. Assessmentrapport

2.1. Gehanteerde methoden, technieken en criteria

Alle sporen, vondsten en stalen zijn beschreven en geregistreerd zoals omschreven in de Code van Goede Praktijk. Op basis hiervan werd een gedegen assessment van de vondsten, stalen, conservatie, sporen, spoorcombinaties, archeologische structuren en de site in zijn geheel uitgevoerd door de erkend archeoloog, veldwerkleider, de assistent-archeologen en de natuurwetenschappers. De diverse methoden, technieken en criteria worden in onderhavige deelhoofdstukken verder omschreven.

2.2. Observaties en registraties

2.2.1. Assessment van de vondsten

In totaal werden tijdens de opgraving 18 inventarisnummers uitgedeeld aan vondsten aangetroffen in de archeologische sporen en bij de aanleg van de werkputten (inv. 1 t.e.m. 18). Daarnaast werd tijdens het vooronderzoek reeds 1 inventarisnummers uitgedeeld aan vondsten (inv. PS1). De vondsten van de opgraving en het vooronderzoek worden hier samen beschouwd. Het vondstmateriaal bestaat hoofdzakelijk uit aardewerk. Een pijpensteeltje uit de Nieuwe Tijd kan als een residuele vondst beschouwd worden en wordt daarom niet verder besproken.

Het aardewerk wordt verder in detail besproken in hoofdstuk 3.4.

Vondstcategorie	Aantal (n)	Gewicht (g)
Aardewerk	28	471
Pijpensteel	1	1

Tabel 1 Overzicht van de vondstcategorieën in aantallen en gewicht.

2.2.2. Assessment van de stalen

Tijdens de opgraving en het vooronderzoek werden in totaal 11 inventarisnummers (inv. 1 t.e.m. 11) uitgedeeld aan stalen.

10 van deze stalen zijn houtskoolmonsters, 1 betreft verbrand bot. De houtskoolmonsters uit een aantal van de aangetroffen structuren kunnen gebruikt worden voor ¹⁴C-datering indien het vondstmateriaal uit de betreffende structuren geen sluitende datering toelaat of indien het nuttig blijkt de datering aan de hand van het aangetroffen aardewerk te verifiëren.

Categorie	Aantal
Houtskoolmonsters	10
Verbrand dierlijk botmateriaal	1

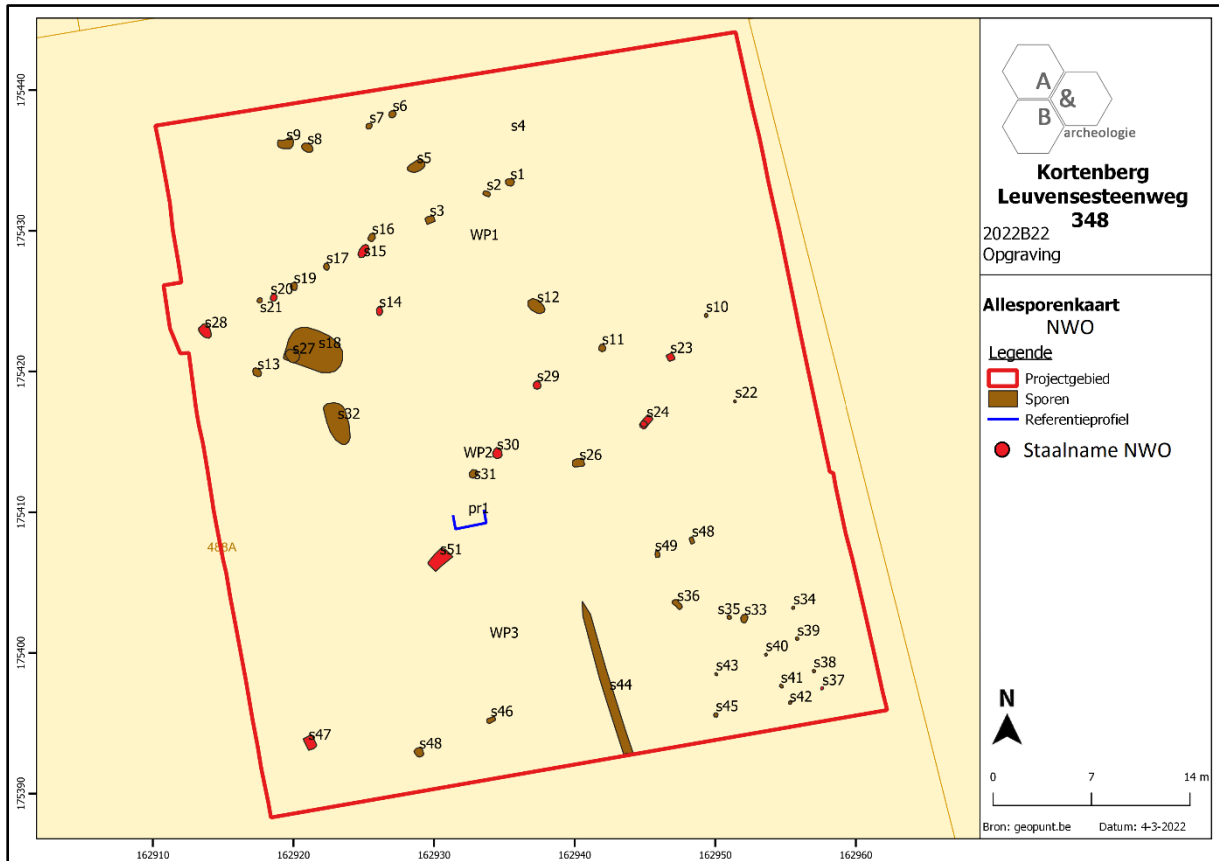
Tabel 2 Overzicht van de ingezamelde stalen.

Staalnummer	Spoor	Laag	Structuur	Doel
1	14	1	/	¹⁴ C-datering
2	15	1	/	¹⁴ C-datering
3	20	1	/	¹⁴ C-datering
4	23	1	G1	¹⁴ C-datering
5	24	1	G1	¹⁴ C-datering
6	28	1	/	¹⁴ C-datering
7	29	1	/	¹⁴ C-datering
8	30	1	G1	¹⁴ C-datering
9	37	1	G2	¹⁴ C-datering
10	47	1	/	¹⁴ C-datering
11	51	1	/	¹⁴ C-datering

Tabel 3 Detail van de ingezamelde stalen.

Onderzoek	Waardering	Analyse
¹⁴ C-datering	11	0

Tabel 4 Aantallen per wetenschappelijk onderzoek.

Figuur 14 Aanduiding van de sporen waarbij houtskoolstalen voor natuurwetenschappelijk onderzoek werden genomen.

2.2.3. Conservatie-assessment

Het vondstmateriaal, dat uitsluitend bestaat uit aardewerk, kan mits een gedegen verpakking goed bewaard worden. Een verdere conservatie is niet nodig.

2.2.4. Assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

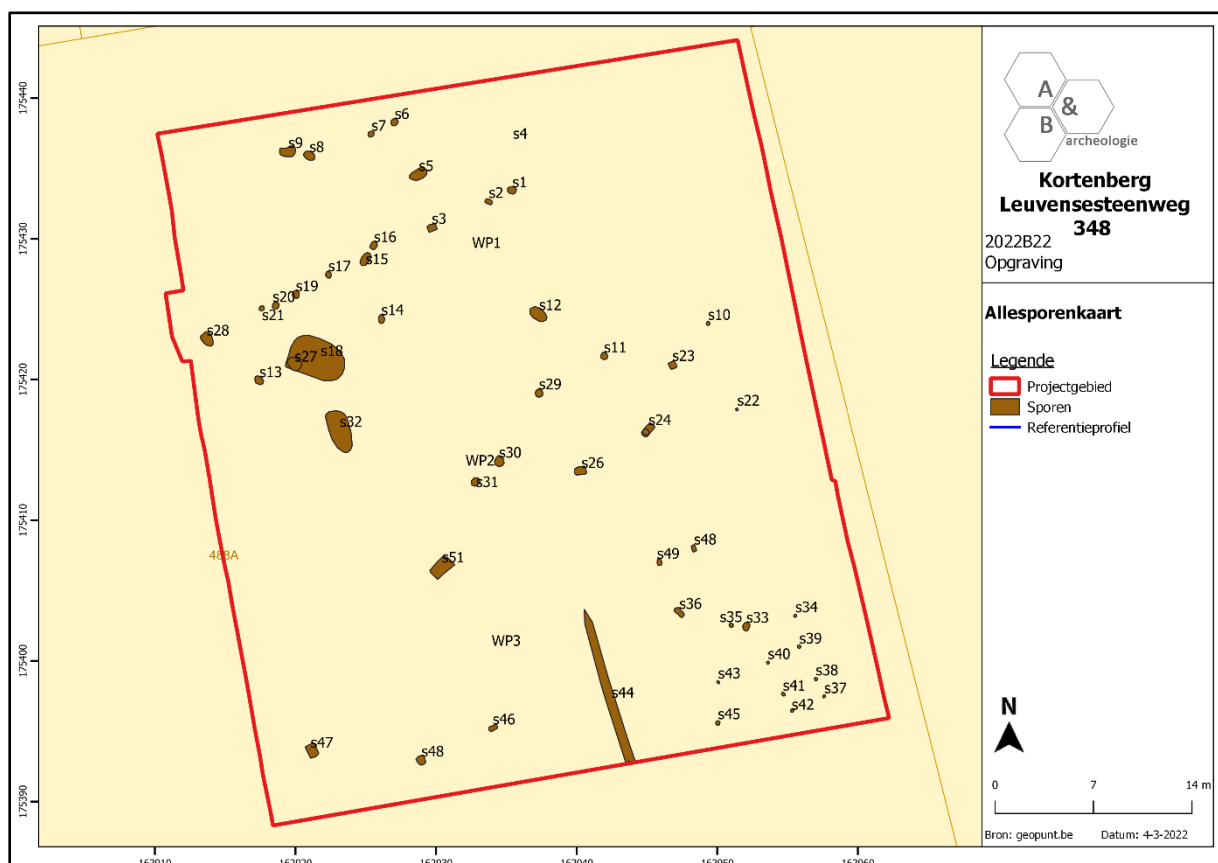
Tijdens het onderzoek werden 51 spoornummers (1 t.e.m. 51) uitgedeeld aan grondsporen. Recente en natuurlijke sporen werden als dusdanig opgemeten en kregen geen afzonderlijk spoornummer. De aangetroffen sporen kunnen opgedeeld worden in de volgende spoorcategorieën: greppels, kuilen en paalsporen.

In de sporencluster kunnen twee verschillende structuren, gebouwplattegronden (hoofd- en bijgebouw), onderscheiden worden.

De sporen en structuren worden verder behandeld in hoofdstuk 3.3.

Categorie	Aantal
Greppels	1
Kuilen	2
Paalkuilen	47

Tabel 5 Zicht op de aangetroffen spoorcategorieën en hun aantallen.

Figuur 15 Allesporenkaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 16 Allesporenkaart, geprojecteerd op de meest recente orthofoto (bron: geopunt.be).

2.2.5. Assessment van de archeologische site

Het archeologisch onderzoek aan de Leuvensesteenweg 348 te Kortenbergh bracht sporen aan het licht van bewoning uit de midden-Romeinse periode (75 en 200 n.C.). Binnen de opgravingszone konden diverse hoofd- en bijgebouwen, alsook verschillende kuilen worden onderscheiden. Het hoofdgebouw bevindt zich centraal binnen het plangebied. Het bestaat uit 6 palen, geordend volgens een kruisplattegrond met drie traveeën (De Clercq type IIC)⁶. Het bijgebouw, in de zuidoostelijke hoek, bestaat uit twee parallelle rijen van drie kleinere palen. In het noordwesten is eveneens een sporencluster aanwezig, waarbinnen mogelijk nog een gebouwplattegrond verscholen zit maar deze is niet af te lijnen. Verder werden in het noordwesten twee kuilen aangetroffen, waarvan een recenter lijkt te zijn dan de rest van de site. In het uiterste zuiden loopt een ondiepe noord-zuid georiënteerde greppel. Van enkele paalkuilen werden houtskoolmonsters handmatig ingezameld met het oog op een verdere C14-datering. Dit verder onderzoek is eventueel nodig indien zou blijken dat een bepaalde structuur niet via typologie of via vondstmateriaal kan gedateerd worden. Het vondstmateriaal bestaat uit handgevormd en gedraaid aardewerk.

⁶ De Clercq, 2009.

2.3. Potentieel voor wetenschappelijk onderzoek

De site en de aangetroffen sporen en structuren kunnen op basis van het vondstmateriaal en typologische kenmerken reeds scherp gedateerd worden in de midden-Romeinse periode (tussen ca. 75 en 200 n.C.). De ingezamelde houtskoolstalen dienen bijgevolg niet gebruikt te worden voor C14-dateringen, maar kunnen bij eventueel verder synthetiserend onderzoek aangewend worden.

De resultaten van het onderzoek kunnen verder gebruikt worden in synthetiserend onderzoek naar de archeologische ontwikkeling van de omgeving rond het plangebied en ruimer gezien naar Romeinse bewoningssites in Vlaanderen. Het eindverslag vormt een solide basis voor de verwerking van de onderzoeksresultaten, voor verder uitdiepend en synthetiserend onderzoek.

2.4. Uit te voeren onderzoek

2.4.1. Te beantwoorden onderzoeksvragen

In het programma van maatregelen bij de nota⁷ waren onderstaande niet-limitatieve onderzoeksvragen opgenomen:

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische sporen?
- Welke spoorcategorieën zijn aanwezig? En tot welke functie behoren deze (bewoning, artisanaal, funerair,...)? Welke structuren kunnen onderscheiden worden (gebouwen, grachten, waterputten, kuilen,...)?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere erven? Wat is de onderlinge samenhang/fasering? Hoe zijn de erven ingedeeld en afgebakend?
- Zijn er aanwijzingen voor artisanale activiteiten of andere functionele eigenschappen?
- Waaruit bestaat de materiële cultuur en kan dit iets leren over het gebruik van de site en de bewoner(s)? Tot welke groep, type, baksel, ... behoort het aardewerk?
- Lenen vondsten zich tot een conservatie? Wat is hun meerwaarde?
- Kunnen bepaalde sporen verder natuurwetenschappelijk onderzocht worden? Wat is hun meerwaarde? Welke vormen van natuurwetenschappelijk onderzoek zijn van toepassing (¹⁴C-datering, macrobotanisch onderzoek, pollenonderzoek, dendrochronologie, houtsoortbepaling, antracologie, petrografie, archeozoölogie, ...)?
- Kan de site in een ruimer archeologisch kader geplaatst worden en hoe verhoudt ze zich tot gekende onderzoeken in de ruimere omgeving van het plangebied?
- Zijn de grenzen van de archeologische sites behaald binnen het plangebied of lopen deze door buiten het terrein?

2.4.2. Strategie voor de verwerking

Alle gegevens van de opgraving werden opgelijst in de plannen-, tekeningen-, foto-, sporen-, vondsten- en stalenlijst. Het vondstmateriaal werd gewassen, gedroogd, gesplitst en ingevoerd, waarna een assessment en een voorstel tot verdere uitwerking werd gemaakt. Nadien werd het vondstmateriaal conform de Code van Goede Praktijk degelijk ingepakt. De resultaten werden samengevoegd om tot een synthese en uitwerking te komen. Hierin worden, indien nodig, voorstellen gedaan voor verder specialistisch onderzoek die hier niet aan bod zijn gekomen.

⁷ Acke, Bracke, Debrabandere 2022.

2.4.3. Onderzoeksvragen bij vervolgonderzoek

De onderzoeksvragen en -doelstellingen zoals geformuleerd in de nota ID 17646 en in hoofdstuk 1.3.1. en 2.4.1. volstaan voor de analyse van de archeologische vindplaats. Er dient geen vervolgonderzoek plaats te vinden op de resultaten van de opgraving. Wel kunnen de resultaten van het onderzoek gebruikt worden bij toekomstig uitdiepend en synthetiserend onderzoek.

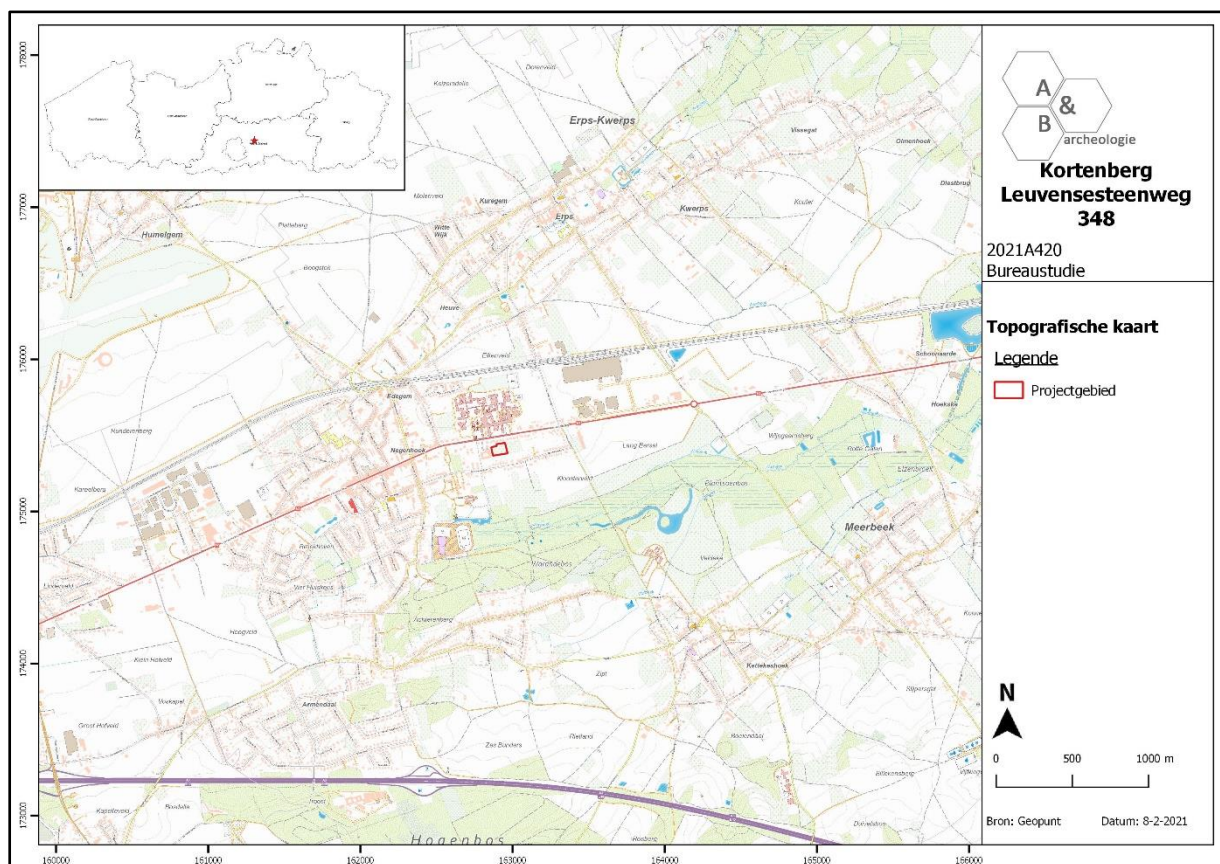
3. Interpretatie van de archeologische site

3.1. Landschappelijk, historisch en archeologisch kader

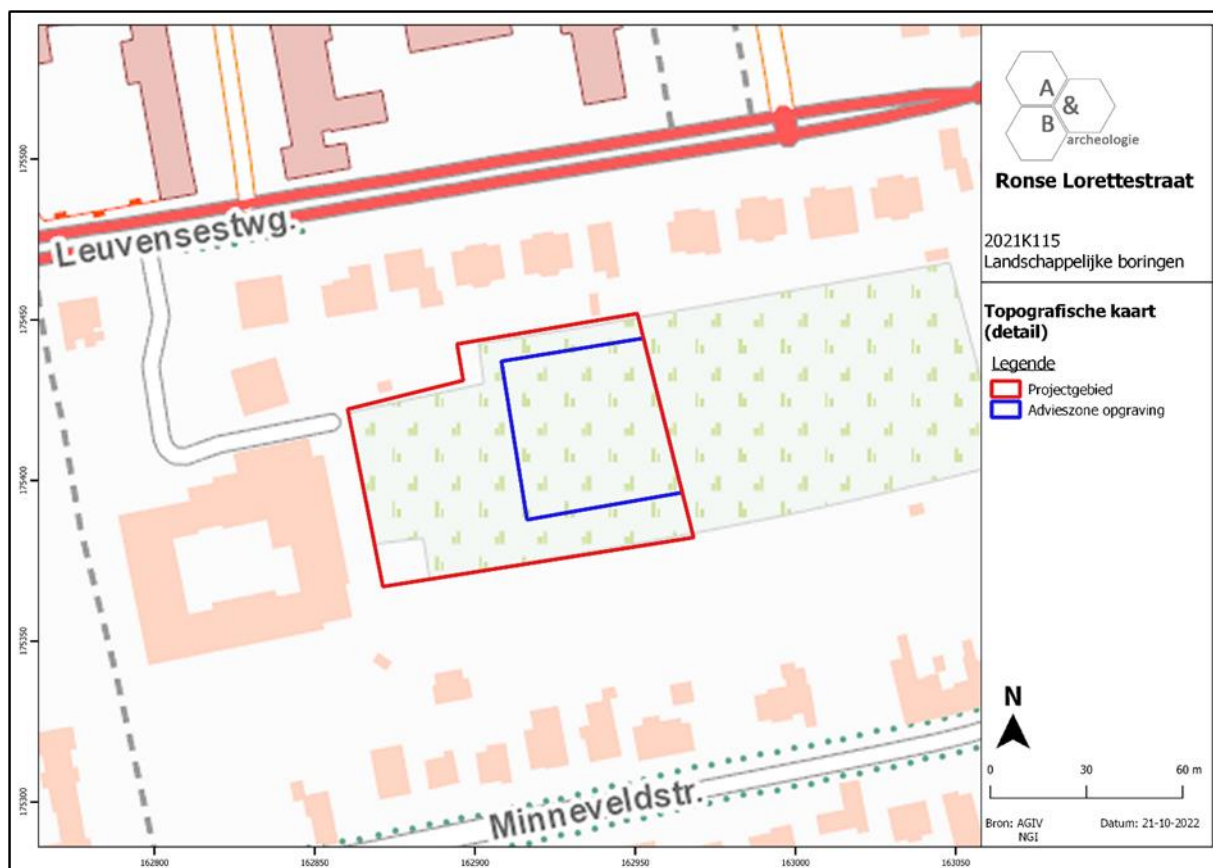
3.1.1. Landschappelijk kader

De gemeente Kortenberg is vrij centraal gelegen in de provincie Vlaams-Brabant, tussen de steden Brussel in het westen en Leuven in het oosten. De gemeente bestaat uit de deelgemeenten Everberg, Meerbeek, Erps-Kwerps en Kortenberg zelf. Ze wordt centraal van west naar oost doorkruist door de spoorlijn Brussel-Leuven en de Leuvensesteenweg die hier parallel mee loopt. Het projectgebied bevindt zich langs de Leuvensesteenweg op ca. 900m ten oosten van het centrum van Kortenberg. Het wordt vrijwel volledig ingesloten door bebouwing langs de Leuvensesteenweg en de Minneveldstraat. Ten oosten wordt het begrensd door landbouwgrond. Op de bodemgebruikskaat van 2001 staat het gebied aangeduid als 'Akkerbouw', dit type omvat gronden die in gebruik zijn binnen een of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst.

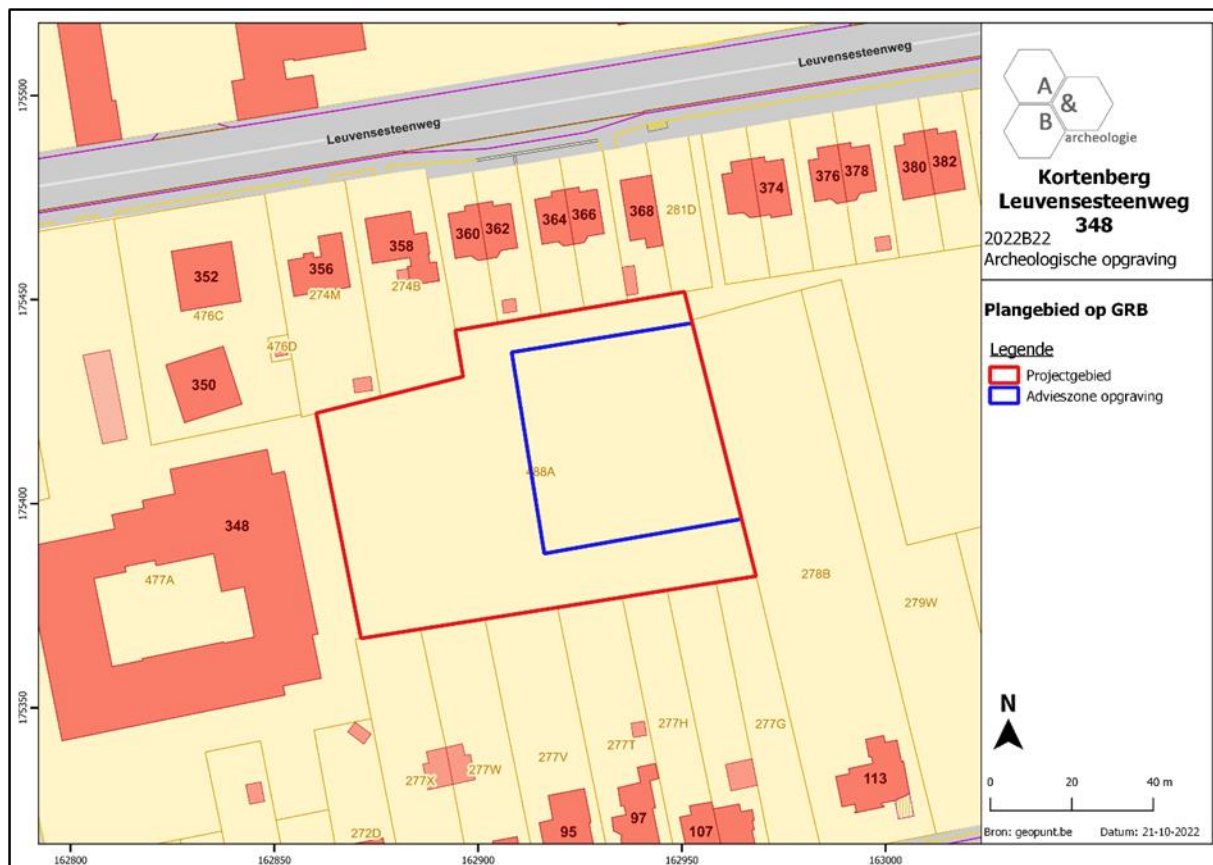
Kadastraal bevindt het plangebied zich te: Kortenberg, afdeling 1, sectie B, perceel 488A.

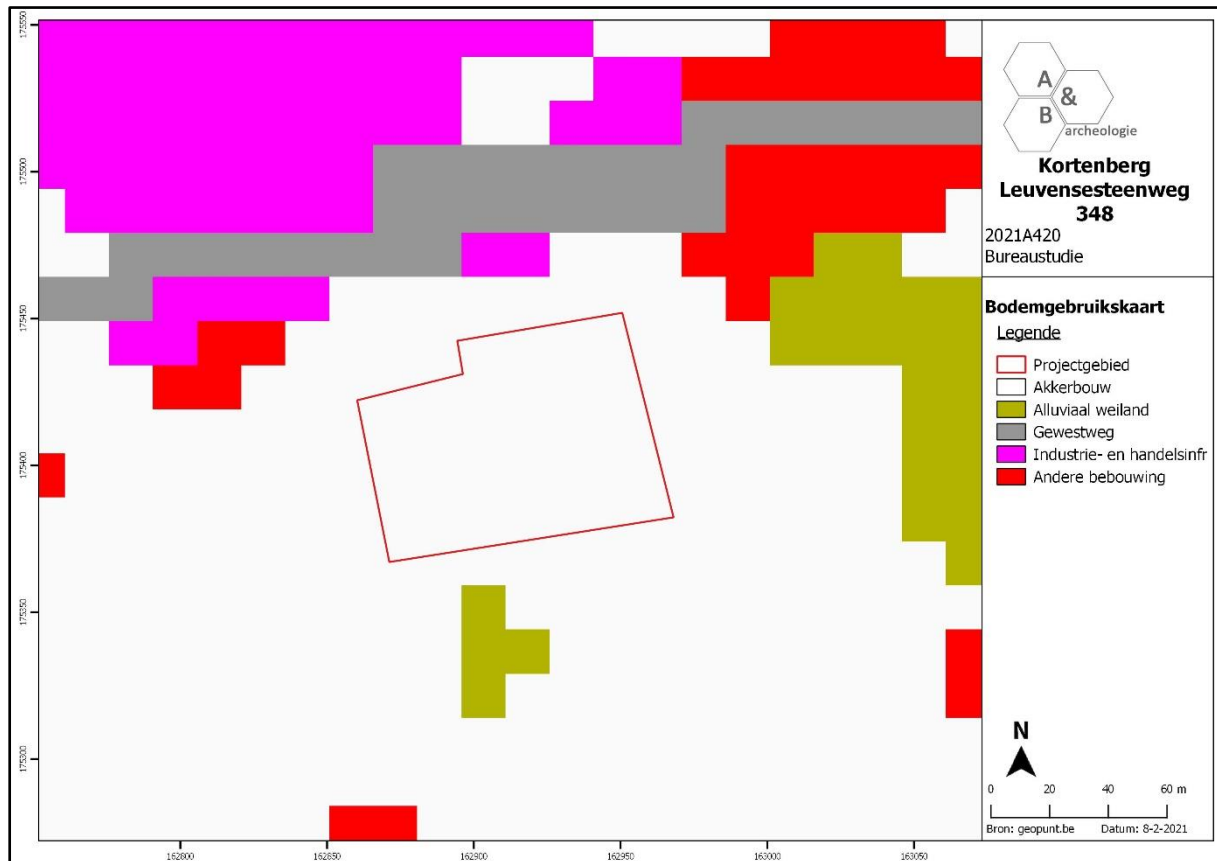
Figuur 17 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: geopunt.be).

Figuur 18 Detail van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: geopunt.be).

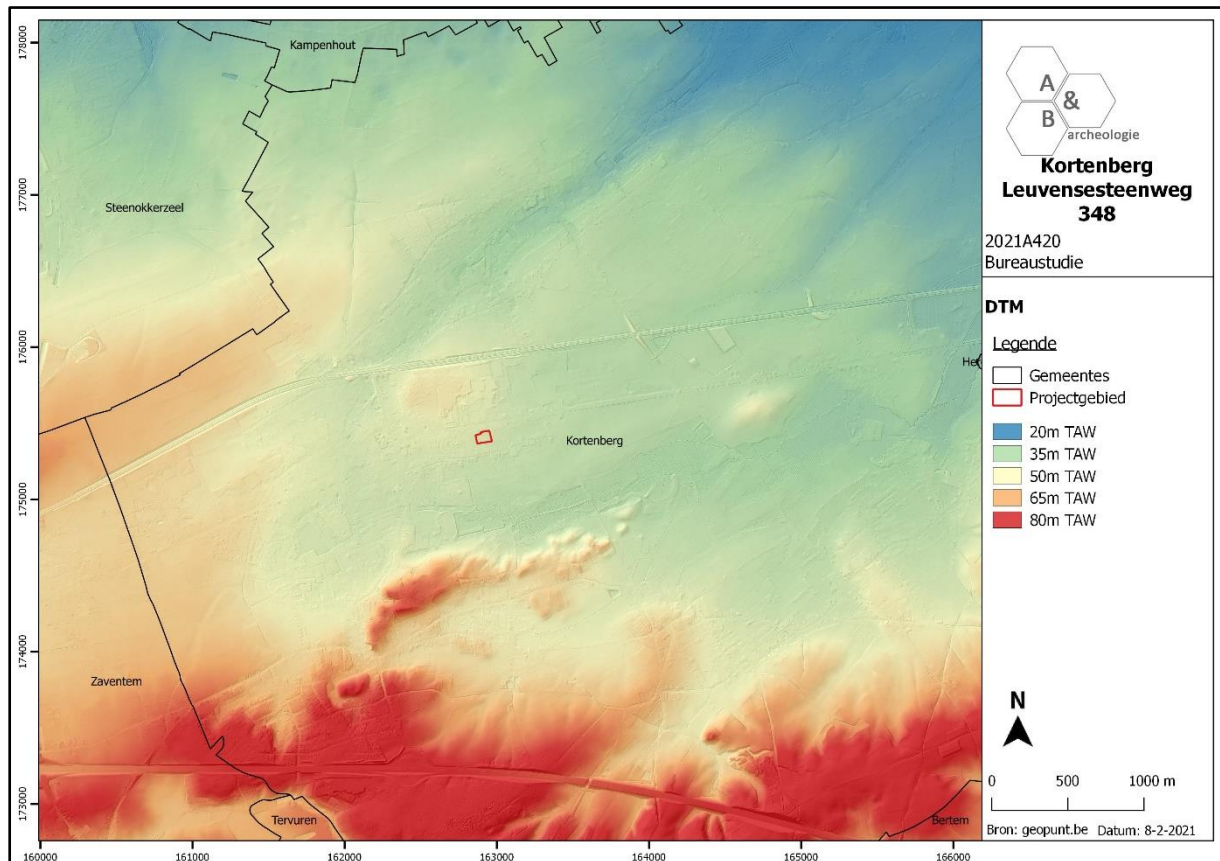
Figuur 19 Zicht op het de kadastrale kaart met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: geopunt.be).

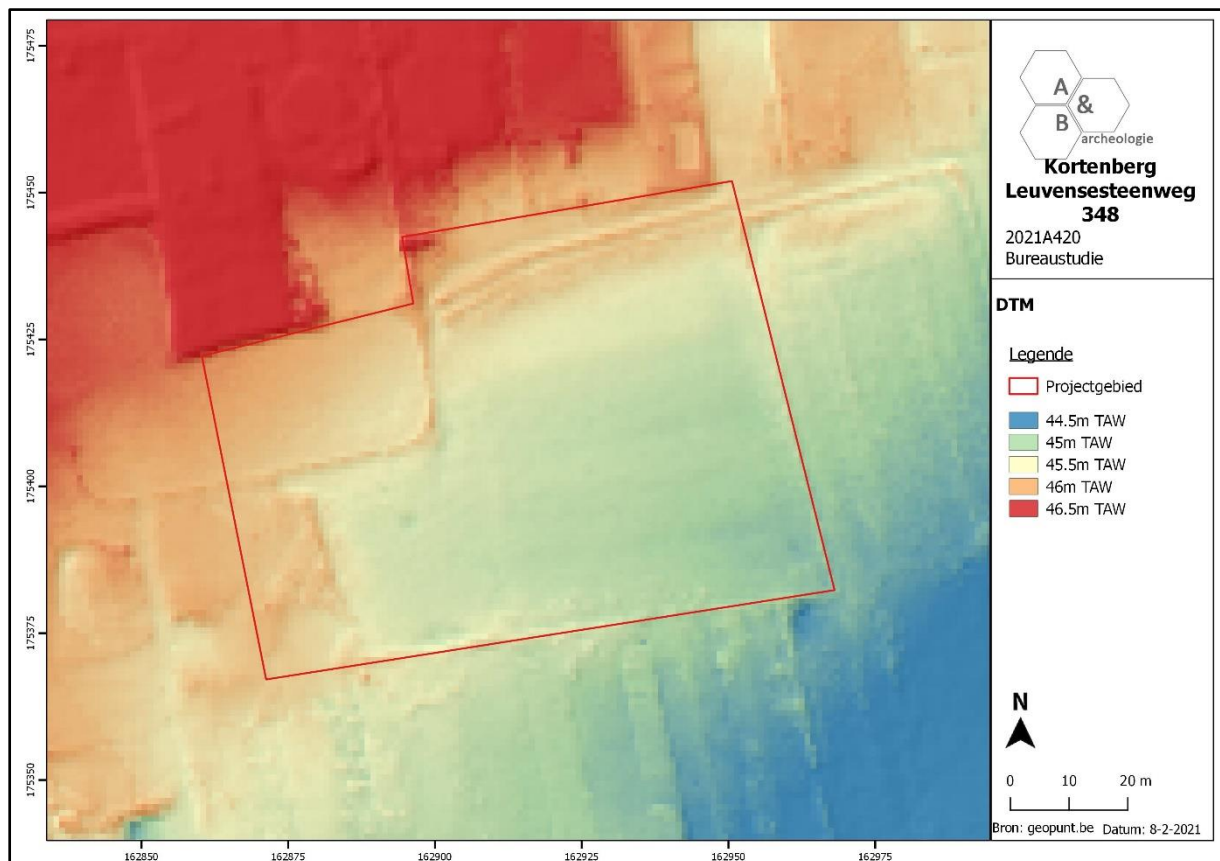
Figuur 20 Uitsnede van de bodemgebruikskaart (2001) ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Kortenbergh is landschappelijk op te delen in 2 gebieden; ten noorden is de lager gelegen Vlaamse Vallei gelegen, ten zuiden het hoger gelegen Brabants leemplateau. Langs de rand van het plateau bevindt zich de vallei van de Molenbeek. Het plangebied is gelegen ten zuiden van een zuidwest-noordoost georiënteerde rug die zich verder ten westen uitstrekt. De vallei van de Molenbeek bevindt zich ca. 550m ten zuiden. Het plangebied zelf helt af richting het zuidoosten, van +46m naar +45m TAW. Op deze kaart is nog de inrichting van het plangebied ten tijde van de manège te zien.

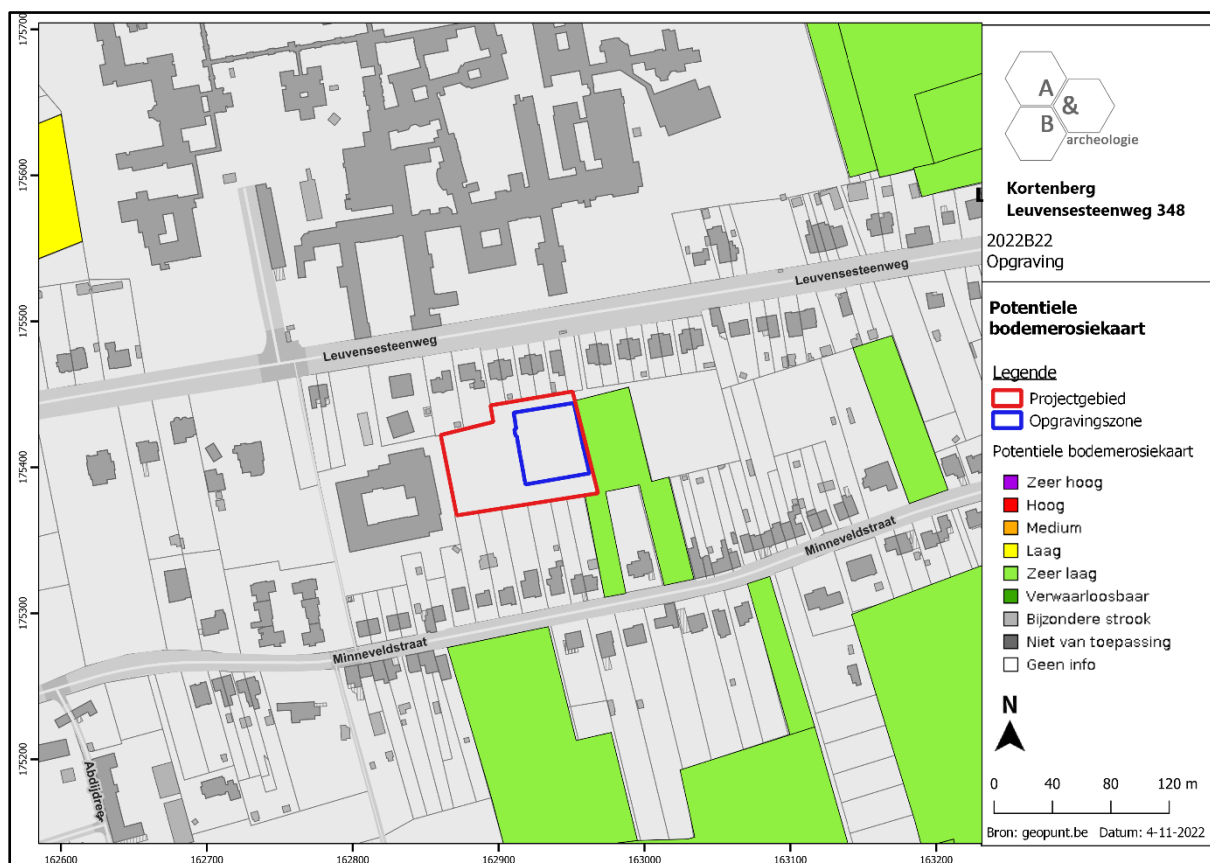
Op de bodemerosiekaart uit 2016 is het plangebied gekarteerd als laag erosiegevoelig.

Figuur 21 Zicht op het DTM met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

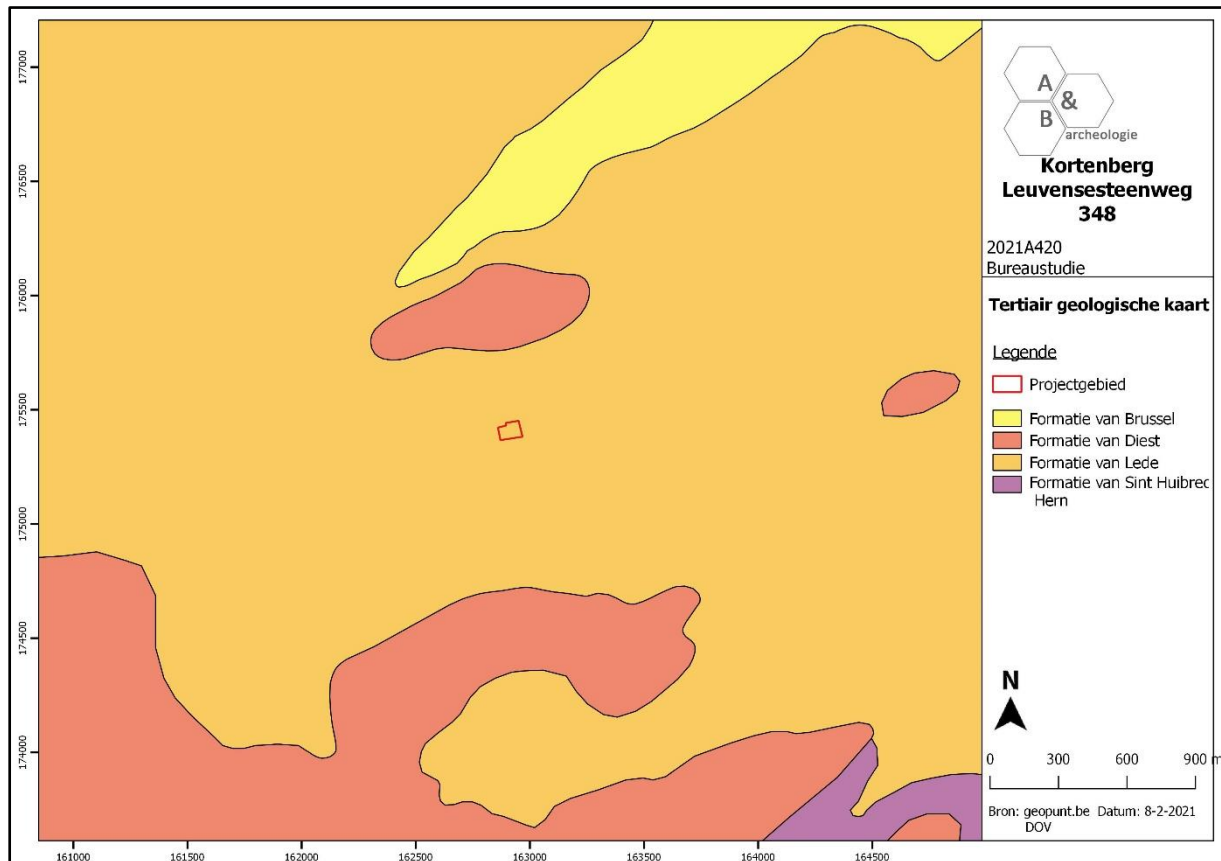

Figuur 22 Detailopname van het DTM met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

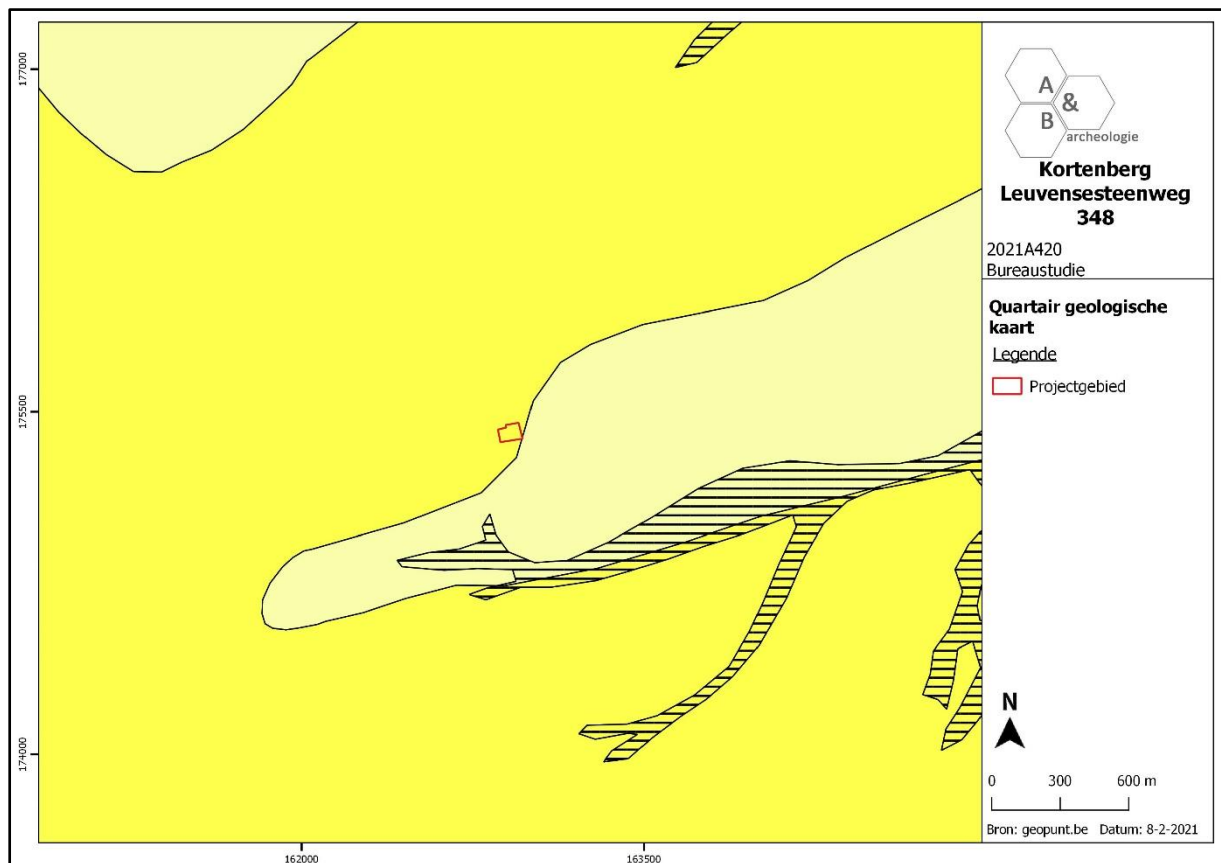

Figuur 23 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

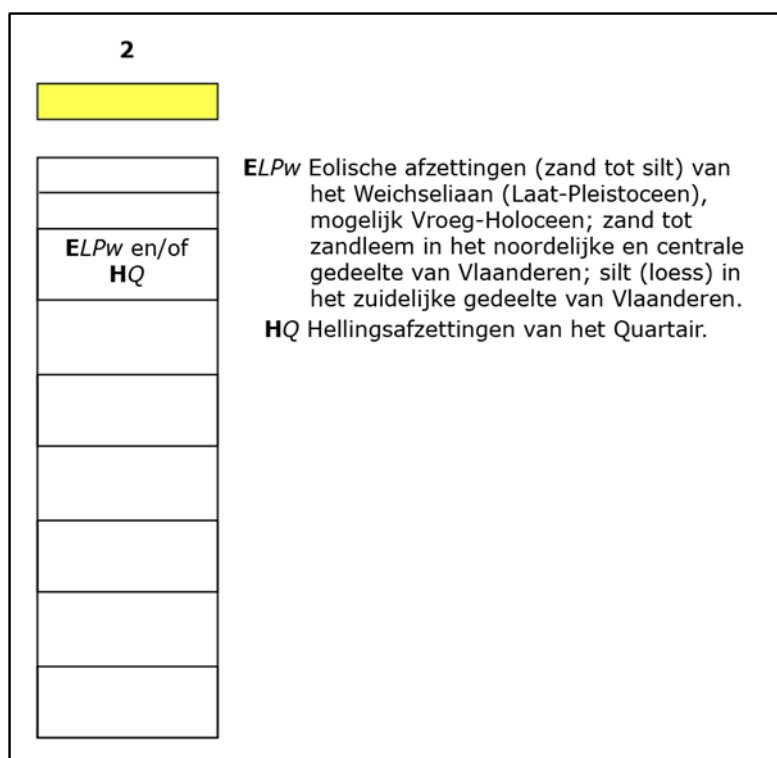
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen die toebehoren aan de Formatie van Lede: lichtgrijs fijn zand, soms kalksteenbanken, kalkhoudend, fossielhoudend (*Nummulites variolarius*), soms glauconiethoudend, basisgrind. De Quartaire geologische kaart geeft aan dat er ter hoogte van het plangebied geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (2) voorkomen. De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 24 Zicht op de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 25 Zicht op de Quartair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).

Figuur 26 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 2 (bron: geopunt.be).

3.1.2. Historisch kader

Kortenbergh⁸

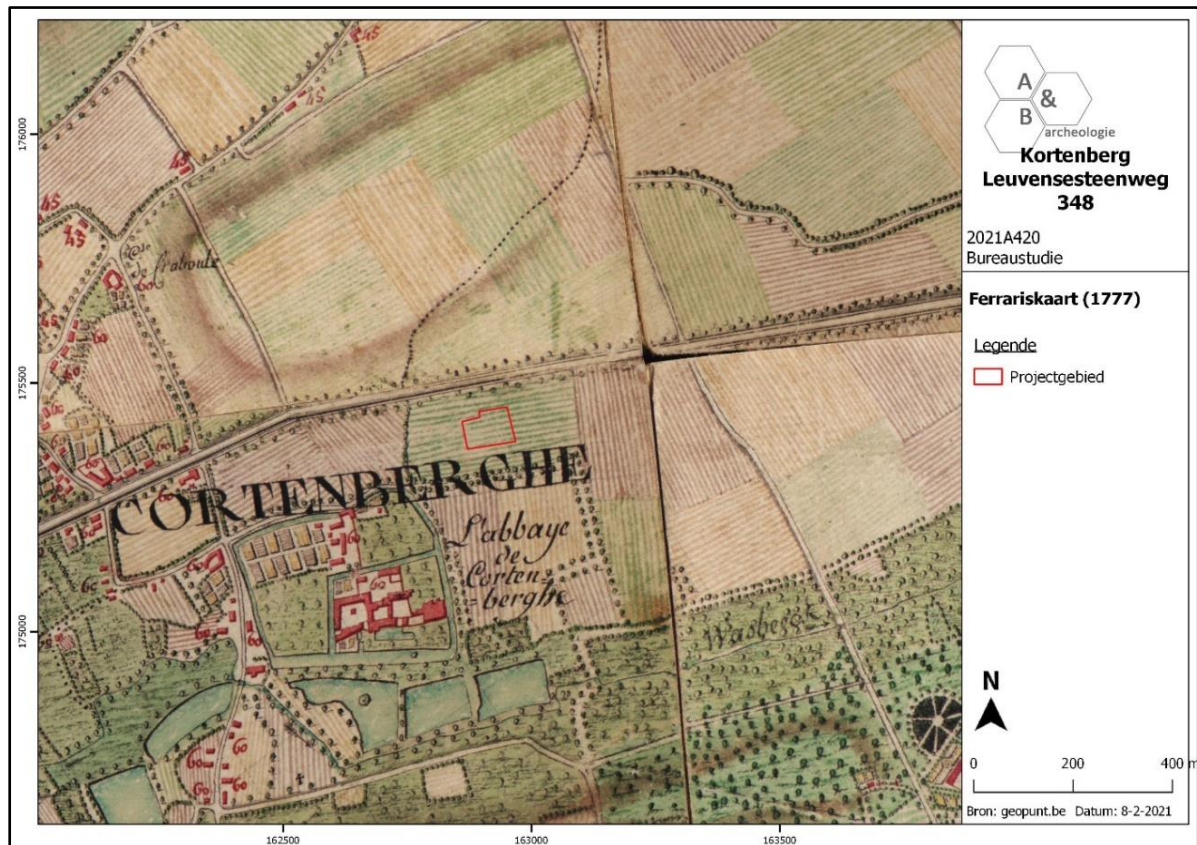
In 1095 erkende Gualgericus, bisschop van Kamerijk, het bestaan van de religieuze gemeenschap op de Curtenbergh. Daarom wordt 1095 als stichtingsdatum van Kortenbergh aanvaard. De kloosterlingen verhuisden in 1222 van deze heuvel naar het dal aan het Minneveld waar nu nog steeds de Abdij van Kortenbergh is gevestigd. Ingevolge haar strategische ligging nabij de oude baan Leuven – Brussel en de Waalsebaan, halverwege de hertogelijke residenties in Leuven en Brussel, kreeg de abdij van Kortenbergh op politiek vlak een belangrijke rol toebedeeld. Van oudsher is Kortenbergh de woonplaats van de Heren van Cortenberg, die een belangrijke rol speelden in de geschiedenis van het Hertogdom Brabant. Met het Charter van Kortenbergh dat op 27 september 1312 in de abdij van Kortenbergh door hertog Jan II van Brabant werd getekend, werd de eerste keure op het Europees vasteland van die aard bezegeld, als tweede charter over de rechten van de burgers na de Magna Carta. De toezichthoudende Raad van Kortenbergh zou er tot in 1375 om de drie weken vergaderen. Tijdens de godsdienststoebeelen respectievelijk in 1572 en 1584 werden de abdijgebouwen geplunderd en door brand vernield waarna ze in de loop van de 17de eeuw, vermoedelijk vanaf 1601, werden heropgebouwd en hersteld.

Plangebied

Bovenstaande beknopte geschiedenis geeft geen concrete info over het plangebied. Daarvoor dienen de cartografische bronnen vanaf het midden van de 18de eeuw en de luchtfoto's vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw geraadpleegd te worden.

Op de Ferrariskaart van ca. 1777 is te zien dat het plangebied zich in een uitgestrekt akkerlandschap bevindt ten noordoosten van de Abdij van Kortenbergh en op een zekere afstand van het centrum van Kortenbergh. De Leuvensesteenweg en de Minneveldstraat zijn reeds aanwezig, het plangebied is onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. In de 19de eeuw blijft de invulling van het plangebied onveranderd. Op luchtfoto's van eind 20ste eeuw is te zien hoe de bebouwing in de omgeving van het plangebied toeneemt. In deze periode is ten westen van het plangebied een manege gevestigd waarvan ook het plangebied deel uitmaakt. Op een klein deel van het plangebied is in deze periode bebouwing terug te vinden. In de uiterst zuidwestelijke hoek is een deel van een bijgebouw zichtbaar op de luchtfoto van 1971. De rest van het terrein blijft in gebruik als weiland/landbouwgrond. Rond ca. 2000 is in de noordwestelijke hoek een piste aangelegd. In 2014-2015 worden de gebouwen van deze manege afgebroken en wordt ten westen van het plangebied het zorgcentrum opgericht.

⁸ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kortenbergh>

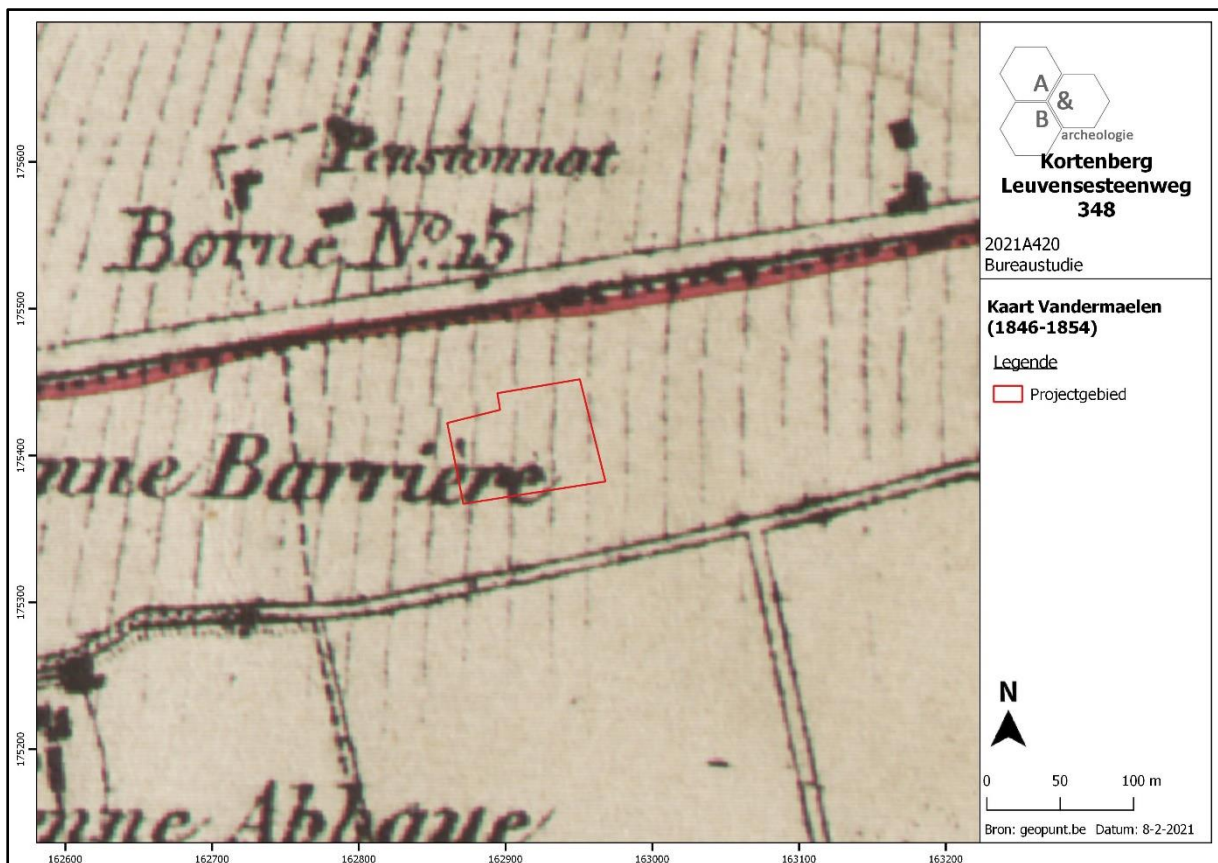
Figuur 27 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

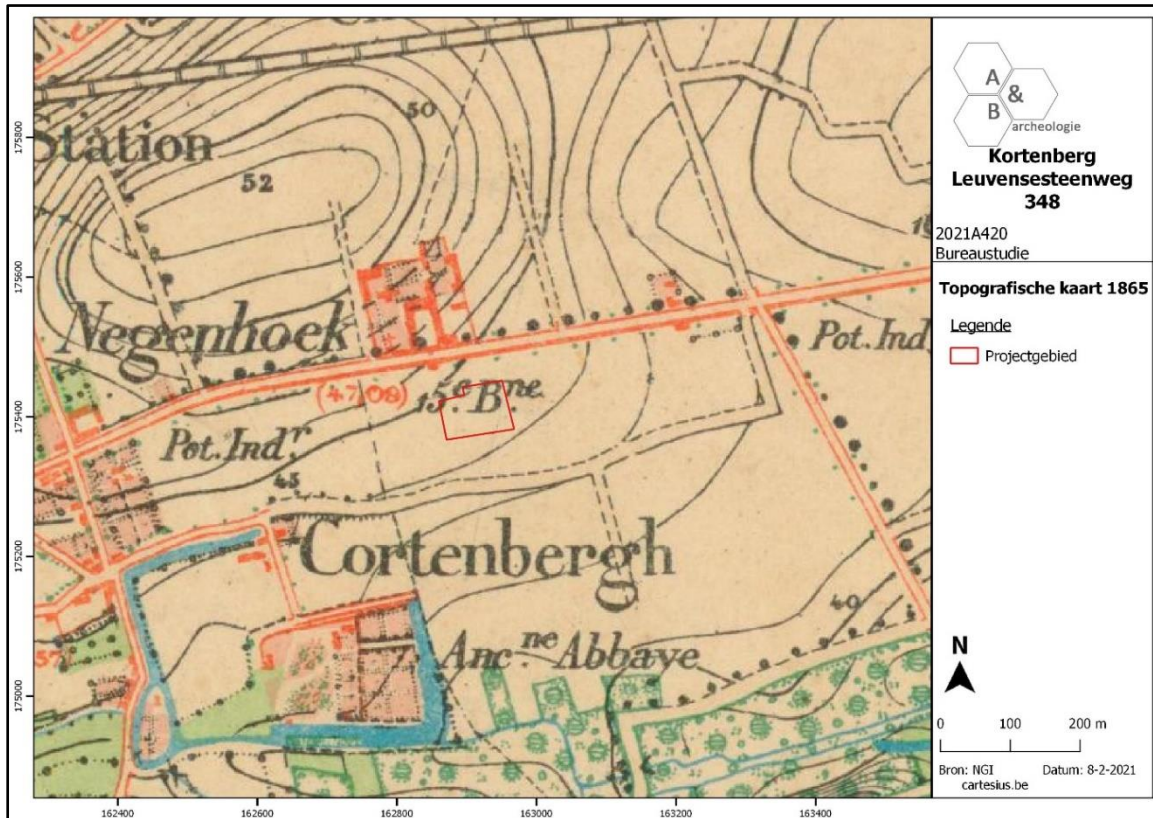
Figuur 28 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

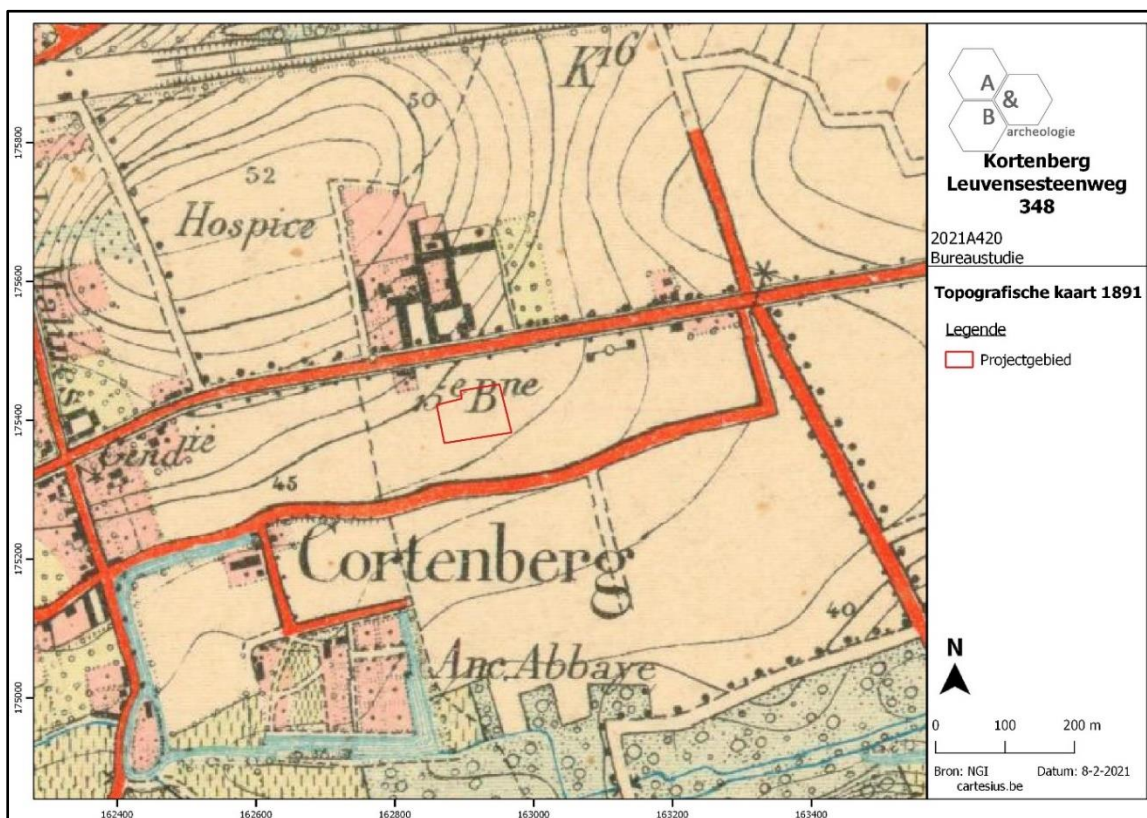
Figuur 29 Uitsnede uit de kaart van Popp met aanduiding van het plangebied bron: geopunt.be).

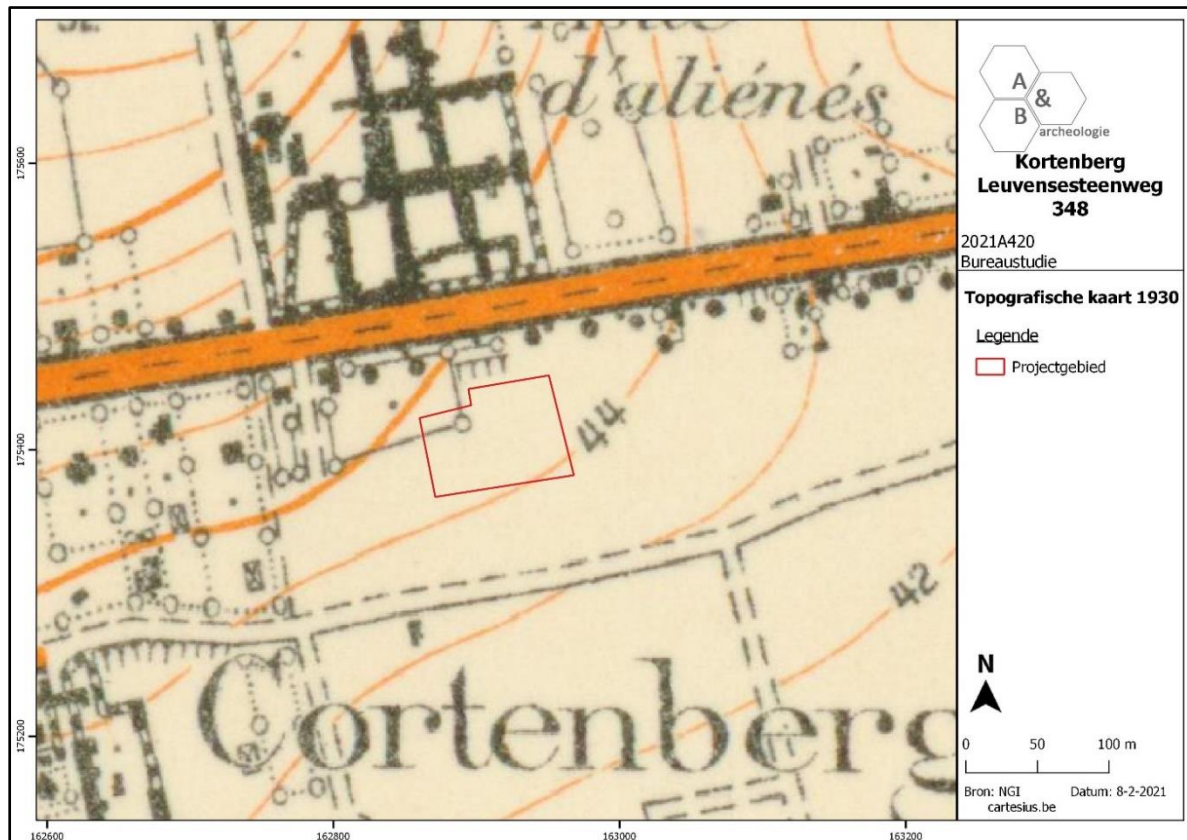
Figuur 30 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

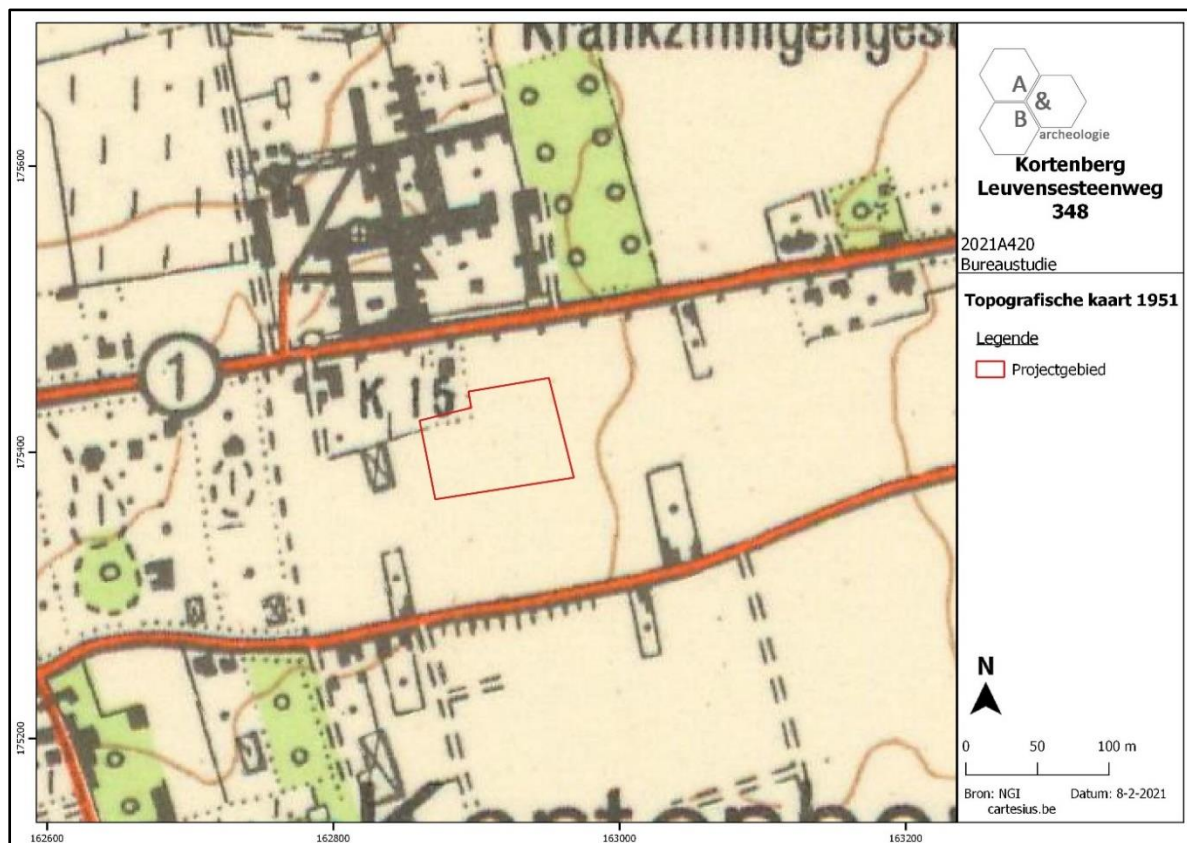
Figuur 31 Uitsnede uit de topografische kaart van 1865 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius; NGI).

Figuur 32 Uitsnede uit de topografische kaart van 1891 met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: Cartesius; NGI).

Figuur 33 Uitsnede uit de topografische kaart van 1930 met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: Cartesius; NGI).

Figuur 34 Uitsnede uit de topografische kaart van januari 1951 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius; NGI).

Figuur 35 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 36 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 37 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

Figuur 38 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be).

3.1.3. Archeologisch kader⁹

Op de centraal archeologische inventaris worden in de onmiddellijke omgeving van het plangebied weinig sites weergegeven. Net ten westen van het plangebied werd in 2014 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, op het terrein zelf vond nog geen archeologisch onderzoek plaats. In de ruime omgeving zijn sites aanwezig van de steentijd tot de nieuwe tijden, deze bevinden zich echter wel op enige afstand van het plangebied. Het betreft voornamelijk vondstmeldingen tijdens een controle der werken of veldprospecties en historische bouwwerken. De belangrijkste ervan worden hieronder besproken, andere worden weergegeven in tabelvorm.

Net ten westen van het plangebied werd in 2014 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. De aangetroffen sporen waren vrijwel allen te linken aan de paardenmané die op dat moment op het terrein aanwezig was. Daarnaast werden nog resten aangetroffen van witlofoventjes uit de jaren 1950-1960 afkomstig van een amateur witloofteler.

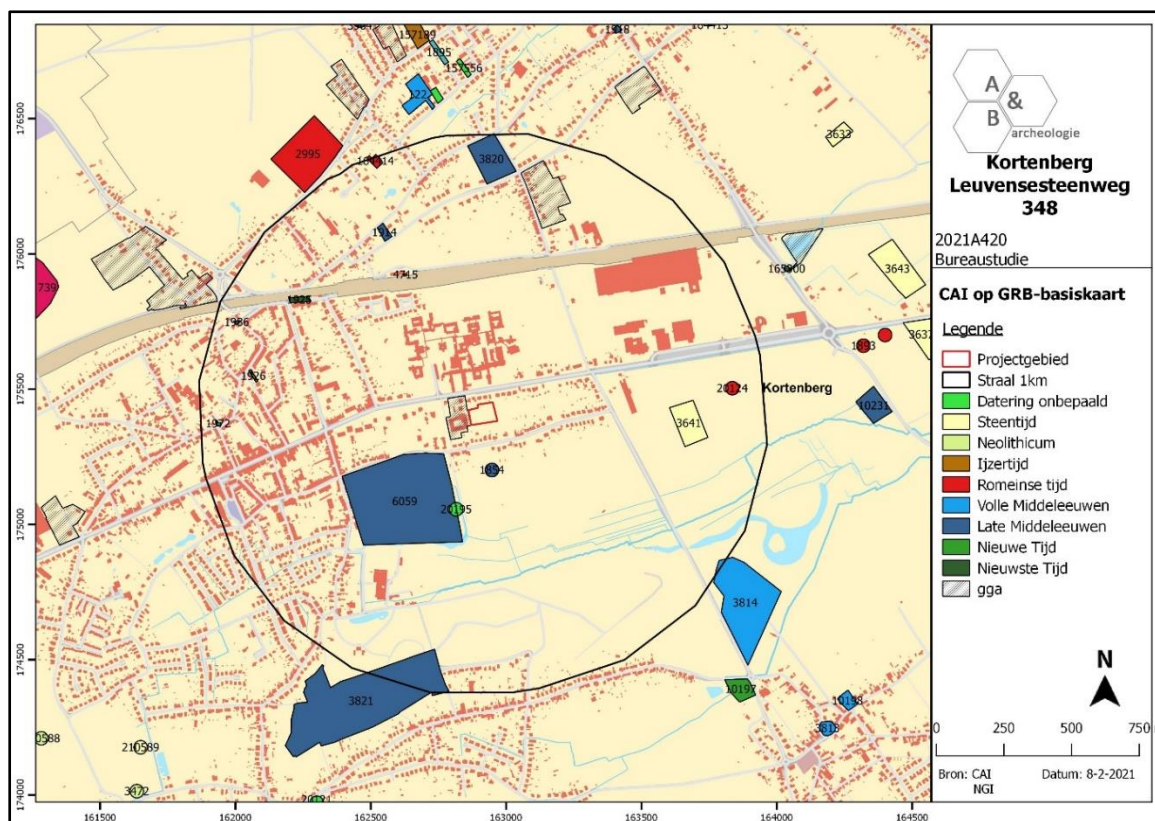
Net ten zuidwesten van het plangebied is de abdij van Kortenbergh gelegen (CAI 6059). Deze benedictinessenabdij werd begin 12de eeuw gesticht door Godfried I van Brabant. De abdij ontwikkelde zich binnen het abdijsdomein terwijl het omliggende gebied dienst deed als landbouwareaal. De abdij wordt als volgt omschreven: “Gotische spitsboogpoort met afschuining-profiel in de zandstenen benedenverdieping van het later uitgebreid en gewijzigd poortgebouw (XVIII en XIX ?); goed bewaard houtwerk met ijzeren beslag; doorgang overkluisd met een spits tongewelf. Aanhorigheden in traditionele stijl uit XVII-XVIII (heden verbouwd tot woning). In de vernieuwde omheiningmuur opnieuw gebruikt, XVIII zandstenen rondboogdeurtje met geprofileerde imposten en hartmotief in de sluitsteen (nr. 34). Classicistisch hoofdgebouw uit XVIII d; blijkbaar grondig aangepast (heden retraitswoning).” CAI locatie 20195 vermeldt een mogelijke ijskelder binnen het areaal.

De oorspronkelijke abdij ontstond ca. 500m ten zuiden hiervan op de ‘Eikelenbergh’ (CAI 3821). In 1095 werd de abdijskerk ingezegend. In 1222 verhuisde de abdij naar haar huidige plaats, wellicht onder invloed van de bouwvalligheid van de gebouwen, de moeilijke bereikbaarheid en het gebrek aan water. De parochiekerk bleef op de oorspronkelijke plaats tot 1771. Er zijn vermoedens dat er op deze plaats in de 11de -13de eeuw een motte gevestigd was, mogelijk bevond zich op deze plek ook in de ijsertijd een nederzetting.

Ca. 1km ten noorden van het projectgebied is het Walravenshof gelegen, een hoeve die zijn oorsprong kent in de 14de eeuw.

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022, *Inventaris*.

CAI Locatie	Onderwerp	Details
1926	Toevalsvondst	Munten Oostenrijkse periode
1986	Toevalsvondst	Gasmasker WOII
1925	Toevalsvondst	Bakstenen riolering
4715	Toevalsvondst	Dakpannen, Romeinse villa?
1914	Toevalsvondst	Witte zandstenen fundering en krengebegraving, late ME Romeinse AW
164414	Toevalsvondst	Bouw materiaal Romeinse periode
1854	Vondstmelding	Gallo-Romeinse fibula met veersluiting volgens Keltische traditie Denier geslagen te Leuven onder Hendrik II (1235-1261)
3641	Vondstmelding	Lithisch materiaal, kleine gebroken afslag, mediaal fragment van een licht gepatineerde sporadisch geretoucheerde kling, fragment van een gepolijste bijl.
20124	Vondstmelding	Fragment Romeinse fibula
1972	Historisch bouwwerk	Kapel van de Heilige maagd, 17de eeuw

Figuur 39 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris ter hoogte van het plangebied (bron: CAI, geopunt.be).

3.2. Stratigrafische opbouw

3.2.1. Bodemgenese

De aardkundige opbouw werd tijdens de opgraving vastgesteld door het aanleggen van een bodemprofiel. Profiel 1 bevond zich centraal in het plangebied. De algemene bodemopbouw van de opgravingszone werd daarnaast ook reeds vastgesteld tijdens het proefsleuvenonderzoek en bureauonderzoek.

Op de bodemkaart worden een Lba0 op het terrein gekarteerd, een droge zandleembodem met textuur B-horizont. Deze gronden met textuur B horizont hebben een Ap die ongeveer 25cm dik is, donkerbruin matig humeus en die rust op een zwak humeuze, bruinachtige overgangshorizont, 30 tot 40cm dik, hieronder komt een meer kleiige textuur B horizont voor. De ondergrond is soms gestratificeerd met afwisselend lemige en zandige laagjes (. . . z). Normaal is de aan klei uitgeloopte horizont meer dan 40cm dik (Abao) in andere gevallen werd door erosie het profiel afgeknot en rust de Ap direct op de textuur B (Lba1). Roestverschijnselen liggen dieper dan 120cm. De waterhuishouding is gunstig. De Lba gronden zijn geschikt voor veeleisende akkerteelten (tarwe, suikerbieten), zeer geschikt voor weinig eisende teelten (haver, rogge, aardappelen). Ze komen in aanmerking voor appel, peer, pruim, perzik, niet voor kers. De substraatgronden zijn minder geschikt dan de diepe Lba gronden.

Net ten westen van het projectgebied, op de plaats van het huidige zorgcentrum werd in 2014 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd¹⁰. De bodemopbouw hier aangetroffen is grotendeels vergelijkbaar met deze van het plangebied. Onder een donkerbruine A(p) horizont is een AB horizont aangeduid. Een E-horizont, was niet meer waarneembaar, door aanvoer van organisch materiaal en bioturbatie is deze vervaagd tot een overgangshorizont die als "AB horizont" aangeduid is. Hieronder bevonden zich verschillende Bt horizonten, kleiaanrijkingshorizonten. Op 130cm diepte bevond zich tertiair materiaal: eerst een laag van basisgrind bestaande uit rolkeien met daaronder glauconiethoudend grofzand, typisch voor het Diestiaan. Het archeologisch vlak werd aangelegd in de bovenste delen van de Bt horizont.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek¹¹ werd een gelijkaardige bodem aangesneden zoals hierboven omschreven en waargenomen bij het sleuvenonderzoek in 2014. De donkerbruine teelaarde, met een dikte van ca. 25 tot 35cm, rust op een bruinachtige overgangshorizont van ca. 20 tot 30cm dik. Meteen daaronder situeert zich de top van de Bt-horizont. Op dit niveau worden de archeologische sporen zichtbaar, op ca. 60cm onder het maaiveldniveau. Onder de Bt-horizont, op een diepte van ca. 90cm bevindt zich het tertiaire materiaal vooral gekenmerkt door het glauconiethoudende groenige zand (Diestiaan).

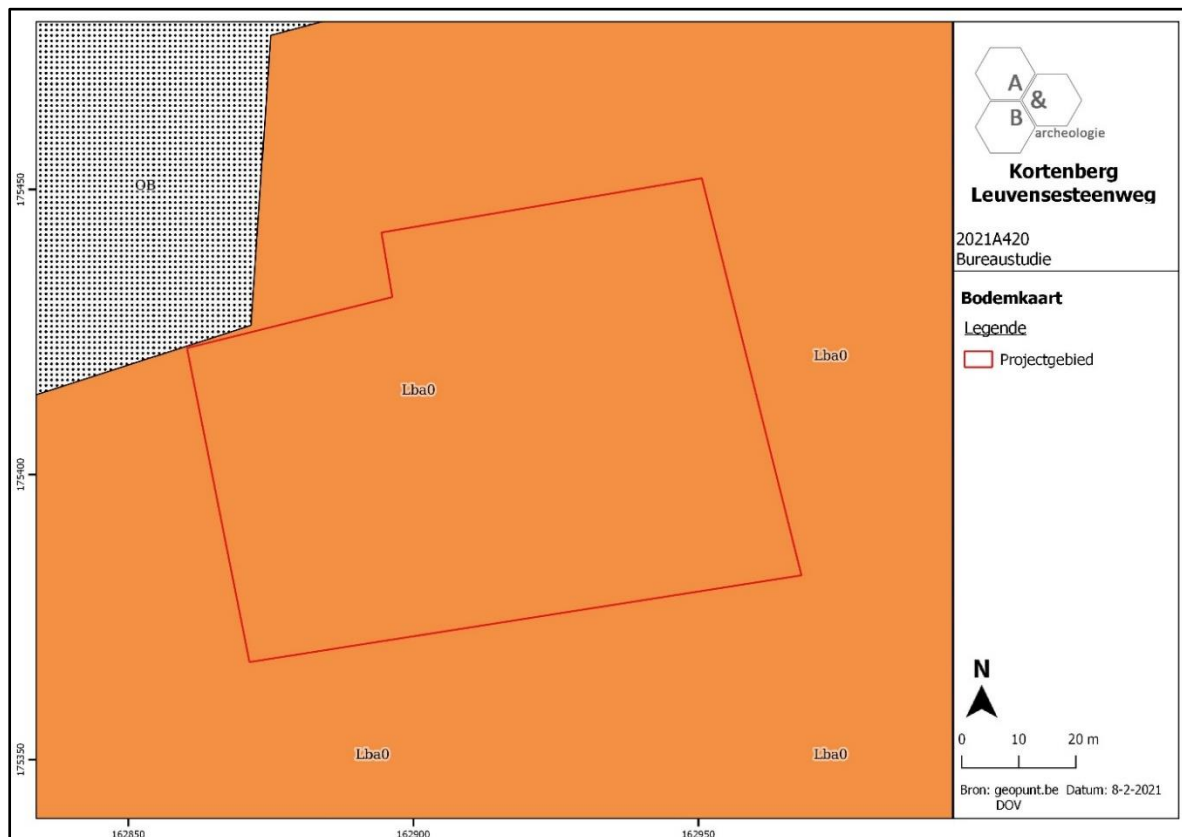
Ter hoogte van profiel 1 werd onder de ca. 25cm dikke teelaarde een bruinige overgangshorizont waargenomen. Deze is ca. 50cm dik, met meteen eronder de top van een Bt-horizont. Onder de Bt-horizont, op een diepte van ca. 90cm bevindt zich de zandlemige Bt2 horizont. Nog eens ca. 50cm

¹⁰ Van de Konijnenburg et al. 2014.

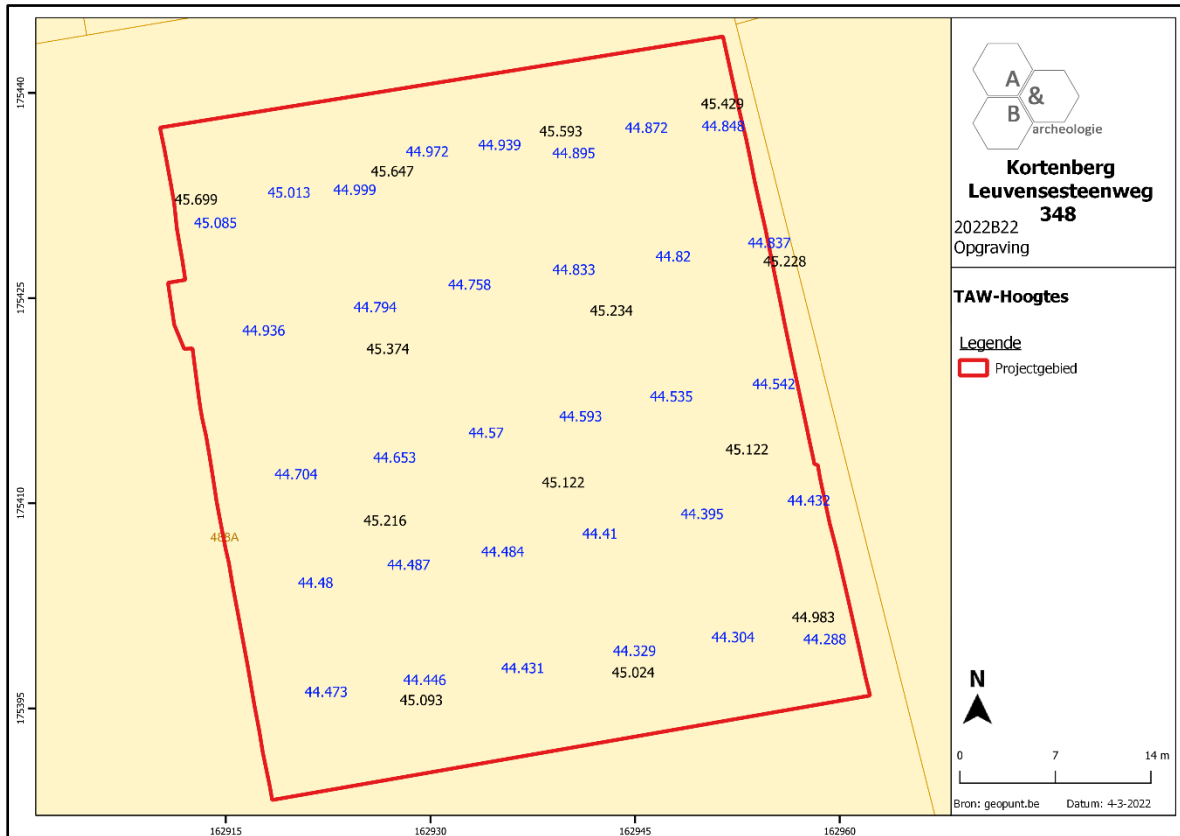
¹¹ Acke, Bracke, Debrabandere, 2022.

dieper zit de C-horizont, bestaande uit het tertiaire materiaal vooral gekenmerkt door het glauconiethoudende groenige zand (Diestiaan).

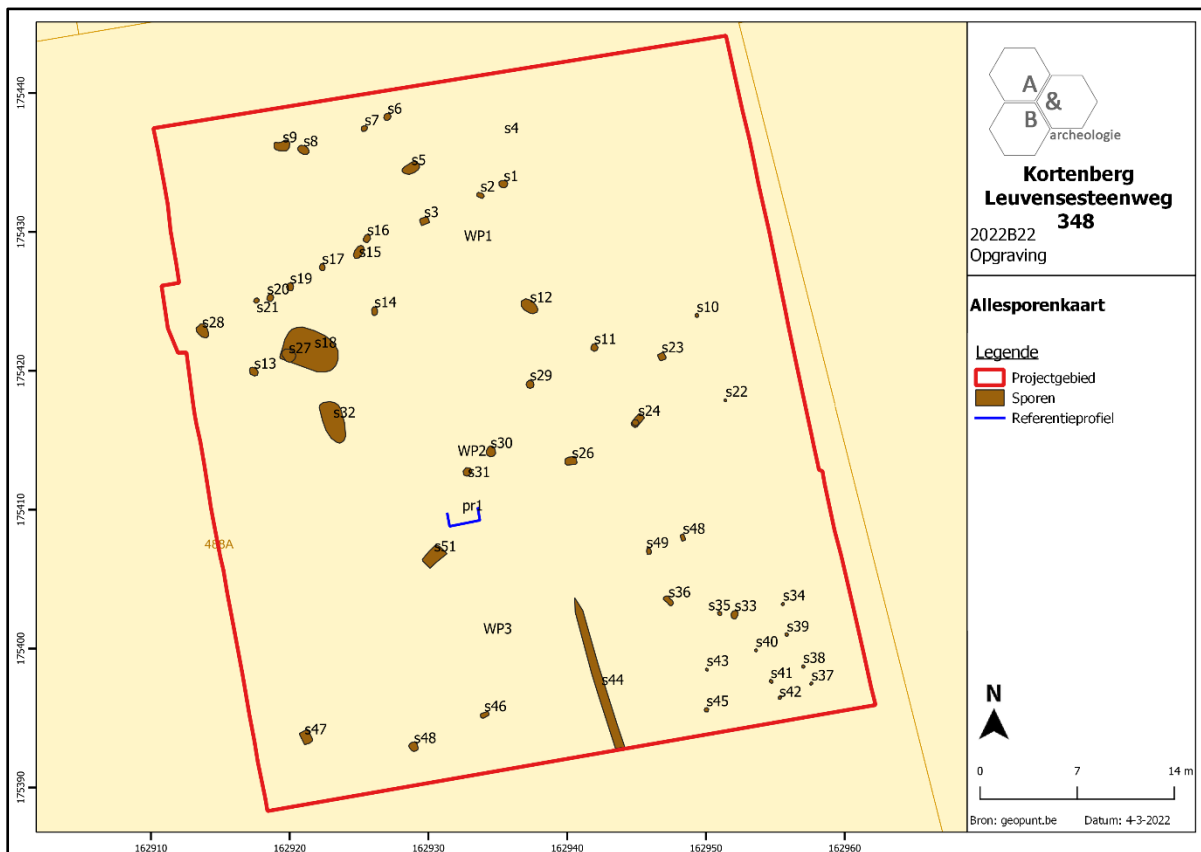
Het archeologisch vlak situeert zich op het niveau van de Bt-horizont, op een diepte van ca. 60cm onder het huidige maaiveldniveau. In het noordwesten bevond deze zich op ca. +45,27m TAW, in het noordoosten op ca. +45,09m TAW, in het zuidoosten op ca. +44,41m TAW, in het zuidwesten op ca. +45,16m TAW en centraal op ca. +44,85m TAW. Het archeologisch vlak vertoont bijgevolg een minimaal hoogteverschil.

Figuur 40 Uitsnede uit de bodemkaart ter hoogte van de opgravingszone (bron: geopunt.be).

Figuur 41 TAW-hoogtes van het maaiveldniveau (zwart) en het archeologisch vlakniveau (blauw), geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 42 Opgravingszone met aanduiding van het referentieprofiel, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 43 Profiel 1 centraal in de opgravingszone.

3.2.2. Bodembewaring

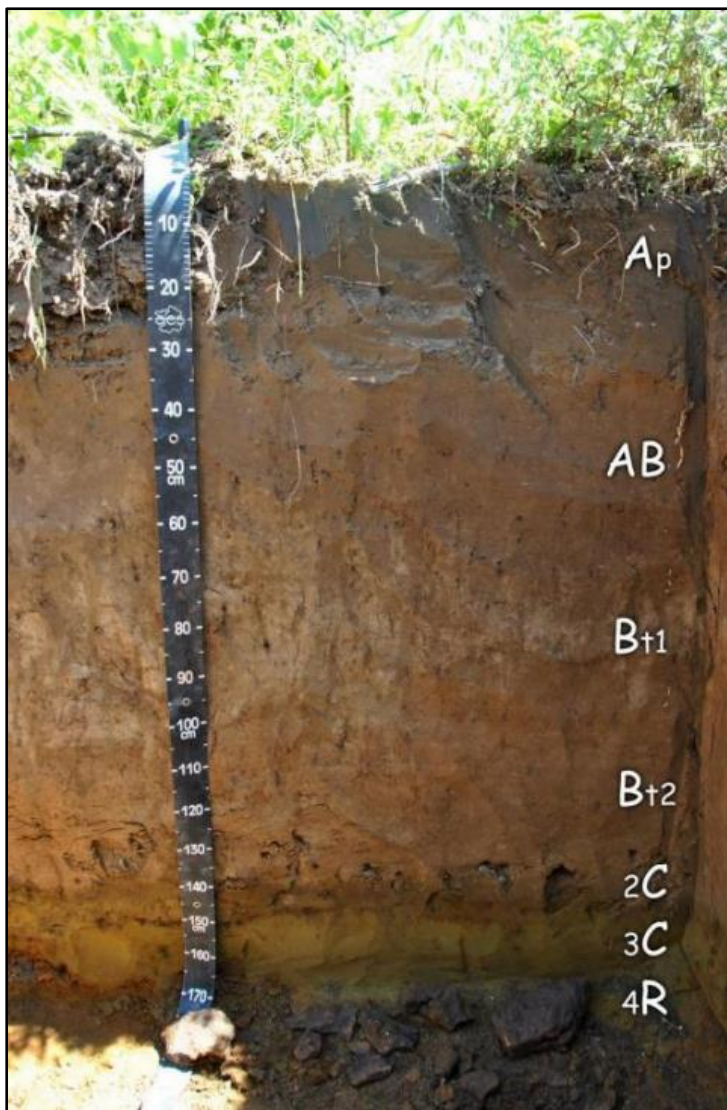
De verstoringsgraad binnen het opgegraven terrein is verwaarloosbaar te noemen. Dit zorgt voor een algemene goede bewaring van de archeologische sporen.

3.2.3. Bodembewaring en bewaring archeologische site/artefacten

Zie 3.2.1. en 3.2.2.

3.2.4. Referentiebodems op gekende archeologische sites

Net ten westen van het projectgebied, op de plaats van het huidige zorgcentrum werd in 2014 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd¹². De bodemopbouw hier aangetroffen is waarschijnlijk vergelijkbaar met deze van het plangebied. Onder een donkerbruine A(p) horizont is een AB horizont aangeduid. Een E-horizont, was niet meer waarneembaar, door aanvoer van organisch materiaal en bioturbatie is deze vervaagd tot een overgangshorizont die als 'AB horizont' aangeduid is. Hieronder bevonden zich verschillende Bt horizonten, kleiaanrijkingshorizonten. Op 130cm diepte bevond zich tertiair materiaal: eerst een laag van basisgrind bestaande uit rolkeien met daaronder glauconiethoudend grofzand, typisch voor het Diestiaan. Het archeologisch vlak werd aangelegd in de bovenste delen van de Bt horizont.

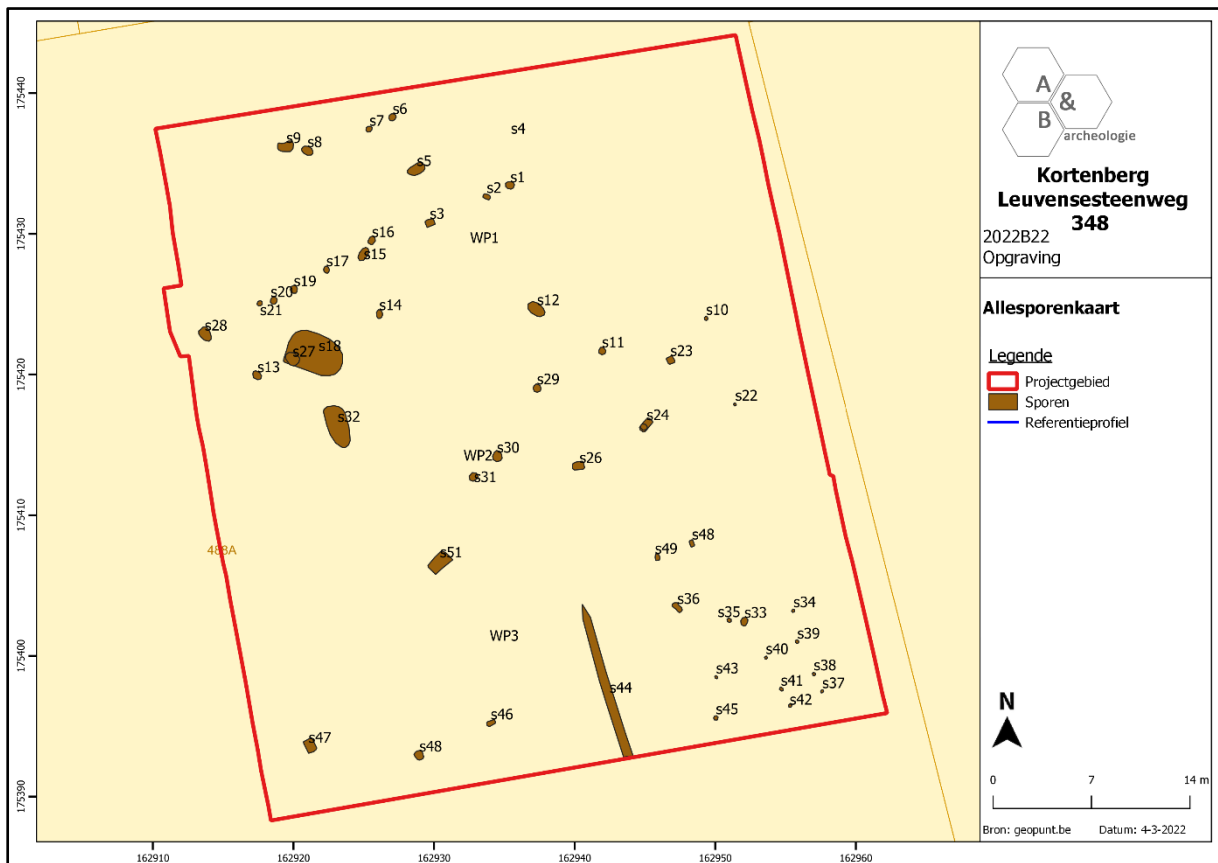
Figuur 44 Bodemprofiel van het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op de terreinen van het aanpalende zorgcentrum (bron: Van de Konijnenburg et al. 2014.)

¹² Van de Konijnenburg et al. 2014.

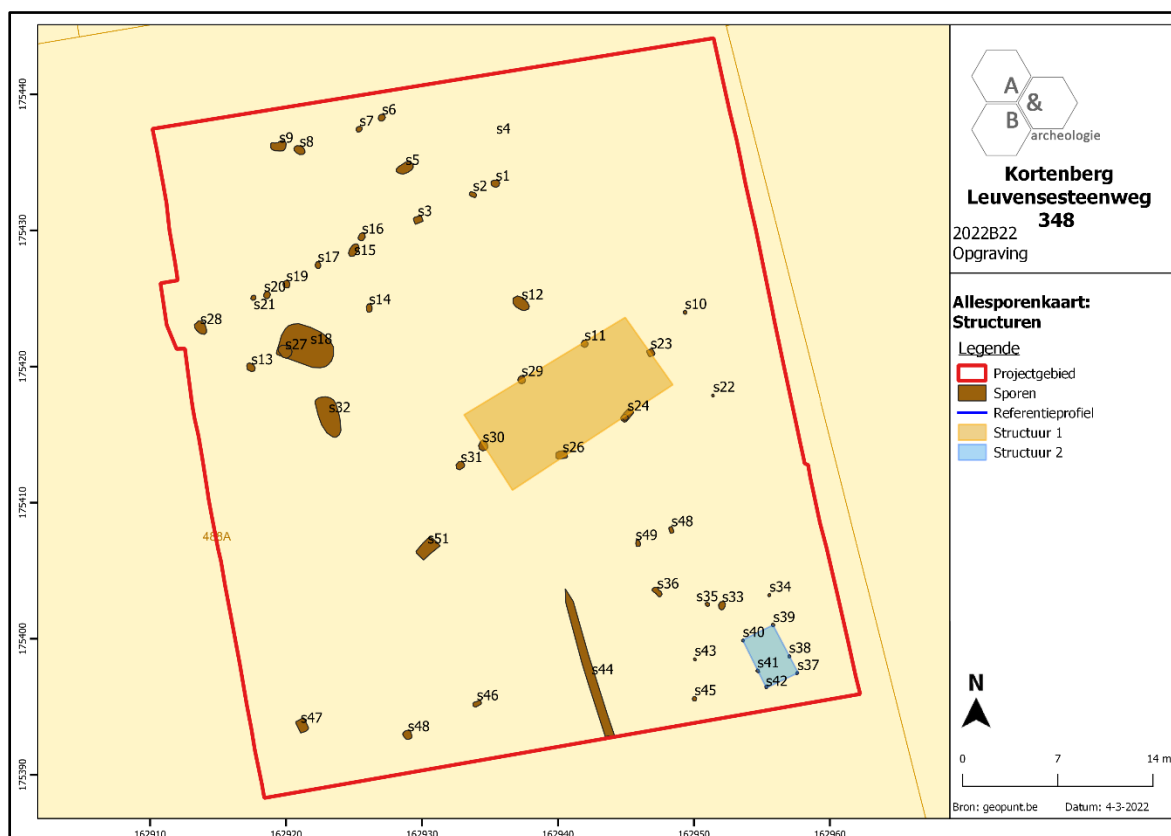
3.3. Beschrijving van de archeologische site

Tijdens het onderzoek werden 51 spoornummers uitgedeeld aan grondsporen. Recente verstoringen werden opgetekend als verstoorde zones. De archeologische sporen zijn over het gehele plangebied aanwezig, met clusters in het noordwesten, centraal en in het zuidoosten. Het merendeel van de aangetroffen sporen kan worden omschreven als paalkuil. Daarnaast werden ook enkele kuilen en een greppel aangetroffen. Binnen de sporenclusters konden minstens twee gebouwstructuren worden geïdentificeerd. De site kan in de midden-Romeinse periode, tussen de 1ste en late 2de eeuw n.C. (ca. 75 tot 200 n.C.), gedateerd worden.

De voornaamste aangetroffen sporen en structuren worden hieronder behandeld. Een gedetailleerd overzicht van de aangetroffen sporen kan geraadpleegd worden in de sporenlijst in bijlage bij dit eindverslag.

Figuur 45 Allesporenkaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

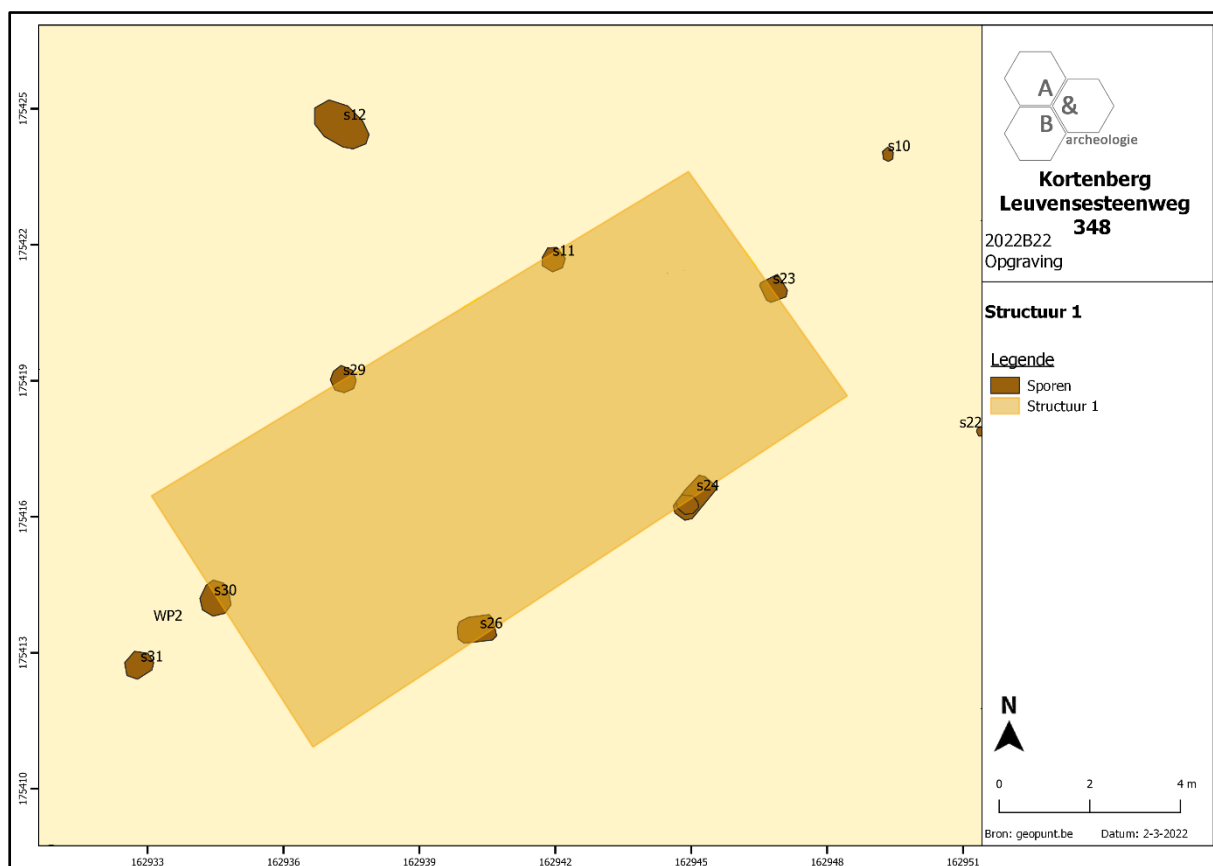
Figuur 46 Allesporenkaart met aanduiding van de structuren, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Gebouwstructuren

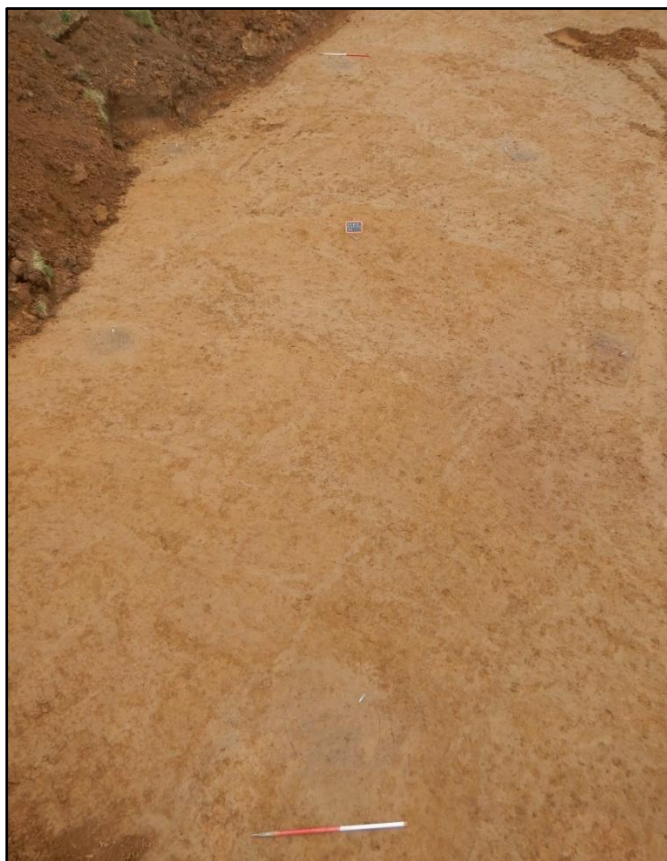
Binnen het plangebied werden twee gebouwplattegronden van een hoofd- en een bijgebouw aangetroffen. Het centrale hoofdgebouw (G1) heeft een noordoost-zuidwest oriëntatie, het bijgebouw (G2) een noordwest-zuidoost oriëntatie. In de noordwestelijke hoek is eveneens een sporencluster aanwezig waarbinnen enkele diepere sporen aanwezig zijn, maar waarin geen gebouwplattegrond herkend kon worden.

Structuur G1 bestaat uit zes palen, twee langs de lange zijde en één centraal in de korte zijde, volgens een NO-ZW oriëntatie. Het éénschepige gebouw wordt gevormd door de paalsporen S11, S23, S24, S26, S30 en S29, geordend volgens een kruisplattegrond met drie traveeën (De Clercq type IIC)¹³. De plattegrond meet ca. 14 op 6m (84m²), wat nagenoeg overeenkomt met de meest voorkomende lengte-breedte verhouding 2:1. Typologisch wordt deze gebouwplattegrond gedateerd tussen de Flavische periode en de late 2de eeuw (ca. 75 – 200 n.C.). De paalsporen vertonen in het vlak een ronde tot rechthoekige vorm en hebben een heterogene licht- tot donkergrijsbruine vulling met houtskoolspikkels. Spoor 11 valt op door een iets lichter gekleurde vulling. Spoor 30, aan de westelijke korte zijde, is ca. 62cm diep. De andere sporen zijn minder diep bewaard tussen de ca. 25 en 50cm. In coupe tekenen de sporen zich U-vormig af. Er werden geen vondsten aangetroffen binnen deze structuur. Van paalkuil 23, 24 en 30 werd een houtkoolstaal genomen (inv. 4, 5 en 8).

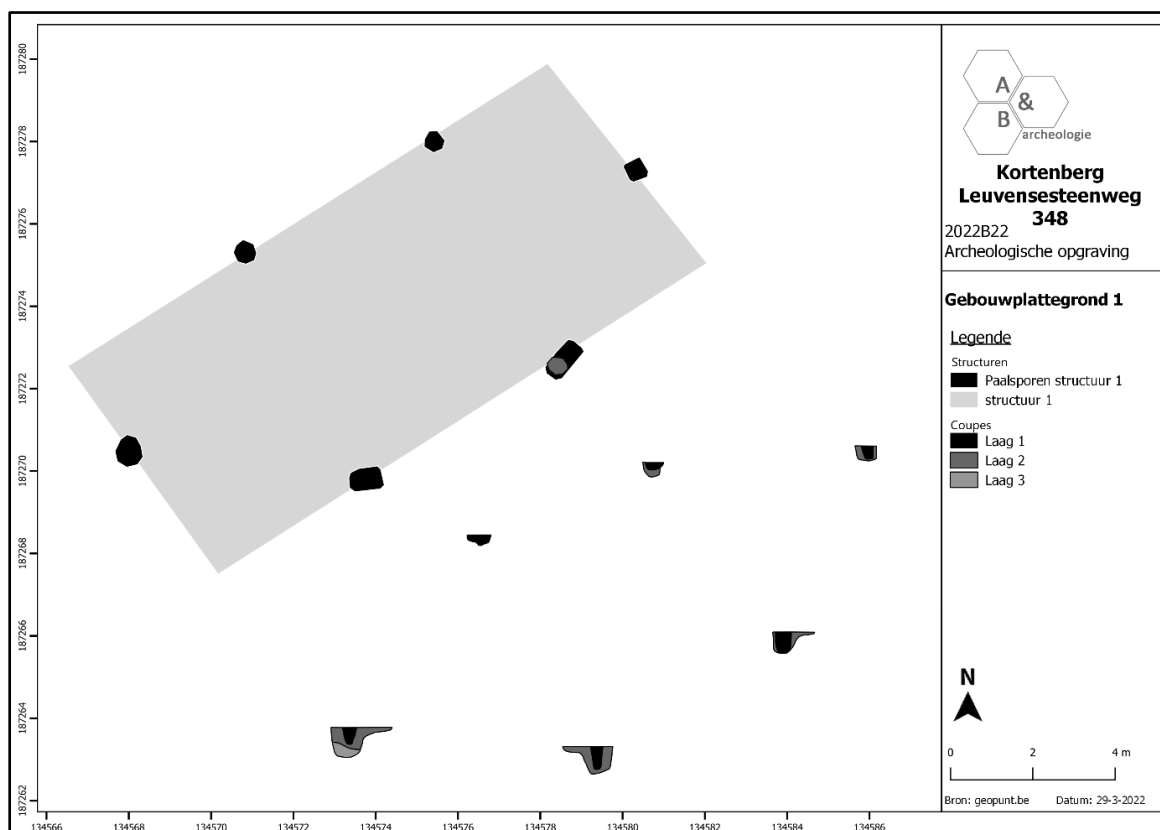
¹³ De Clercq, 2009.

Figuur 47 Detail van de allesporenkaart ter hoogte van gebouwstructuur 1, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 48 Overzichtsfoto van gebouwstructuur 1.

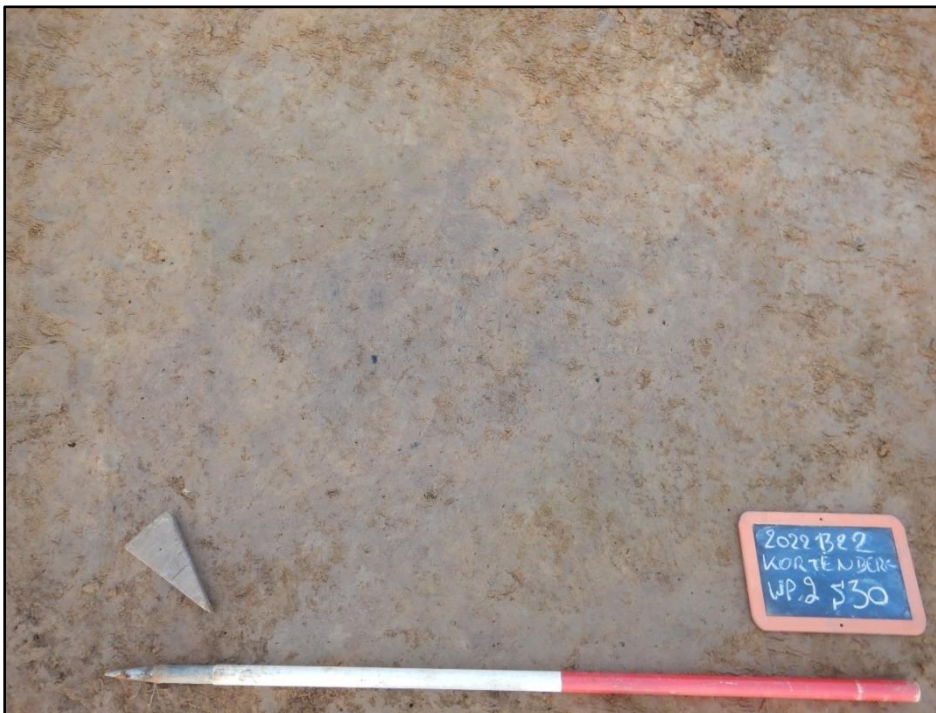
Figuur 49 Gebouwplattegrond G1 in vlak en in coupe.

Figuur 50 Vlakfoto van paalkuil S29 van gebouwstructuur G1.

Figuur 51 Coupe op paalkuil S29 van gebouwstructuur G1.

Figuur 52 Vlakfoto van paalkuil S30 van gebouwstructuur G1.

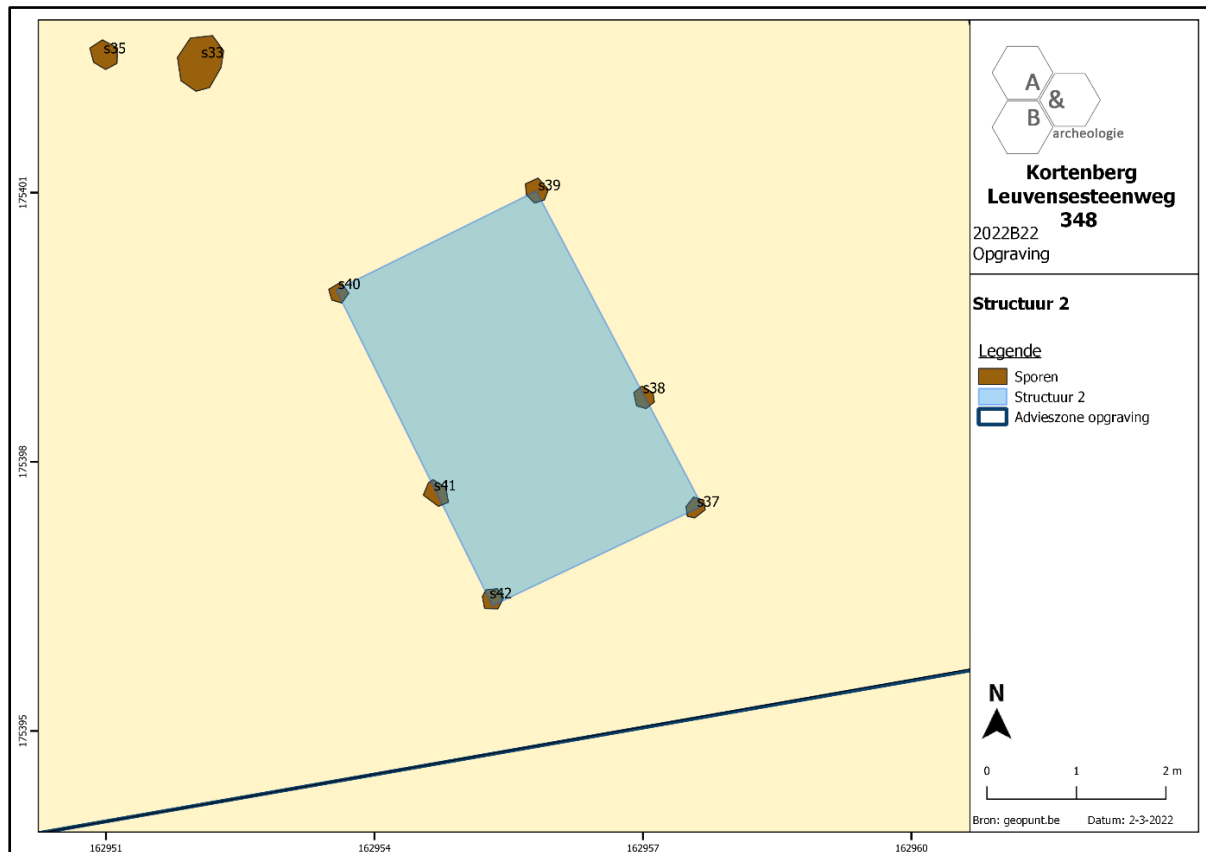
Figuur 53 Coupe op paalkuil S30 van gebouwstructuur G1.

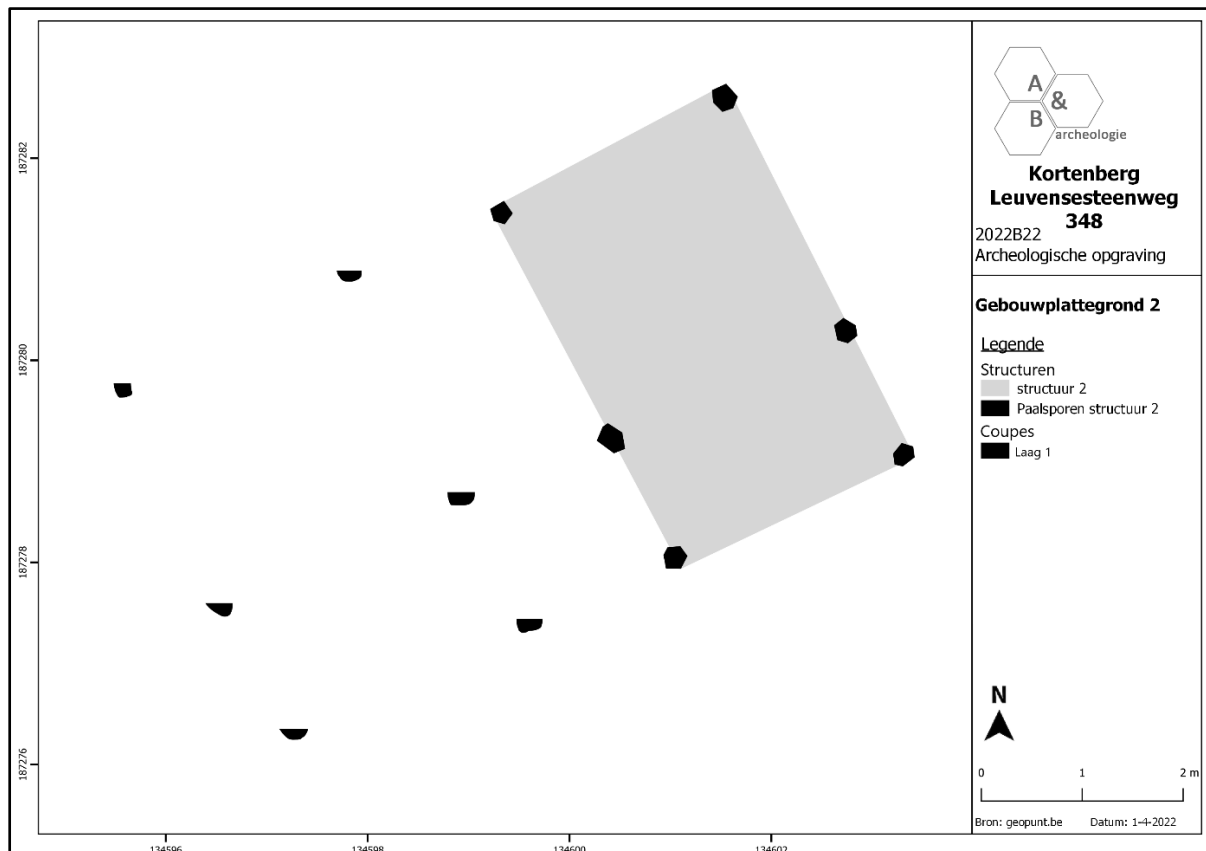
Figuur 54 Coupe op paalkuil S23 van gebouwstructuur G1.

Structuur G2, in het zuidoosten van het plangebied, wordt opgebouwd door paalkuilen S37, S38, S39, S40, S41 en S42 en meet ca. 2,5 bij 4m. De paalkuilen van dit gebouw zijn eerder cirkelvormig afgetekend in het grondvlak en vertonen een lichtgrijsbruine vulling met houtskoolspikkels. Ze hebben een diepte die varieert tussen ca. 10 en 15cm. G2 kan, gezien de geringe oppervlakte die het beslaat, omschreven worden als een zespelig bijgebouw. In paalkuil 39 werden een brokstuk in handgevormd aardewerk gevonden (inv. 12). Uit spoor 37 werd een houtskoolstaal genomen (inv. 9).

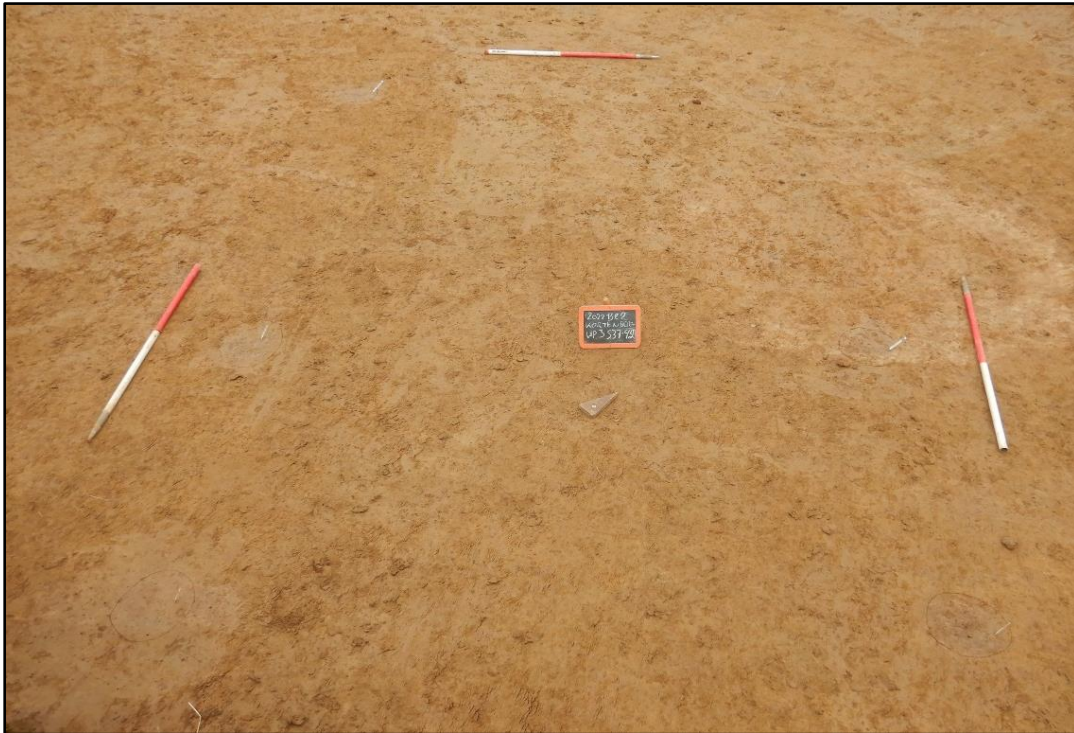
Mogelijk is nog een laatste gebouw aanwezig binnen de noordwestelijke sporencluster. Bepaalde paalsporen zijn duidelijk dieper, en wijzen op dakdragende palen van een structuur (S5, S8, S14, S15, S16, S17, S20, S21, S27, S28, S30). Vooralsnog kon hier echter geen duidelijke plattegrond in herkend worden. Verder werden nog enkele losse paalsporen aangetroffen die niet in verband gebracht konden worden met één van de structuren. Van enkele paalkuilen werden houtskoolmonsters ingezameld met het oog op een verdere C14-datering.

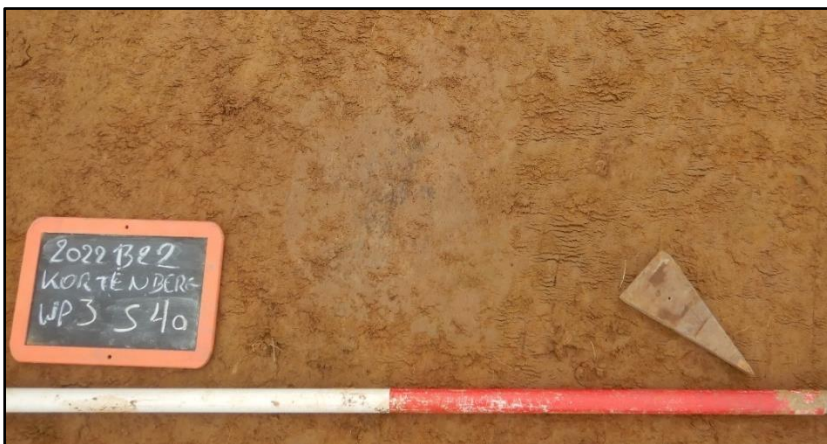
Figuur 55 Detail van de allesporenkaart ter hoogte van gebouwstructuur G2, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 56 Gebouwplattegrond G2 in vlak en in coupe.

Figuur 57 Luchtfoto gebouwstructuur G2.

Figuur 58 Vlakfoto van paalkuil S6 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.

Figuur 59 Coupe op paalkuil S6 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.

Figuur 60 Vlakfoto van paalkuil S12 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.

Figuur 61 Coupe op paalkuil S12 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.

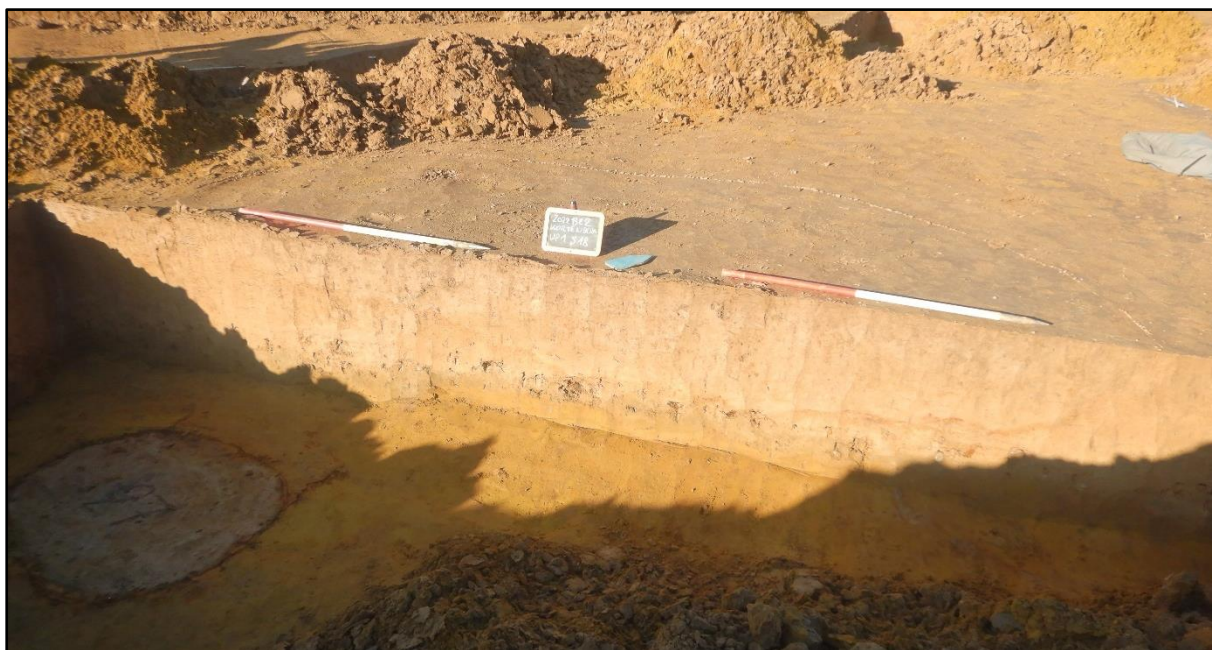
Kuilen en greppel

Naast de structuren en andere paalsporen werden ook enkele kuilen (S18, S32) en een greppel (S44) aangetroffen. Kuil S18 is de grootste en meet ca. 4 op 2,8m. In coupe was het spoor bewaard tot op ca. 50cm diepte. De vulling is heterogeen lichtgrijsbruin zonder inclusies. Opvallend is dat de kuil paalspoor S27 oversnijdt en dus jonger is. Er werden geen vondsten aangetroffen in deze kuil. Kuil S32 ligt net ten zuiden van S18. En meet ca. 3 op 1,5m. In coupe had het spoor een maximumdiepte van ca. 16cm. De vulling is heterogeen grijsbruin met houtskoolspikkels. Er werden twee wandscherven in handgevormd aardewerk aangetroffen in deze kuil (inv. 14). Één wandscherf vertoont in het baksel pot en tegulagruis.

Greppel S44 ligt tegen de zuidelijke grens van het plangebied en heeft een noord-zuid oriëntatie. Het spoor is ongeveer 60cm breed en 18cm diep. Richting noorden bleek het spoor steeds minder diep bewaard, tot het niet meer zichtbaar was in het vlak. Er werden twee wandscherven in handgevormd aardewerk aangetroffen in deze greppel (inv. 11).

Figuur 62 Vlakfoto van kuil S18 met aflijning.

Figuur 63 Coupe op kuil S18 met linksonder de oversneden paalkuil S27.

Figuur 64 Vlakfoto van kuil S32.

Figuur 65 Coupe op kuil S32.

Figuur 66 Vlakfoto van greppel S44.

Figuur 67 Coupe op greppel S44.

3.4. Culturele en natuurwetenschappelijke vondsten

In totaal werden tijdens de opgraving 18 inventarisnummers uitgedeeld aan vondsten aangetroffen in de archeologische sporen en bij de aanleg van de werkputten (inv. 1 t.e.m. 18). Daarnaast werd tijdens het vooronderzoek reeds 1 inventarisnummer uitgedeeld aan vondstmateriaal (inv. PS1). De vondsten van de opgraving en het vooronderzoek worden hier samen beschouwd. Het vondstmateriaal bestaat hoofdzakelijk uit aardewerk dat gedateerd kan worden in de midden-Romeinse periode. Een pijpensteeltje werd gedateerd in de Nieuwe Tijd en kan als een residuele vondst beschouwd worden.

Een gedetailleerd overzicht van het vondstmateriaal is daarnaast terug te vinden in de vondstenlijst in bijlage.

Vondstcategorie	Aantal (n)	Gewicht (g)
Aardewerk	28	471

Tabel 6 Overzicht van de vondstcategorieën in aantallen en gewicht.

Verder werden in totaal 11 inventarisnummers uitgedeeld aan stalen (inv. 1 t.e.m. 11), het betreft 10 houtskoolstalen en een staal met verbrand botmateriaal.

Een gedetailleerd overzicht van de stalen kan geraadpleegd worden in de stalenlijst in bijlage.

Categorie	Aantal
Houtskoolmonsters	10
Verbrand dierlijk botmateriaal	1

Tabel 7 Overzicht van de ingezamelde stalen.

Aardewerk

Het aardewerkensemble bestaat uit 28 fragmenten die opgedeeld kunnen worden in ongeveer 50% handgevormd aardewerk en 50% gedraaid aardewerk. De voorkomende vormen en de contexten tonen een datering aan in de midden-Romeinse periode. Ook werd één pijpensteeltje teruggevonden dat in de Nieuwe tijd kan gedateerd worden. Het betreft een residuele vondst en wordt niet verder besproken.

Aardewerk categorie	Aardewerktype	Vorm	Aantal scherven	%
Handgevormd Aardewerk	Handgevormd Aardewerk – IJzertijd/Romeins	/	15	53%
Gedraaid Aardewerk	Lowlandware	Schaal	1	4%
	Lowlandware	Deksel	1	4%
	Lowlandware	/	7	25%
	Kruikwaar - roodbakkend	Kruik	2	7%
	Kruikwaar – zalmroze met potgruis	Kruik	1	4%
	Dolium – Zalmroze met tegulagruis	Dolium	1	4%
	Totaal		28	

Tabel 8 Overzichtstabel van de aangetroffen aardewerktypen en -categorieën.

Handgevormd aardewerk

De handgevormde scherven, 15 in totaal (96g), kunnen gezien hun context en de geassocieerde andere aardewerkvondsten gedateerd worden in de Romeinse periode. Het gaat in totaal om 15 scherven, waaronder 14 wandfragmenten en 1 bodem. Een wandscherf (inv. 11) is afkomstig uit de greppel (S44). Het baksel van de scherf kenmerkt zich door het voorkomen van pot en tegulagruis. In kuil S32 werden twee wandscherven aangetroffen (inv. 14), ook hier met pot en tegulagruis in het baksel. Bij één wandfragment uit S47 (inv. 9) is sprake van een besmeten wandafwerking. De andere handgevormde wandscherven zijn minder diagnostisch en kunnen niet verder gedetermineerd worden. Als laatste werd nog een bodemfragment van een pot teruggevonden in S36 (inv. 13). De bodemdiameter bedraagt ca. 8cm. De bodem werd vlak afgewerkt en er is een scherpe knik tussen de bodemrand en de opgaande potwand.

Figuur 68 Handgevoemd bodemfragment uit paalkuil S36 (inventarisnummer 3).

Figuur 69 Handgevoemd bodemfragment uit paalkuil S36 - zijaanzicht (inventarisnummer 3).

Figuur 70 Handgevoemd aardewerk - wandfragment met pot/tegulagruis (inventarisnummer 11 links en inventarisnummer 14 rechts).

Gedraaid aardewerk

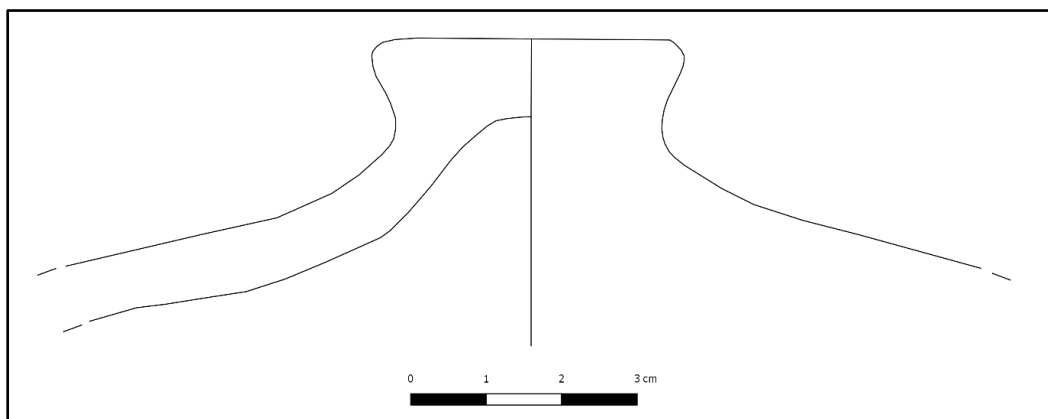
De gedraaide scherven, 13 in totaal (375g), dateren op basis van vormtypologische kenmerken uit de midden-Romeinse periode. Er werden 7 fragmenten grijs gedraaid lowlandware aangetroffen. Één ervan is afkomstig uit S51 en behoort wellicht toe aan een schaal (inv. 1). Uit spoor S8 werden twee fragmenten kruikwaar in roodbakkerend aardewerk ingezameld (inv. 5). Uit datzelfde spoor kwam verder nog een grijs gedraaid deksel van een voorraadpot (inv. 18) en een fragment kruikwaar met een zalmroze baksel met potgruis (inv. 17). Als laatste werd uit spoor S32 een zalmroze doliumfragment met tegulagruis ingezameld (PS1 – vooronderzoek).

Figuur 71 Dekselfragment, grijs gedraaid uit spoor S8 (inventarisnummer 18).

Figuur 72 Dekselfragment, grijs gedraaid uit spoor S8 (inventarisnummer 18).

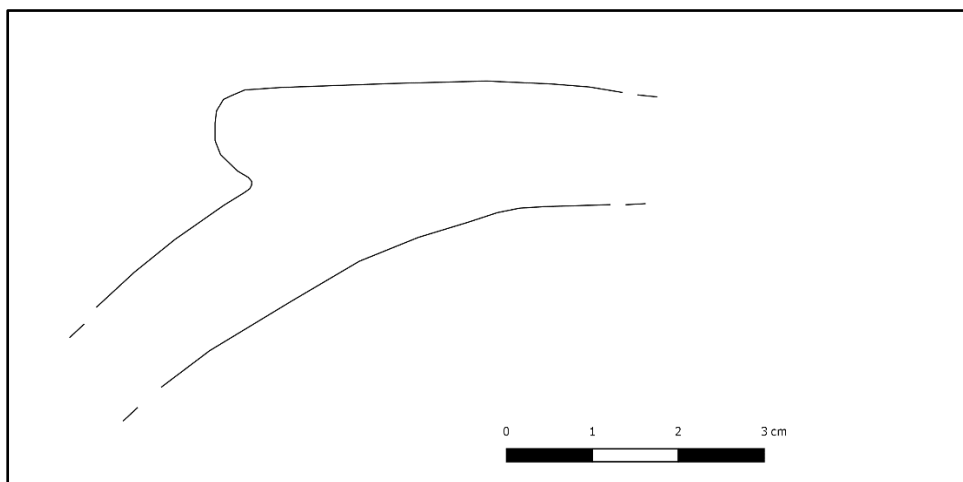
Figuur 73 Grafische weergave dekselfragment van een voorraadpot (inventarisnummer 18).

Figuur 74 Grijs gedraaid aardewerk (inventarisnummer 15) en kruikwaar in roodbakkend aardewerk uit spoor S8 (inventarisnummer 5).

Figuur 75 Randfragment van een dolium in zalmroze baksel uit kuil S32 – boven- en zijaanzicht (inventarisnummer 1).

Figuur 76 Grafische weergave van het doliumfragment (inventarisnummer 1).

3.4.1. Natuurwetenschappelijk onderzoek

De site en de aangetroffen sporen en structuren kunnen op basis van het vondstmateriaal en typologische kenmerken reeds scherp gedateerd worden in de midden-Romeinse periode (tussen ca. 75 en 200 n.C.). De ingezamelde houtskoolstalen dienen bijgevolg niet gebruikt te worden voor C14-dateringen, maar kunnen bij eventueel verder synthetiserend onderzoek aangewend worden.

De resultaten van het onderzoek kunnen verder gebruikt worden in synthetiserend onderzoek naar de archeologische ontwikkeling van de omgeving rond het plangebied en ruimer gezien naar Romeinse bewoningssites in Vlaanderen. Het eindverslag vormt een solide basis voor de verwerking van de onderzoeksresultaten, waarin nog een groot potentieel rest voor verder uitdiepend en synthetiserend onderzoek.

3.5. Datering en interpretatie archeologische site

3.5.1. Relatieve datering aan de hand van sporen en vondsten

Binnen het sporenbestand kunnen minstens twee gebouwstructuren herkend worden, waaronder een hoofd- en een bijgebouw. Het hoofdgebouw G1 is het meest kenmerkende. De structuur wordt gevormd door zes paalsporen, geordend volgens een kruisplattegrond met drie traveeën (De Clercq type IIC)¹⁴. Dit type komt voor tussen 75 en 200 n.C. en geeft hiermee een vrij scherpe datering voor de site. Aansluitend bij de sporen bevestigt het vondstmateriaal deze datering. Het ensemble bestaat uit handgevoormd en gedraaid aardewerk. Bij het gedraaid aardewerk zijn fragmenten van lowlandware, kruikwaar en een dolium aanwezig. Het handgevoormd aardewerk is beperkter en bestaat uit een bodemfragment van een kookpot met vlakke bodem.

3.5.2. Absolute datering aan de hand van natuurwetenschappelijke dateringstechnieken

De site en de aangetroffen sporen en structuren kunnen op basis van het vondstmateriaal en typologische kenmerken reeds scherp gedateerd worden in de midden-Romeinse periode (tussen ca. 75 en 200 n.C.). De ingezamelde houtskoolstalen dienen bijgevolg niet gebruikt te worden voor C14-dateringen, maar kunnen bij eventueel verder synthetiserend onderzoek aangewend worden.

De resultaten van het onderzoek kunnen verder gebruikt worden in synthetiserend onderzoek naar de archeologische ontwikkeling van de omgeving rond het plangebied en ruimer gezien naar Romeinse bewoningssites in Vlaanderen. Het eindverslag vormt slechts een solide basis voor de verwerking van de onderzoeksresultaten, waarin nog een groot potentieel rest voor verder natuurwetenschappelijk, uitdiepend en synthetiserend onderzoek.

3.5.3. Absolute datering aan de hand van historische bronnen

Niet van toepassing. Er zijn geen historische bronnen voorhanden die getuigen van de aangetroffen sporen. De cartografische bronnen geven aan dat het plangebied vanaf de late 18de eeuw in gebruik was als landbouwgrond.

¹⁴ De Clercq, 2009.

3.5.4. Tafonomische opbouw en formatie

De oudste sporen en vondsten binnen het plangebied zijn van een Romeinse oorsprong. De gebouwplattegronden kunnen gedateerd worden in de Flavische periode, tussen ca. 75 en 200 n.C. Alle andere sporen en vondsten kunnen tot deze periode toebedeeld worden. Er werden geen oudere artefacten of sporen van bewoning aangetroffen, wat ons doet vermoeden dat het gebied voor de Romeinse periode onbewoond was. Ook na de Romeinse periode zijn er geen aanwijzingen voor menselijke aanwezigheid. Sinds de 18de eeuw tonen de cartografische bronnen aan dat het gebied ingenomen wordt als landbouwgebied.

3.6. Synthese

3.6.1. Interpretatie van de archeologische site

Het archeologisch onderzoek aan de Leuvensesteenweg 348 te Kortenbergh bracht sporen aan het licht van bewoning gedurende de Romeinse periode (ca. 75 - 200 n.C.). Binnen de opgravingszone konden diverse hoofd- en bijgebouwen, alsook verschillende kuilen worden onderscheiden. Het hoofdgebouw bevindt zich centraal binnen het plangebied. Het bestaat uit 6 palen, geordend volgens een kruisplattegrond met drie traveeën (De Clercq type IIC). Het bijgebouw, in de zuidoostelijke hoek, bestaat uit twee parallelle rijen van drie kleinere palen. In het noordwesten is eveneens een sporencluster aanwezig, waarbinnen mogelijk nog een gebouwplattegrond verscholen zit. Verder werden in het noordwesten twee kuilen aangetroffen, waarvan een recenter lijkt te zijn dan de rest van de site. In het uiterste zuiden loopt een ondiepe noord-zuid georiënteerde greppel. Naar het westen toe is de uiterste grens bereikt, dit kan gesteld worden dankzij een eerder vooronderzoek in 2014. Mogelijk loopt het erf verder in de andere windrichtingen. Gezien de site goed gedateerd kon worden op basis van vondstmateriaal en gebouwtypologie, is verder natuurwetenschappelijk onderzoek op de genomen houtskoolstalen niet nodig. Het vondstmateriaal bestaat uit handgevormd en gedraaid aardewerk.

De resultaten van de opgraving sluiten aan bij de verwachtingen die op basis van het bureauonderzoek en het proefsleuvenonderzoek werden gesteld voor het plangebied. Hoewel in de directe omgeving weinig sites uit de Romeinse periode gekend zijn, kent het plangebied een zeer gunstige landschappelijke ligging, droge zandleemgronden op een zuidelijke helling, ten noorden van de Molenbeek.

3.6.2. Belang en betekenis van de archeologische site

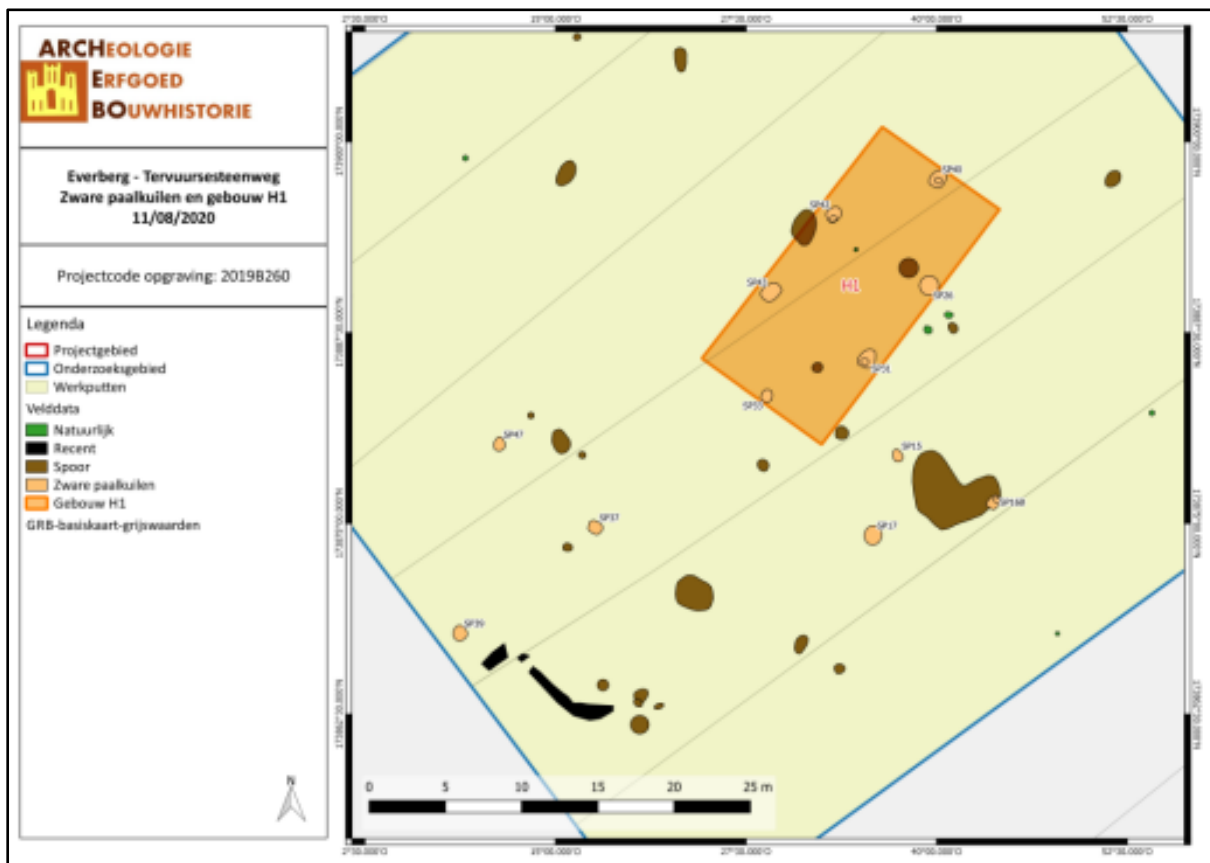
De archeologische site is te dateren in de Flavische periode, tussen ca. 75 en 200 n.C. Alle gebouwen en sporen behoren tot deze periode, met uitzondering van een recentere kuil. Het gaat wellicht om een woonerf met één bewoningsfase. Er zijn geen aanwijzingen voor oudere menselijke activiteit binnen het plangebied. Ook in recentere periodes lijkt het terrein niet meer bewoond te zijn. Er zijn enerzijds geen recentere sporen of vondsten, en anderzijds blijkt dit ook uit de historische kaarten en luchtfoto's.

In de directe omgeving zijn reeds enkele Romeinse vondsten gekend (zie hoofdstuk 3.1.3). Het betreft echter vaak toevalsvondsten of vondstmeldingen. In de ruimere omgeving zijn wel gelijkaardige sites gekend die via opgravingen aan het licht kwamen¹⁵. Een eerste voorbeeld betreft een opgraving in Everberg (Kortenbergh) aan de Tervuursesteenweg¹⁶. Hier werden in totaal 40 archeologische sporen geregistreerd. De archeologische sporen zijn te interpreteren als bewonings- of nederzettingssporen en sporen van artisanale activiteiten. De sporen kunnen globaal in volgende categorieën opgedeeld worden: paalkuilen, haardkuil, houtskoolmeilers (?) en overige kuilen en dateren in de midden-

¹⁵ Met dank aan Walter Sevenants (Triharch)

¹⁶ Claesen et al. 2021

Romeinse periode (ca. 2de-3de eeuw n.C.). Onder het aardewerk bevinden zich o.a. fragmenten van dolia, mortaria, en fragmenten handgevormd aardewerk. Er werd eveneens een fragment van een maalsteen (in tefriet) aangetroffen. De bewonings- of nederzettingssporen betreffen voornamelijk paalkuilen. Zes van deze paalkuilen behoren toe aan een éénbeukig hoofdgebouw met kruisvormige constructie. Op basis van de typologie (volgens De Clerq type IIC) is het gebouw te dateren in de late 1ste/2de eeuw n.C. Ook aan de hand van het vondstmateriaal uit één van de paalkuilen lijkt het gebouw zich in de 2de/vroeg 3de eeuw te situeren. Voor de rest zijn het onzekere paalconfiguraties en kan er niet met zekerheid gezegd worden dat het van gebouwen zijn. Het gebouw was mogelijk bedekt met dakpannen, getuige een aantal teruggevonden dakpanfragmenten. Ten zuidoosten van dit gebouw werd een mogelijke vloer aangetroffen. Binnen de gebouwplattegrond komt vermoedelijk een haardkuil voor. Er werden eveneens drie sporen aangetroffen met houtskool en verbrande leem. Dit zijn mogelijke resten van houtskoolmeilers. Artisanale activiteit op de site wordt verder aangetoond door de aanwezigheid van vrij veel metaalslakken. Deze metaalslakken zijn het restproduct bij de productie of de winning van ijzer (zgn. productieslakken).

Figuur 77 Romeins hoofdgebouw aangetroffen aan de Tervuursesteenweg in Everberg (bron: Claesen et al. 2021).

Aan de Lelieboomgaardstraat in Erps-Kwerps werden eind de jaren '80 en de jaren '90 opgravingen (1987-1991) uitgevoerd waarbij Romeinse resten van een villadomein en Merovingische graven (rijengrafveld) werden teruggevonden¹⁷. Ook het vermelden waard is een kuil uit de Michelbergscultuur. De site situeert zich op enkele kilometer ten noordoosten van de Leuvensesteenweg.

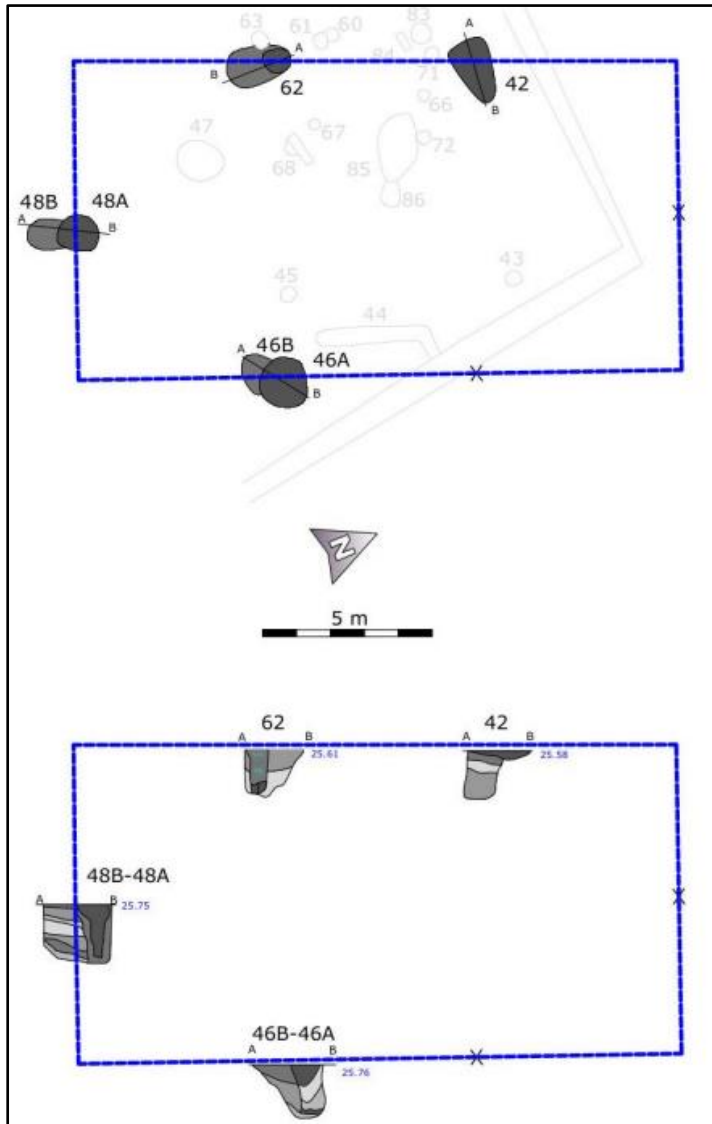
Iets verderop naar het westen werd een onderzoek aan de Sint-Martinusweg in Zaventem uitgevoerd¹⁸. Het proefsleuvenonderzoek leverde in totaal zes sporen op. Vijf (paal)kuilen en een (veld)oven. De sporen waren gelegen in het westelijk deel van de sleuf, op het overgangsgebied tussen de helling en het beekdal. Alle sporen werden afgedekt door colluvium en bevonden zich in de Bt-horizont, op een diepte tussen de 0,9 en 1m onder het maaiveld. Uit een paalspoor en uit de (veld)oven werden houtskoolstalen ingezameld. De sporen leverden geen dateerbaar vondstmateriaal op. De enige vondst bestaat uit een fragment kalksteen uit (veld)oven. Dit type kalkhoudende zandsteen of zandige kalksteen komt lokaal voor en werd gewonnen rondom de luchthaven. Het aanwezige fragment is echter weinig diagnostisch. Twee paalkuilen zijn beiden vermoedelijk middenstaanders. Het gaat hier om dragende elementen van een rechthoekige tweeschepige constructie, meer bepaald een Alphen-Ekerenhuis. Deze maakt deel uit van een inheems-Romeinse nederzetting, meer noordelijk gelegen en gevonden bij de aanleg van de HST. Een dergelijk type Romeins huis is de voorloper van het hoofdgebouw aangetroffen aan Leuvensesteenweg in Kortenbergh. De centrale middenstaander in de woning wou men weggrijpen waardoor deze ontduubeld werd naar de lange zijdes. Een evolutie van de Alphen-Ekeren naar het type De Clercq type IIC die ergens in de (vroeg) 1ste eeuw n.C. te situeren is. Nog aan de Sint-Martinusweg, vlak op de NW-georiënteerde helling aan de rand van de Kleine Beek, werden minstens 4 paalkuilen aangetroffen die ook hier wijzen op een rechthoekig tweeschepig gebouw uit de 1ste eeuw n.C. Daarnaast werden nog 2 afvalkuilen teruggevonden. De rurale bewoning had volgens de onderzoekers gelijkenissen met deze aan de Lelieboomgaarden in Kortenbergh (cfr. supra). Het onderzoek dateert uit de eeuwwisseling¹⁹.

In Kampenhout aan de Laarstraat werd een onderzoek uitgevoerd door All Archeo in 2020. De opgraving leverde een vijftal structuren op waaronder een Romeins hoofdgebouw type De Clercq IIC en enkele bijgebouwen. Één van de bijgebouwen, opgebouwd uit 8 palen, zou mogelijk uit de midden of late ijzertijd dateren, alle andere structuren dateren uit de midden-Romeinse periode. Het aangetroffen erf uit de midden-Romeinse tijd omvat een woonstalgebouw, drie spiekers en een greppel die het erf afbakent, naast enkele kuilen. Het erf strekt zich verder uit buiten het onderzoeksgebied. Ter hoogte van waar het woonstalgebouw werd aangetroffen, bevindt zich een paalkuil die geen deel lijkt uit te maken van de steunstructuur van dit woonstalgebouw. Mogelijk maakt de paalkuil deel uit van een gebouw dat zich verder uitstrekt ten noorden en ten oosten van het onderzoeksgebied. Het zou dan een voorganger of opvolger zijn van het geregistreerde woonstalgebouw. Het is echter ook niet uitgesloten dat het om een interne structuur van het gedocumenteerde woonstalgebouw gaat.

¹⁷ <https://inventaris.onroerendergoed.be/waarnemingsobjecten/1740>

¹⁸ <https://inventaris.onroerendergoed.be/waarnemingsobjecten/981594>

¹⁹ <https://inventaris.onroerendergoed.be/waarnemingsobjecten/3197>

Figuur 78 Aangetroffen Romeinse gebouwplattegrond type de Clercq IIC aan de Laarstraat in Kampenhout (bron: Bruggeman 2021).

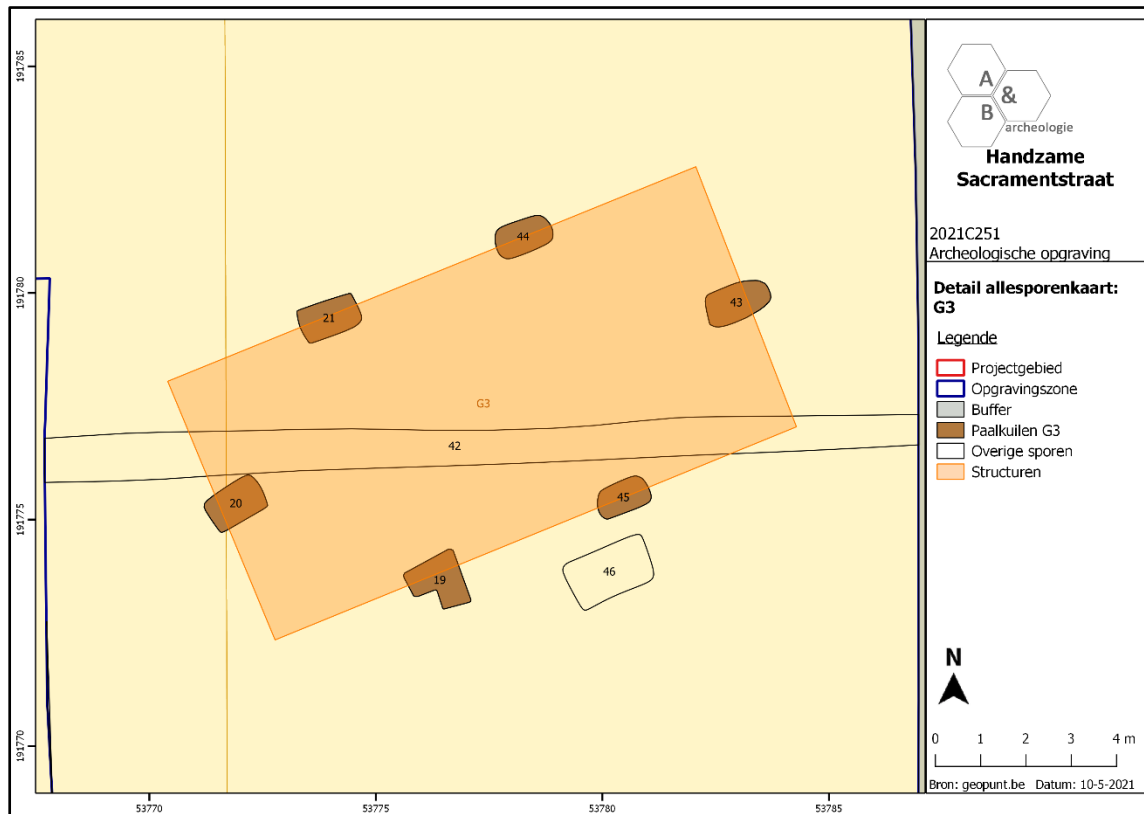
Figuur 79 Coupe op één van de paalkuilen van het hoofdgebouw uit Kampenhout Laarstraat (bron: Bruggeman 2021).

Een West-Vlaams voorbeeld werd bij een eerder onderzoek opgegraven door Acke & Bracke in 2021²⁰. Aan de Sacramentstraat te Handzame (Kortemark)²¹ kwamen sporen aan het licht van bewoning en begraving gedurende de Romeinse periode (1ste tot vroege 3de eeuw n.C.). Binnen de opgravingszone konden diverse hoofd- en bijgebouwen, alsook een waterput en verschillende kuilen worden onderscheiden ten zuiden van een mogelijke landweg. Twee gebouwplattegronden overlappen elkaar, hetgeen wijst op een fasering binnen de nederzetting. Verder werd ook een brandrestengraf aangetroffen, waarin twee fases, vermoedelijk gelijk te stellen aan twee bijzettingen, herkend konden worden. Rondom de structuur werd een constructie gebouwd die geïnterpreteerd kan worden als een soort grafmonument of 'dodenhuisje'. De site maakt vermoedelijk deel uit van een relatief uitgestrekte Romeinse nederzetting en loopt zeer waarschijnlijk nog verder door buiten de grenzen van het plangebied, in alle richtingen. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd meteen ten westen en ten zuiden van de opgravingszone echter een zeer intens verstoorde zone, gerelateerd aan de voormalige bebouwing van het terrein, vastgesteld waardoor hier geen archeologisch erfgoed meer bewaard bleef. Een van de gebouwplattegronden, G3, vertoont gelijkenissen met het hoofdgebouw te Kortenbergh Leuvensesteenweg 348. Het bestaat eveneens uit zes paalkuilen (S19, S20, S21, S43, S44 en S45), geordend volgens een kruisplattegrond met drie traveeën (De Clercq type IIC²²). De plattegrond meet ca. 12,0m bij 6,1m, wat overeenkomt met de meest voorkomende lengte-breedte verhouding 2:1. Typologisch wordt deze gebouwplattegrond gedateerd tussen de Flavische periode en de late 2de eeuw. De plattegrond wordt doorsneden door greppel S42, die eveneens in de Romeinse periode te plaatsen is. Een precieze fasering kan vooralsnog echter niet worden bepaald, gezien de sporen elkaar niet oversnijden in het archeologisch vlak. De paalkuilen van hoofdgebouw G3 kennen in het vlak algemeen een afgerond rechthoekige vorm en vertonen alle een grijze en grijsbruine tot bruinoranje gevlekte vulling. De paalkuilen in de korte zijde (S20 en S43) zijn dieper ingegraven en reiken tot een diepte van respectievelijk 60 en 88cm. De diepte van de paalkuilen in de lange zijde schommelt tussen ca. 26 en 47cm. In paalkuil S19 werden 22 wand- en 2 bodemfragmenten handgevormd aardewerk (inv. 24, 25 en 27), twee fragmenten van zoutcontainers (inv. 25 en 27), een wandfragment van een dolium (inv. 24), een wandfragment low lands ware (inv. 25) en een wandfragment terra nigra (inv. 25) aangetroffen. De paalkuil bevatte eveneens een maalsteenfragment (inv. 28). In paalkuil S20 werden tien fragmenten handgevormd aardewerk, een fragment low lands ware met schuine groeflijnversiering, mogelijk een imitatie van een beker in terra nigra, een fragment kruikwaar en een fragment terra nigra met doorboring (inv. 29) teruggevonden. Paalkuil S21 leverde een fragment handgevormd aardewerk met kamstrepen en een fragment kruikwaar (inv. 30). Verder werden uit de vulling van S43 in totaal twee rand- en vier wandfragmenten handgevormd aardewerk, gedecoreerd met kamstrepen (inv. 50, 51), gerecupereerd. Een duidelijk verschil met de gebouwplattegrond te Kortenbergh is het aantal vondsten. Deze waren in Handzame een stuk talrijker.

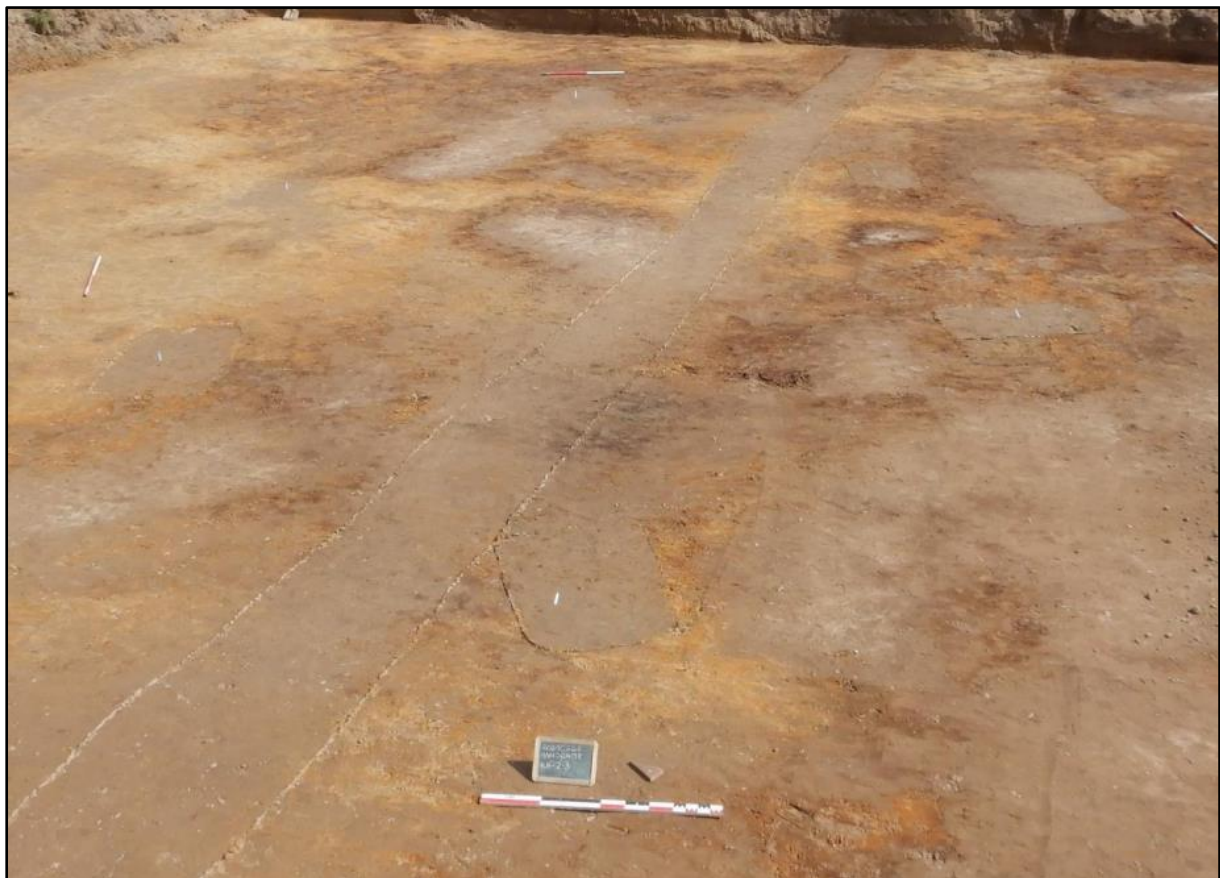
²⁰ Acke et al. 2021.

²¹ Acke et al. 2021.

²² De Clercq, 2009.

Figuur 80 Detail van gebouwstructuur G3 te Handzame Sacramentstraat (bron: Acke et al. 2021.).

Figuur 81 Overzichtsfoto van gebouwplattegrond G3 te Handzame Sacramentstraat (Acke et al. 2021.).

3.7. Beantwoording onderzoeksvragen en -doelen

In het programma van maatregelen bij de nota²³ waren onderstaande niet-limitatieve onderzoeksvragen opgenomen:

- **Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische sporen?**

Binnen de grenzen van de opgravingszone werden sporen aangetroffen van een Romeinse nederzetting. De sporen clusteren zich in het noordwesten, centraal en in het zuidoosten. Centraal werd een Romeins hoofdgebouw type De Clercq IIC aangetroffen, in het zuiden een zespalig bijgebouw. Verder werden losse paalsporen, twee kuilen en een greppel aangetroffen. De sporen kunnen op basis van het vondstmateriaal en typologische kenmerken van het gebouw gedateerd worden in de midden-Romeinse periode, tussen ca. 75 en 200 n.C. Een van de kuilen lijkt recenter te zijn. Enkele sporen bleken natuurlijk van aard.

- **Welke spoorcategorieën zijn aanwezig? En tot welke functie behoren deze (bewoning, artisanaal, funerair,...)? Welke structuren kunnen onderscheiden worden (gebouwen, grachten, waterputten, kuilen,...)?**

Centraal werd een zespalig Romeins hoofdgebouw aangetroffen, in het zuiden een zespalig bijgebouw. Verder werden losse paalsporen, twee kuilen en een greppel aangetroffen. Alle aangetroffen sporen maken deel uit van een woonerf. Aanwijzingen voor funeraire of artisanale activiteiten werden niet waargenomen.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere erven? Wat is de onderlinge samenhang/fasering? Hoe zijn de erven ingedeeld en afgebakend?**

Het hoofd- en bijgebouw kunnen gedateerd worden in de midden-Romeinse periode. Ook bij de andere sporen werd Romeins vondstmateriaal aangetroffen. Onderling werden bovendien geen oversnijdingen waargenomen waardoor gesteld kan worden dat het woonerf éénfasig is en wellicht nog verder doorloopt buiten het terrein. Erfbegrenzings die archeologisch waarneembaar zijn, bv. greppels, palenrijen, ... werden niet opgemerkt. Het erf bestaat minstens uit twee gebouwen, meer bepaald een hoofdgebouw en een zespalig bijgebouwtje (opslagplaats) ten zuiden ervan. Waterputten werden niet waargenomen, maar kunnen in de directe omgeving verwacht worden.

- **Zijn er aanwijzingen voor artisanale activiteiten of andere functionele eigenschappen?**

Er werden geen vondsten of structuren aangetroffen die hierop kunnen wijzen.

- **Waaruit bestaat de materiële cultuur en kan dit iets leren over het gebruik van de site en de bewoner(s)? Tot welke groep, type, baksel, ... behoort het aardewerk?**

Het vondstmateriaal, eerder beperkt in aantal, bestaat uit een nagenoeg gelijke verdeling tussen handgevormd en gedraaid aardewerk. Tot het diagnostische materiaal behoort een bodemfragment van een kookpot in handgevormd aardewerk, een fragment van een deksel

²³ Acke, Bracke, Debrabandere, 2022.

van een voorraadpot en een randfragment van een dolium. Het ensemble geeft een datering aan in de midden-Romeinse tijd.

- **Lenen vondsten zich tot een conservatie? Wat is hun meerwaarde?**

Het vondstmateriaal, dat uitsluitend bestaat uit aardewerk, kan mits een gedegen verpakking en bewaring goed bewaard worden. Een verdere conservatie is bijgevolg niet nodig.

- **Kunnen bepaalde sporen verder natuurwetenschappelijk onderzocht worden? Wat is hun meerwaarde? Welke vormen van natuurwetenschappelijk onderzoek zijn van toepassing (14C-datering, macrobotanisch onderzoek, pollenonderzoek, dendrochronologie, houtsoortbepaling, antracologie, petrografie, archeozoölogie, ...)?**

De site en de aangetroffen sporen en structuren kunnen op basis van het vondstmateriaal en typologische kenmerken scherp gedateerd worden in de midden-Romeinse periode (tussen ca. 75 en 200 n.C.). De ingezamelde houtskoolstalen dienen bijgevolg niet gebruikt te worden voor C14-dateringen, maar kunnen bij eventueel verder synthetiserend onderzoek aangewend worden. De resultaten van de opgraving kunnen verder gebruikt worden in synthetiserend onderzoek naar de archeologische ontwikkeling van de omgeving rond het plangebied en ruimer gezien naar Romeinse bewoningssites in Vlaanderen.

- **Kan de site in een ruimer archeologisch kader geplaatst worden en hoe verhoudt ze zich tot gekende onderzoeken in de ruimere omgeving van het plangebied?**

In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele vondsten gekend uit de Romeinse periode. In de ruimere omgeving zijn enkele opgravingen gekend waarbij gelijkaardige hoofdgebouwen werden aangetroffen waaronder in Everberg-Tervuursesteenweg en in Kampenhout-Laarstraat. In beide gevallen werd een datering in de midden-Romeinse periode vooropgesteld op basis van het vondstmateriaal en de gebouwtypologische kenmerken.

- **Zijn de grenzen van de archeologische sites behaald binnen het plangebied of lopen deze door buiten het terrein?**

Gezien de aangetroffen sporen kan gesteld worden dat de site ruimer doorloopt buiten de grenzen van de opgravingszone. Naar het westen toe kan via het vooronderzoek en ook via het eerder uitgevoerde vooronderzoek in 2014 gesteld worden dat de Romeinse site niet in die richting doorloopt, maar wellicht wel naar de andere windrichtingen toe.

3.8. Samenvatting gespecialiseerd publiek

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen te Kortenbergh, Leuvensesteenweg 348 (provincie Vlaams-Brabant), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de totale bodemingreep een oppervlakte van 1000m² of meer beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota²⁴ bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject. In de nota²⁵, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, werden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beschreven.

Hierbij werd over een deel van het projectgebied een vlakdekkende opgraving geadviseerd. De advieszone heeft een oppervlakte van ca. 2330m². In dit archeologierapport, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de eerste resultaten van deze opgraving beschreven. De advieszone voor verder onderzoek omvatte het oostelijke gedeelte van het plangebied met een oppervlakte van ca. 2330m². Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd hier een sporencluster met 2 kuilen en 4 paalkuilen aangesneden. Deze kunnen waarschijnlijk aan een erf uit de Romeinse periode worden toegeschreven. De opgraving bevestigde deze resultaten.

Het archeologisch onderzoek aan de Leuvensesteenweg 348 te Kortenbergh bracht sporen aan het licht van bewoning gedurende de Romeinse periode (75 tot 200 n.C.). Binnen de opgravingszone kon een hoofd- en bijgebouw waargenomen worden, alsook verschillende kuilen en een greppel. Het hoofdgebouw bevindt zich centraal binnen het plangebied. Het bestaat uit 6 palen, geordend volgens een kruisplattegrond met drie traveeën (De Clercq type IIC). Het bijgebouw, in de zuidoostelijke hoek, bestaat uit twee parallelle rijen van drie kleinere palen. In het noordwesten is eveneens een sporencluster aanwezig, waarbinnen mogelijk nog een gebouwplattegrond verscholen zit. Verder werden in het noordwesten twee kuilen aangetroffen, waarvan één recenter lijkt te zijn dan de rest van de site. In het uiterste zuiden loopt een ondiepe noord-zuid georiënteerde greppel. Het vondstmateriaal bestaat uit handgevormd en gedraaid aardewerk. De voorkomende types en vormen, waaronder een deksel van een voorraadpot en een doliumfragment, dateren het aardewerk eveneens in de midden-Romeinse periode. De resultaten van de opgraving sluiten aan bij de verwachtingen die op basis van het bureauonderzoek en het proefsleuvenonderzoek werden gesteld voor het plangebied. Hoewel in de directe omgeving weinig sites uit de Romeinse periode gekend zijn, kent het plangebied een zeer gunstige landschappelijke ligging, droge zandleemgronden op een zuidelijke helling, ten noorden van de Molenbeek. In de ruimere omgeving zijn wel enkele Romeinse sites opgegraven zoals bv. aan Everbergh-Tervuursesteenweg en Kampenhout-Laarstraat.

²⁴ Acke, Bracke, Wyns, 2021.

²⁵ Acke, Bracke, Debrabandere, 2022.

3.9. Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek

Naar aanleiding van de uitbreiding van een woonzorgcentrum aan de Leuvensesteenweg 348 te Kortenbergh (provincie Vlaams-Brabant) werd in februari-maart 2022 een archeologische opgraving uitgevoerd. Bij dit onderzoek kwamen sporen aan het licht van een nederzetting uit de midden-Romeinse periode. Verschillende sporen duiden op bewoning op het terrein in deze periode. Zo werden minstens een hoofdgebouw en een bijgebouw onderscheiden. Vermoedelijk zijn daarnaast nog andere gebouwstructuren aanwezig, die echter niet duidelijk onderscheiden konden worden vanwege het grote aantal paalsporen en de variabele bewaring van de sporen. Op basis van vormelijke kenmerken van het hoofdgebouw en het aangetroffen vondstmateriaal kan de site tussen 75 en 200 n.C. gedateerd worden. Naast bewoningssporen werden ook enkele kuilen en een ondiepe greppel aangetroffen, waarvan de functie onduidelijk blijft. In de archeologische sporen werd vondstmateriaal ingezameld dat uitsluitend bestaat uit aardewerk, zowel gedraaid als handgevormd. Tot het ensemble behoort onder andere een doliumfragment en een deksel van een voorraadpot.

3.10. Bibliografie

- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>
- Acke B., Bracke M., Debrabandere S., Fonteyn P., Wyns G., 2021, *Archeologierapport Handzame Sacramentstraat*. Acke & Bracke bv: Moerbeke-Waas.
- Acke B., Bracke M., Debrabandere S., 2022. *Nota Kortenbergh Leuvensesteenweg 348, Verslag van Resultaten*. Acke & Bracke bv: Moerbeke-Waas.
- Acke B., Bracke M., Debrabandere S., 2022. *Nota Kortenbergh Leuvensesteenweg 348, Programma van Maatregelen*. Acke & Bracke bv: Moerbeke-Waas.
- Acke B., Bracke M., Wyns G., 2021. *Archeologienota Kortenbergh Leuvensesteenweg 348, Programma van Maatregelen*. Acke & Bracke bv: Moerbeke-Waas.
- Acke B., Bracke M., Wyns G., 2021. *Archeologienota Kortenbergh Leuvensesteenweg 348, Verslag van Resultaten*. Acke & Bracke bv: Moerbeke-Waas.
- Acke B., Bracke M., Debrabandere S., Fonteyn P., 2022. *Archeologierapport Kortenbergh Leuvensesteenweg 348*, Acke & Bracke bv: Moerbeke-Waas.
- Bruggeman J., 2021, *Eindverslag archeologische opgraving Kampenhout – Laarstraat*, All-Archeo, Bornem.
- Claesen J., Van Genechten B., Audenaert E., Doucet A., Bouckaert K., 2020, *Eindverslag Everberg – Tervuursesteenweg*, Archeobo-rapport 2019B260, Kortenaken.
- Van De Konijnenburg, R. , Claesen, J., Dondeyne, S., 2014, *Archeologische Prospectie Kortenbergh, Leuvensesteenweg*, Haast-Rapport 2014-04, Bree.
- www.geopunt.be
- De Clercq W., 2009. *Lokale gemeenschappen in het Imperium Romanum Transformaties in rurale bewoningsstructuur en materiële cultuur in de landschappen van het noordelijk deel van de civitas Menapiorum. (Provincie Gallia-Belgica, ca. 100 v. Chr. – 400 n. Chr.)*, Proefschrift voorgedragen tot het behalen van de graad van Doctor in de Archeologie: Universiteit Gent.
- <http://oud.kortenbergh.com/vrijetijd/toerisme/geschiedenis.php>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kortenbergh>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/1740>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/3197>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/waarnemingsobjecten/981594>

3.11. Figurenlijst

Figuur 1 Uitsnede uit de topografische kaart met aanduiding van het projectgebied en de advieszone (bron: NGI).....	6
Figuur 2 Detail van de topografische kaart met aanduiding van het projectgebied en de advieszone (bron: NGI).....	6
Figuur 3 Aanduiding van het projectgebied en de advieszone op het kadaster (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 4 Aanduiding van het plangebied en de advieszone op de orthofoto van 2017 (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 5 Allesporenkaart met aanduiding van de advieszone voor verder archeologisch onderzoek, geprojecteerd op het GRB (bron: Acke et al. 2021, 42, fig. 37).....	11
Figuur 6 Zicht op de cirkelvormige paalkuil S3 in sleuf 3 – vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 15, fig. 13).	12
Figuur 7 Zicht op de afgerond rechthoekige kuil S4 in sleuf 3 – vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 15, fig. 14).....	12
Figuur 8 Zicht op kuil S5 in sleuf 4 met sporen van verbrande leem - vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 16, fig. 15).	13
Figuur 9 Coupe op paalspoor S2 in sleuf 2 – vooronderzoek (bron: Acke et al. 2022, 16, fig. 16).....	13
Figuur 10 Projectie van het ontwerpplan op het kadaster.	15
Figuur 11 Werkputtenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 12 Aanleg en opschaven van het archeologisch vlak.	17
Figuur 13 Opmeten van de grondsporen en het archeologisch vlak.	18
Figuur 14 Aanduiding van de sporen waarbij houtskoolstalen voor natuurwetenschappelijk onderzoek werden genomen.	22
Figuur 15 Allesporenkaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	23
Figuur 16 Allesporenkaart, geprojecteerd op de meest recente orthofoto (bron: geopunt.be).	24
Figuur 17 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: geopunt.be).....	28
Figuur 18 Detail van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: geopunt.be).....	29
Figuur 19 Zicht op het de kadasterkaart met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: geopunt.be).....	29
Figuur 20 Uitsnede van de bodemgebruikskaart (2001) ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	30
Figuur 21 Zicht op het DTM met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	31
Figuur 22 Detailopname van het DTM met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	31
Figuur 23 Zicht op de potentiële bodemerosiekaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).....	32
Figuur 24 Zicht op de Tertiair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be). .	33
Figuur 25 Zicht op de Quartair Geologische Kaart ter hoogte van het plangebied (bron: geopunt.be).	33
Figuur 26 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart: type 2 (bron: geopunt.be).	34
Figuur 27 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	36

Figuur 28 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	36
Figuur 29 Uitsnede uit de kaart van Popp met aanduiding van het plangebied bron: geopunt.be).	37
Figuur 30 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	37
Figuur 31 Uitsnede uit de topografische kaart van 1865 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius; NGI).	38
Figuur 32 Uitsnede uit de topografische kaart van 1891 met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: Cartesius; NGI).	38
Figuur 33 Uitsnede uit de topografische kaart van 1930 met aanduiding van het plangebied en de advieszone (bron: Cartesius; NGI).	39
Figuur 34 Uitsnede uit de topografische kaart van januari 1951 met aanduiding van het plangebied (bron: Cartesius; NGI).	39
Figuur 35 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be). ..	40
Figuur 36 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	40
Figuur 37 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	41
Figuur 38 Zicht op het plangebied en de advieszone op de luchtfoto van 2020 (bron: geopunt.be). ..	41
Figuur 39 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris ter hoogte van het plangebied (bron: CAI, geopunt.be).	43
Figuur 40 Uitsnede uit de bodemkaart ter hoogte van de opgravingszone (bron: geopunt.be).	45
Figuur 41 TAW-hoogtes van het maaiveldniveau (zwart) en het archeologisch vlakniveau (blauw), geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	46
Figuur 42 Opgravingszone met aanduiding van het referentieprofiel, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	46
Figuur 43 Profiel 1 centraal in de opgravingszone.	47
Figuur 44 Bodemprofiel van het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op de terreinen van het aanpalende zorgcentrum	48
Figuur 45 Allesporenkaart, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	49
Figuur 46 Allesporenkaart met aanduiding van de structuren, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	50
Figuur 47 Detail van de allesporenkaart ter hoogte van gebouwstructuur 1, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	51
Figuur 48 Overzichtsfoto van gebouwstructuur 1.	51
Figuur 49 Gebouwplattegrond G1 in vlak en in coupe.	52
Figuur 50 Vlakfoto van paalkuil S29 van gebouwstructuur G1.	52
Figuur 51 Coupe op paalkuil S29 van gebouwstructuur G1.	53
Figuur 52 Vlakfoto van paalkuil S30 van gebouwstructuur G1.	53
Figuur 53 Coupe op paalkuil S30 van gebouwstructuur G1.	54
Figuur 54 Coupe op paalkuil S23 van gebouwstructuur G1.	54
Figuur 55 Detail van de allesporenkaart ter hoogte van gebouwstructuur G2, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	55
Figuur 56 Gebouwplattegrond G2 in vlak en in coupe.	55
Figuur 57 Luchtfoto gebouwstructuur G2.	56

Figuur 58 Vlakfoto van paalkuil S6 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.	56
Figuur 59 Coupe op paalkuil S6 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.	56
Figuur 60 Vlakfoto van paalkuil S12 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.	57
Figuur 61 Coupe op paalkuil S12 van gebouwstructuur G2 in werkput 1.	57
Figuur 62 Vlakfoto van kuil S18 met aflijning.	58
Figuur 63 Coupe op kuil S18 met linksonder de oversneden paalkuil S27.	58
Figuur 64 Vlakfoto van kuil S32.	59
Figuur 65 Coupe op kuil S32.	59
Figuur 66 Vlakfoto van greppel S44.	60
Figuur 67 Coupe op greppel S44.	60
Figuur 68 Handgevormd bodemfragment uit paalkuil S36 (inventarisnummer 3).	63
Figuur 69 Handgevormd bodemfragment uit paalkuil S36 - zij aanzicht (inventarisnummer 3).	63
Figuur 70 Handgevormd aardewerk - wandfragment met pot/tegulagruis (inventarisnummer 11 links en inventarisnummer 14 rechts).	63
Figuur 71 Dekselfragment, grijs gedraaid uit spoor S8 (inventarisnummer 18).	64
Figuur 72 Dekselfragment, grijs gedraaid uit spoor S8 (inventarisnummer 18).	64
Figuur 73 Grafische weergave deksel fragment van een voorraadpot (inventarisnummer 18).	65
Figuur 74 Grijs gedraaid aardewerk (inventarisnummer 15) en kruikwaar in roodbakkend aardewerk uit spoor S8 (inventarisnummer 5).	65
Figuur 75 Randfragment van een dolium in zalmroze baksel uit kuil S32 – boven- en zij aanzicht (inventarisnummer 1).	65
Figuur 76 Grafische weergave van het doliumfragment (inventarisnummer 1).	66
Figuur 77 Romeins hoofdgebouw aangetroffen aan de Tervuursesteenweg in Everberg (bron: Claesen et al. 2021).	71
Figuur 78 Aangetroffen Romeinse gebouwplattegrond type de Clercq IIC aan de Laarstraat in Kampenhout (bron: Bruggeman 2021).	73
Figuur 79 Coupe op één van de paalkuilen van het hoofdgebouw uit Kampenhout Laarstraat (bron: Bruggeman 2021).	73
Figuur 80 Detail van gebouwstructuur G3 te Handzame Sacramentstraat (bron: Acke et al. 2021.). ..	75
Figuur 81 Overzichtsfoto van gebouwplattegrond G3 te Handzame Sacramentstraat (Acke et al. 2021.).	75

3.12. Tabellenlijst

Tabel 1 Overzicht van de vondstcategorieën in aantallen en gewicht.	20
Tabel 2 Overzicht van de ingezamelde stalen.	21
Tabel 3 Detail van de ingezamelde stalen.	21
Tabel 4 Aantallen per wetenschappelijk onderzoek.	21
Tabel 5 Zicht op de aangetroffen spoorcategorieën en hun aantallen.	23
Tabel 6 Overzicht van de vondstcategorieën in aantallen en gewicht.	61
Tabel 7 Overzicht van de ingezamelde stalen.	61
Tabel 8 Overzichtstabel van de aangetroffen aardewerktypen en -categorieën.	62

4. Bewaring en deponering

Na afronding van een archeologische opgraving is het belangrijk dat het archeologische ensemble, d.i. het geheel van de materiële resten en het opgravingsarchief, als één geheel bewaard blijft volgens het actiefbehoudsbeginsel, zoals ook in het Verdrag van Valletta (artikel 4, paragrafen 2 en 3) wordt bepaald. Zakelijkrechthouders van een archeologisch ensemble moeten het ensemble als één geheel bewaren en in goede staat behouden. Conform het actiefbehoudsbeginsel moeten de zakelijkrechthouders mogelijke nadelige gevolgen ten aanzien van het ensemble voorkomen door de gepaste voorzorgsmaatregelen te nemen. Voorts moeten de zakelijkrechthouders het ensemble voor onderzoek en ontsluiting beschikbaar houden. Een zakelijkrechthouder kan zich aan de opgesomde plichten onttrekken, door schenking of bruikleen aan een erkend onroerenderfgoeddepot.

Het vondstmateriaal werd door Acke & Bracke bv in functie van opmaak van het eindverslag gewassen, gedroogd, verpakt en gestabiliseerd voor deponering. Na de afronding van het eindverslag wordt het ensemble overgedragen aan de initiatiefnemer.

5. Bijlagen

5.1. Lijst plannen en kaarten

5.2. Tekeningenlijst

5.3. Fotolijst

5.4. Sporenlijst

5.5. Vondstenlijst

5.6. Stalenlijst

5.7. Skeletformulieren

Niet van toepassing

5.8. Conservatierapport

Niet van toepassing

5.9. Resultaten aardkundige en natuurwetenschappelijke analyses

Niet van toepassing

5.10. Referentieprofiel

5.11. Dagrapporten

5.12. Veldtekeningen

Plannenlijst

2022B22

Archeologische opgraving Kortenbergh Leuvensesteenweg 348

Plannr.	Onderwerp/ type	Schaal	Analoog/ digitaal	Datum	Werkput	Sector	Vak	Vlak
001	allesporenkaart op GRB	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/
002	allesporenkaart op orthofoto	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/
002	grondplan met TAW hoogtes	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/
003	werkputtenplan	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/
004	allesporenkaart met structuren	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/
005	detailplan hoofdgebouw	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/
006	detailplan bijgebouw	onbepaald	digitaal	4/03/2022	/	/	/	/

Tekeningenlijst

2022B22

Archeologische opgraving Kortenbergh Leuvensesteenweg 348

Tekeningnr	Type (coupe, profiel, vondst of aanzicht)	Schaal	Analoog/digitaal	Datum	Werkput	Sector	Vak	Vlak	Onderwerp	Spoornr	Vondstnummer	Profielnr
CP1	coupe	1:20	analoog	28/02/2022	1	/	/	1	coupe's	1, 4, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 17, 5, 12, 19, 14, 21, 20, 8, 15 en 16	/	/
CP2	coupe en profiel	1:20	analoog	28/02/2022	1, 2 en 3	/	/	1	coupe's en PR1	13, 27, 22, 24, 26, 18, 30, 29, 28, 25, 23, 34, 38, 39, 31, 32, 37, 35, 43, 45, 33, 40, 41 en 42	/	1
CP3	coupe	1:20	analoog	1/03/2022	3	/	/	1	coupe's	44, 46, 36, 47, 48, 51, 50 en 49	/	/
CP4	AW	1:01	analoog	/	/	/	/	1	AW-tekeningen	4, 8 en 36	INV 1, 13 en 18	/

Fotolijst

2022B22

Archeologische opgraving Kortenbergh Leuvensesteenweg 348

Fotonr	Type foto (overzicht, vlak, spoor, coupe, profiel, vondst, detail,...)	Datum	Werkput	Vlak	Spoornr	Vondstnr	Profielnr
 2022B22 - WP1 - Overzicht 001		28/02/2022 9:39			JPG-bestand		3 627 kB
 2022B22 - WP1 - Overzicht 002		28/02/2022 13:14			JPG-bestand		3 931 kB
 2022B22 - WP1 - Overzicht 003		28/02/2022 13:14			JPG-bestand		3 865 kB
 2022B22 - WP1 - S1 001		28/02/2022 8:51			JPG-bestand		3 739 kB
 2022B22 - WP1 - S1 002		28/02/2022 8:51			JPG-bestand		3 859 kB
 2022B22 - WP1 - S1 CP 001		28/02/2022 9:58			JPG-bestand		3 660 kB
 2022B22 - WP1 - S1 CP 002		28/02/2022 9:58			JPG-bestand		3 547 kB
 2022B22 - WP1 - S2 001		28/02/2022 8:53			JPG-bestand		3 892 kB
 2022B22 - WP1 - S2 002		28/02/2022 8:53			JPG-bestand		3 888 kB
 2022B22 - WP1 - S2 003		28/02/2022 8:53			JPG-bestand		3 859 kB
 2022B22 - WP1 - S2 CP 001		28/02/2022 10:02			JPG-bestand		3 690 kB
 2022B22 - WP1 - S2 CP 002		28/02/2022 10:02			JPG-bestand		3 581 kB
 2022B22 - WP1 - S2 CP 003		28/02/2022 10:03			JPG-bestand		3 645 kB
 2022B22 - WP1 - S2 CP 004		28/02/2022 10:03			JPG-bestand		3 618 kB
 2022B22 - WP1 - S3 001		28/02/2022 8:55			JPG-bestand		4 012 kB
 2022B22 - WP1 - S3 002		28/02/2022 8:55			JPG-bestand		4 038 kB
 2022B22 - WP1 - S3 003		28/02/2022 8:55			JPG-bestand		3 755 kB
 2022B22 - WP1 - S3 CP 001		28/02/2022 10:14			JPG-bestand		3 675 kB
 2022B22 - WP1 - S3 CP 002		28/02/2022 10:14			JPG-bestand		3 625 kB
 2022B22 - WP1 - S3 CP 003		28/02/2022 10:14			JPG-bestand		3 686 kB
 2022B22 - WP1 - S4 001		28/02/2022 9:07			JPG-bestand		3 847 kB
 2022B22 - WP1 - S4 002		28/02/2022 9:07			JPG-bestand		3 817 kB
 2022B22 - WP1 - S4 CP 001		28/02/2022 9:50			JPG-bestand		3 655 kB
 2022B22 - WP1 - S4 CP 002		28/02/2022 9:51			JPG-bestand		3 784 kB
 2022B22 - WP1 - S5 001		28/02/2022 10:07			JPG-bestand		3 872 kB
 2022B22 - WP1 - S5 002		28/02/2022 10:08			JPG-bestand		3 880 kB
 2022B22 - WP1 - S5 003		28/02/2022 10:08			JPG-bestand		3 869 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 001		28/02/2022 11:23			JPG-bestand		3 468 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 002		28/02/2022 11:23			JPG-bestand		3 533 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 003		28/02/2022 11:23			JPG-bestand		3 495 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 004		28/02/2022 11:23			JPG-bestand		3 540 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 005		28/02/2022 11:24			JPG-bestand		3 516 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 006		28/02/2022 11:24			JPG-bestand		3 506 kB
 2022B22 - WP1 - S5 CP 007		28/02/2022 11:24			JPG-bestand		3 485 kB
 2022B22 - WP1 - S6 001		28/02/2022 10:11			JPG-bestand		3 893 kB
 2022B22 - WP1 - S6 002		28/02/2022 10:11			JPG-bestand		4 039 kB
 2022B22 - WP1 - S6 CP 001		28/02/2022 11:14			JPG-bestand		3 550 kB
 2022B22 - WP1 - S6 CP 002		28/02/2022 11:14			JPG-bestand		3 588 kB
 2022B22 - WP1 - S7 001		28/02/2022 10:12			JPG-bestand		3 843 kB
 2022B22 - WP1 - S7 002		28/02/2022 10:12			JPG-bestand		3 968 kB
 2022B22 - WP1 - S7 CP 001		28/02/2022 11:16			JPG-bestand		3 627 kB
 2022B22 - WP1 - S7 CP 002		28/02/2022 11:16			JPG-bestand		3 623 kB
 2022B22 - WP1 - S8 001		28/02/2022 10:26			JPG-bestand		3 821 kB
 2022B22 - WP1 - S8 002		28/02/2022 10:26			JPG-bestand		3 851 kB
 2022B22 - WP1 - S8 003		28/02/2022 10:26			JPG-bestand		3 927 kB
 2022B22 - WP1 - S8 CP 007		28/02/2022 12:01			JPG-bestand		3 629 kB
 2022B22 - WP1 - S8 CP 008		28/02/2022 12:01			JPG-bestand		3 651 kB
 2022B22 - WP1 - S8 CP 009		28/02/2022 12:01			JPG-bestand		3 576 kB
 2022B22 - WP1 - S8 CP 010		28/02/2022 12:01			JPG-bestand		3 654 kB
 2022B22 - WP1 - S8 CP 011		28/02/2022 12:01			JPG-bestand		3 728 kB
 2022B22 - WP1 - S9 001		28/02/2022 10:27			JPG-bestand		3 805 kB
 2022B22 - WP1 - S9 002		28/02/2022 10:27			JPG-bestand		3 816 kB
 2022B22 - WP1 - S9 003		28/02/2022 10:28			JPG-bestand		3 819 kB
 2022B22 - WP1 - S9 CP 001		28/02/2022 12:52			JPG-bestand		3 950 kB
 2022B22 - WP1 - S9 CP 002		28/02/2022 12:52			JPG-bestand		3 598 kB
 2022B22 - WP1 - S9 CP 003		28/02/2022 12:52			JPG-bestand		3 829 kB
 2022B22 - WP1 - S10 001		28/02/2022 12:06			JPG-bestand		3 932 kB
 2022B22 - WP1 - S10 002		28/02/2022 12:06			JPG-bestand		3 900 kB

	2022B22 - WP1 - S10 003		28/02/2022 12:07	JPG-bestand	3 866 kB
	2022B22 - WP1 - S10 004		28/02/2022 12:07	JPG-bestand	3 906 kB
	2022B22 - WP1 - S10 CP 001		28/02/2022 13:26	JPG-bestand	3 688 kB
	2022B22 - WP1 - S10 CP 002		28/02/2022 13:26	JPG-bestand	3 715 kB
	2022B22 - WP1 - S10 CP 003		28/02/2022 13:26	JPG-bestand	3 485 kB
	2022B22 - WP1 - S11 001		28/02/2022 12:39	JPG-bestand	3 544 kB
	2022B22 - WP1 - S11 002		28/02/2022 12:39	JPG-bestand	4 024 kB
	2022B22 - WP1 - S11 003		28/02/2022 12:40	JPG-bestand	3 852 kB
	2022B22 - WP1 - S11 004		28/02/2022 12:40	JPG-bestand	3 903 kB
	2022B22 - WP1 - S11 005		28/02/2022 12:40	JPG-bestand	4 052 kB
	2022B22 - WP1 - S11 006		28/02/2022 12:40	JPG-bestand	3 949 kB
	2022B22 - WP1 - S12 001		28/02/2022 12:53	JPG-bestand	4 025 kB
	2022B22 - WP1 - S12 002		28/02/2022 12:53	JPG-bestand	4 037 kB
	2022B22 - WP1 - S12 003		28/02/2022 12:53	JPG-bestand	4 025 kB
	2022B22 - WP1 - S12 004		28/02/2022 12:53	JPG-bestand	3 983 kB
	2022B22 - WP1 - S12 005		28/02/2022 12:54	JPG-bestand	3 924 kB
	2022B22 - WP1 - S12 006		28/02/2022 12:54	JPG-bestand	3 964 kB
	2022B22 - WP1 - S12 007		28/02/2022 12:54	JPG-bestand	3 987 kB
	2022B22 - WP1 - S12 008		28/02/2022 12:54	JPG-bestand	3 984 kB
	2022B22 - WP1 - S12 009		28/02/2022 12:55	JPG-bestand	3 905 kB
	2022B22 - WP1 - S12 010		28/02/2022 12:55	JPG-bestand	3 907 kB
	2022B22 - WP1 - S12 011		28/02/2022 12:55	JPG-bestand	3 898 kB
	2022B22 - WP1 - S12 012		28/02/2022 12:56	JPG-bestand	3 968 kB
	2022B22 - WP1 - S12 013		28/02/2022 12:56	JPG-bestand	3 966 kB
	2022B22 - WP1 - S12 CP 001		28/02/2022 13:45	JPG-bestand	3 652 kB
	2022B22 - WP1 - S12 CP 002		28/02/2022 13:45	JPG-bestand	3 772 kB
	2022B22 - WP1 - S12 CP 003		28/02/2022 13:46	JPG-bestand	3 692 kB
	2022B22 - WP1 - S13 001		28/02/2022 13:51	JPG-bestand	3 788 kB
	2022B22 - WP1 - S13 002		28/02/2022 13:51	JPG-bestand	3 886 kB
	2022B22 - WP1 - S13 CP 001		28/02/2022 16:16	JPG-bestand	3 711 kB
	2022B22 - WP1 - S13 CP 002		28/02/2022 16:16	JPG-bestand	3 838 kB
	2022B22 - WP1 - S14 001		28/02/2022 14:00	JPG-bestand	3 799 kB
	2022B22 - WP1 - S14 002		28/02/2022 14:00	JPG-bestand	3 865 kB
	2022B22 - WP1 - S14 CP 001		28/02/2022 15:06	JPG-bestand	3 466 kB
	2022B22 - WP1 - S14 CP 002		28/02/2022 15:07	JPG-bestand	3 527 kB
	2022B22 - WP1 - S14 CP 003		28/02/2022 15:07	JPG-bestand	3 441 kB
	2022B22 - WP1 - S14 CP 004		28/02/2022 15:07	JPG-bestand	3 473 kB
	2022B22 - WP1 - S14 CP 005		28/02/2022 15:07	JPG-bestand	3 790 kB
	2022B22 - WP1 - S14 CP 006		28/02/2022 15:07	JPG-bestand	3 810 kB
	2022B22 - WP1 - S15 001		28/02/2022 14:01	JPG-bestand	3 893 kB
	2022B22 - WP1 - S15 002		28/02/2022 14:01	JPG-bestand	3 847 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 001		28/02/2022 15:09	JPG-bestand	3 755 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 002		28/02/2022 15:09	JPG-bestand	3 626 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 003		28/02/2022 15:09	JPG-bestand	3 695 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 004		28/02/2022 15:09	JPG-bestand	3 755 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 005		28/02/2022 15:09	JPG-bestand	3 758 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 006		28/02/2022 15:10	JPG-bestand	3 829 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 007		28/02/2022 15:10	JPG-bestand	3 886 kB
	2022B22 - WP1 - S15 en 16 CP 008		28/02/2022 15:10	JPG-bestand	3 752 kB
	2022B22 - WP1 - S16 001		28/02/2022 14:02	JPG-bestand	3 915 kB
	2022B22 - WP1 - S16 002		28/02/2022 14:02	JPG-bestand	3 935 kB
	2022B22 - WP1 - S17 001		28/02/2022 14:06	JPG-bestand	3 776 kB
	2022B22 - WP1 - S17 002		28/02/2022 14:06	JPG-bestand	3 780 kB
	2022B22 - WP1 - S17 003		28/02/2022 14:06	JPG-bestand	3 886 kB
	2022B22 - WP1 - S17 CP 001		28/02/2022 15:19	JPG-bestand	3 567 kB
	2022B22 - WP1 - S17 CP 002		28/02/2022 15:19	JPG-bestand	3 653 kB
	2022B22 - WP1 - S17 CP 003		28/02/2022 15:19	JPG-bestand	3 639 kB
	2022B22 - WP1 - S18 001		28/02/2022 14:13	JPG-bestand	3 937 kB
	2022B22 - WP1 - S18 002		28/02/2022 14:13	JPG-bestand	3 986 kB
	2022B22 - WP1 - S18 003		28/02/2022 14:14	JPG-bestand	4 011 kB
	2022B22 - WP1 - S18 004		28/02/2022 14:14	JPG-bestand	4 037 kB
	2022B22 - WP1 - S18 005		28/02/2022 14:14	JPG-bestand	4 056 kB

	2022B22 - WP1 - S18 006		28/02/2022 14:14	JPG-bestand	3 915 kB
	2022B22 - WP1 - S18 007		28/02/2022 14:15	JPG-bestand	4 070 kB
	2022B22 - WP1 - S18 008		28/02/2022 14:15	JPG-bestand	4 030 kB
	2022B22 - WP1 - S18 009		28/02/2022 14:15	JPG-bestand	4 013 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 001		28/02/2022 16:04	JPG-bestand	3 955 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 002		28/02/2022 16:04	JPG-bestand	4 013 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 003		28/02/2022 16:04	JPG-bestand	3 810 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 004		28/02/2022 16:04	JPG-bestand	3 993 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 005		28/02/2022 16:05	JPG-bestand	3 858 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 006		28/02/2022 16:05	JPG-bestand	3 920 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 007		28/02/2022 16:05	JPG-bestand	3 717 kB
	2022B22 - WP1 - S18 CP 008		28/02/2022 16:05	JPG-bestand	3 730 kB
	2022B22 - WP1 - S19 001		28/02/2022 14:17	JPG-bestand	3 934 kB
	2022B22 - WP1 - S19 002		28/02/2022 14:17	JPG-bestand	3 868 kB
	2022B22 - WP1 - S19 CP 001		28/02/2022 15:27	JPG-bestand	3 771 kB
	2022B22 - WP1 - S19 CP 002		28/02/2022 15:28	JPG-bestand	3 465 kB
	2022B22 - WP1 - S19 CP 003		28/02/2022 15:28	JPG-bestand	3 759 kB
	2022B22 - WP1 - S20 001		28/02/2022 14:19	JPG-bestand	3 839 kB
	2022B22 - WP1 - S20 002		28/02/2022 14:19	JPG-bestand	3 866 kB
	2022B22 - WP1 - S20 en 21 CP 001		28/02/2022 15:43	JPG-bestand	3 594 kB
	2022B22 - WP1 - S20 en 21 CP 002		28/02/2022 15:43	JPG-bestand	3 666 kB
	2022B22 - WP1 - S20 en 21 CP 003		28/02/2022 15:43	JPG-bestand	3 646 kB
	2022B22 - WP1 - S20 en 21 CP 004		28/02/2022 15:43	JPG-bestand	3 696 kB
	2022B22 - WP1 - S20 en 21 CP 005		28/02/2022 15:43	JPG-bestand	3 736 kB
	2022B22 - WP1 - S21 001		28/02/2022 14:20	JPG-bestand	3 909 kB
	2022B22 - WP1 - S21 002		28/02/2022 14:20	JPG-bestand	3 739 kB
	2022B22 - WP1 - S27 001		28/02/2022 15:56	JPG-bestand	3 643 kB
	2022B22 - WP1 - S27 002		28/02/2022 15:56	JPG-bestand	3 909 kB
	2022B22 - WP1 - S27 003		28/02/2022 15:56	JPG-bestand	3 896 kB
	2022B22 - WP1 - S27 CP 001		28/02/2022 16:18	JPG-bestand	3 495 kB
	2022B22 - WP1 - S27 CP 002		28/02/2022 16:18	JPG-bestand	3 617 kB
	2022B22 - WP1 - S27 CP 003		28/02/2022 16:18	JPG-bestand	3 647 kB
	2022B22 - WP1 - S27 CP 004		28/02/2022 16:18	JPG-bestand	3 708 kB
	2022B22 - WP1 - S28 001		1/03/2022 8:36	JPG-bestand	3 721 kB
	2022B22 - WP1 - S28 002		1/03/2022 8:36	JPG-bestand	4 041 kB
	2022B22 - WP1 - S28 003		1/03/2022 8:36	JPG-bestand	3 753 kB
	2022B22 - WP1 - S28 004		1/03/2022 8:36	JPG-bestand	4 025 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 001		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 746 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 002		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 631 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 003		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 890 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 004		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 805 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 005		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 708 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 006		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 847 kB
	2022B22 - WP1 - S28 CP 007		1/03/2022 8:31	JPG-bestand	3 916 kB
	2022B22 - WP2 - Gebouw 1 001		1/03/2022 9:48	JPG-bestand	3 835 kB
	2022B22 - WP2 - Gebouw 1 002		1/03/2022 9:48	JPG-bestand	3 844 kB
	2022B22 - WP2 - Gebouw 1 003		1/03/2022 9:49	JPG-bestand	3 827 kB
	2022B22 - WP2 - Gebouw 1 004		1/03/2022 9:49	JPG-bestand	3 824 kB
	2022B22 - WP2 - Gebouw 1 005		1/03/2022 9:49	JPG-bestand	3 799 kB
	2022B22 - WP2 - Gebouw 1 006		1/03/2022 9:49	JPG-bestand	3 901 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 001		28/02/2022 17:12	JPG-bestand	3 941 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 002		28/02/2022 17:12	JPG-bestand	3 929 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 003		28/02/2022 17:12	JPG-bestand	3 884 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 004		28/02/2022 17:12	JPG-bestand	3 992 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 005		1/03/2022 9:33	JPG-bestand	3 848 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 006		1/03/2022 9:34	JPG-bestand	3 954 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 007		1/03/2022 9:34	JPG-bestand	3 901 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 008		1/03/2022 9:34	JPG-bestand	3 996 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 009		1/03/2022 9:35	JPG-bestand	3 782 kB
	2022B22 - WP2 - Overzicht 010		1/03/2022 9:35	JPG-bestand	3 850 kB
	2022B22 - WP2 - PR1 001		1/03/2022 10:36	JPG-bestand	3 687 kB
	2022B22 - WP2 - PR1 002		1/03/2022 10:36	JPG-bestand	3 644 kB

	2022B22 - WP2 - PR1 003		1/03/2022 10:36	JPG-bestand	3 849 kB
	2022B22 - WP2 - PR1 004		1/03/2022 10:36	JPG-bestand	3 636 kB
	2022B22 - WP2 - S22 001		28/02/2022 16:02	JPG-bestand	3 999 kB
	2022B22 - WP2 - S22 002		28/02/2022 16:02	JPG-bestand	3 878 kB
	2022B22 - WP2 - S22 003		28/02/2022 16:02	JPG-bestand	3 894 kB
	2022B22 - WP2 - S22 004		28/02/2022 16:03	JPG-bestand	3 908 kB
	2022B22 - WP2 - S22 005		28/02/2022 16:03	JPG-bestand	3 911 kB
	2022B22 - WP2 - S22 006		28/02/2022 16:03	JPG-bestand	3 896 kB
	2022B22 - WP2 - S22 CP 001		1/03/2022 9:05	JPG-bestand	3 753 kB
	2022B22 - WP2 - S22 CP 002		1/03/2022 9:05	JPG-bestand	3 692 kB
	2022B22 - WP2 - S23 001		28/02/2022 16:25	JPG-bestand	3 846 kB
	2022B22 - WP2 - S23 002		28/02/2022 16:25	JPG-bestand	4 000 kB
	2022B22 - WP2 - S23 003		28/02/2022 16:25	JPG-bestand	3 876 kB
	2022B22 - WP2 - S23 004		28/02/2022 16:25	JPG-bestand	3 967 kB
	2022B22 - WP2 - S23 CP 001		1/03/2022 10:08	JPG-bestand	3 948 kB
	2022B22 - WP2 - S23 CP 002		1/03/2022 10:08	JPG-bestand	3 776 kB
	2022B22 - WP2 - S23 CP 003		1/03/2022 10:08	JPG-bestand	3 849 kB
	2022B22 - WP2 - S24 001		28/02/2022 16:30	JPG-bestand	3 944 kB
	2022B22 - WP2 - S24 002		28/02/2022 16:30	JPG-bestand	3 916 kB
	2022B22 - WP2 - S24 003		28/02/2022 16:29	JPG-bestand	3 873 kB
	2022B22 - WP2 - S24 004		28/02/2022 16:29	JPG-bestand	3 965 kB
	2022B22 - WP2 - S24 005		28/02/2022 16:29	JPG-bestand	3 958 kB
	2022B22 - WP2 - S24 006		28/02/2022 16:30	JPG-bestand	3 927 kB
	2022B22 - WP2 - S24 007		28/02/2022 16:30	JPG-bestand	3 892 kB
	2022B22 - WP2 - S24 008		28/02/2022 16:30	JPG-bestand	3 962 kB
	2022B22 - WP2 - S24 CP 001		1/03/2022 9:20	JPG-bestand	3 957 kB
	2022B22 - WP2 - S24 CP 002		1/03/2022 9:20	JPG-bestand	3 941 kB
	2022B22 - WP2 - S24 CP 003		1/03/2022 9:20	JPG-bestand	3 883 kB
	2022B22 - WP2 - S25 001		28/02/2022 16:37	JPG-bestand	3 935 kB
	2022B22 - WP2 - S25 002		28/02/2022 16:37	JPG-bestand	3 982 kB
	2022B22 - WP2 - S25 003		28/02/2022 16:37	JPG-bestand	3 942 kB
	2022B22 - WP2 - S25 004		28/02/2022 16:38	JPG-bestand	3 901 kB
	2022B22 - WP2 - S25 005		28/02/2022 16:38	JPG-bestand	3 954 kB
	2022B22 - WP2 - S25 CP 001		1/03/2022 10:00	JPG-bestand	3 999 kB
	2022B22 - WP2 - S25 CP 002		1/03/2022 10:00	JPG-bestand	4 023 kB
	2022B22 - WP2 - S25 CP 003		1/03/2022 10:00	JPG-bestand	3 976 kB
	2022B22 - WP2 - S25 CP 004		1/03/2022 10:01	JPG-bestand	3 997 kB
	2022B22 - WP2 - S25 CP 005		1/03/2022 10:01	JPG-bestand	4 032 kB
	2022B22 - WP2 - S26 001		28/02/2022 17:14	JPG-bestand	3 982 kB
	2022B22 - WP2 - S26 002		28/02/2022 17:14	JPG-bestand	3 982 kB
	2022B22 - WP2 - S26 003		28/02/2022 17:14	JPG-bestand	4 071 kB
	2022B22 - WP2 - S26 004		28/02/2022 17:14	JPG-bestand	3 944 kB
	2022B22 - WP2 - S26 005		28/02/2022 17:03	JPG-bestand	3 744 kB
	2022B22 - WP2 - S26 006		28/02/2022 17:03	JPG-bestand	3 636 kB
	2022B22 - WP2 - S26 007		28/02/2022 17:03	JPG-bestand	3 721 kB
	2022B22 - WP2 - S26 008		28/02/2022 17:03	JPG-bestand	3 752 kB
	2022B22 - WP2 - S26 CP 001		1/03/2022 9:35	JPG-bestand	3 949 kB
	2022B22 - WP2 - S26 CP 002		1/03/2022 9:35	JPG-bestand	3 773 kB
	2022B22 - WP2 - S26 CP 003		1/03/2022 9:35	JPG-bestand	3 794 kB
	2022B22 - WP2 - S26 CP 004		1/03/2022 9:35	JPG-bestand	3 897 kB
	2022B22 - WP2 - S26 CP 005		1/03/2022 9:36	JPG-bestand	3 815 kB
	2022B22 - WP2 - S29 001		1/03/2022 9:14	JPG-bestand	3 895 kB
	2022B22 - WP2 - S29 002		1/03/2022 9:14	JPG-bestand	3 674 kB
	2022B22 - WP2 - S29 003		1/03/2022 9:14	JPG-bestand	3 836 kB
	2022B22 - WP2 - S29 004		1/03/2022 9:14	JPG-bestand	3 955 kB
	2022B22 - WP2 - S29 CP 001		1/03/2022 9:56	JPG-bestand	4 010 kB
	2022B22 - WP2 - S29 CP 002		1/03/2022 9:56	JPG-bestand	3 934 kB
	2022B22 - WP2 - S29 CP 003		1/03/2022 9:56	JPG-bestand	3 862 kB
	2022B22 - WP2 - S29 CP 004		1/03/2022 9:56	JPG-bestand	4 000 kB
	2022B22 - WP2 - S30 001		1/03/2022 9:25	JPG-bestand	3 637 kB
	2022B22 - WP2 - S30 002		1/03/2022 9:25	JPG-bestand	3 792 kB
	2022B22 - WP2 - S30 003		1/03/2022 9:25	JPG-bestand	3 853 kB

	2022B22 - WP2 - S30 004		1/03/2022 9:25	JPG-bestand	3 917 kB
	2022B22 - WP2 - S30 CP 001		1/03/2022 9:45	JPG-bestand	3 669 kB
	2022B22 - WP2 - S30 CP 002		1/03/2022 9:45	JPG-bestand	3 837 kB
	2022B22 - WP2 - S30 CP 003		1/03/2022 9:45	JPG-bestand	3 870 kB
	2022B22 - WP2 - S30 CP 004		1/03/2022 9:45	JPG-bestand	3 873 kB
	2022B22 - WP2 - S30 CP 005		1/03/2022 9:45	JPG-bestand	3 756 kB
	2022B22 - WP2 - S31 001		1/03/2022 9:28	JPG-bestand	3 747 kB
	2022B22 - WP2 - S31 002		1/03/2022 9:29	JPG-bestand	3 694 kB
	2022B22 - WP2 - S31 CP 001		1/03/2022 10:14	JPG-bestand	3 626 kB
	2022B22 - WP2 - S31 CP 002		1/03/2022 10:14	JPG-bestand	3 712 kB
	2022B22 - WP2 - S31 CP 003		1/03/2022 10:14	JPG-bestand	3 728 kB
	2022B22 - WP2 - S32 001		1/03/2022 10:33	JPG-bestand	3 948 kB
	2022B22 - WP2 - S32 002		1/03/2022 10:34	JPG-bestand	3 941 kB
	2022B22 - WP2 - S32 003		1/03/2022 10:34	JPG-bestand	3 992 kB
	2022B22 - WP2 - S32 004		1/03/2022 10:34	JPG-bestand	3 961 kB
	2022B22 - WP2 - S32 005		1/03/2022 10:34	JPG-bestand	3 867 kB
	2022B22 - WP2 - S32 CP 001		1/03/2022 10:45	JPG-bestand	3 858 kB
	2022B22 - WP2 - S32 CP 002		1/03/2022 10:45	JPG-bestand	3 832 kB
	2022B22 - WP2 - S32 CP 003		1/03/2022 10:45	JPG-bestand	3 755 kB
	2022B22 - WP2 - S32 CP 004		1/03/2022 10:45	JPG-bestand	3 677 kB
	2022B22 - WP2 - S32 CP 005		1/03/2022 10:45	JPG-bestand	3 735 kB
	2022B22 - WP2 - S34 CP 002		1/03/2022 12:39	JPG-bestand	3 966 kB
	2022B22 - WP2 - S34 CP 003		1/03/2022 12:39	JPG-bestand	3 742 kB
	2022B22 - WP2 - S39 CP 001		1/03/2022 12:44	JPG-bestand	3 853 kB
	2022B22 - WP2 - S39 CP 002		1/03/2022 12:44	JPG-bestand	3 888 kB
	2022B22 - WP3 - Gebouw 2 001		1/03/2022 12:12	JPG-bestand	4 025 kB
	2022B22 - WP3 - Gebouw 2 002		1/03/2022 12:12	JPG-bestand	3 714 kB
	2022B22 - WP3 - Gebouw 2 003		1/03/2022 12:12	JPG-bestand	3 652 kB
	2022B22 - WP3 - Gebouw 2 004		1/03/2022 12:12	JPG-bestand	3 913 kB
	2022B22 - WP3 - S33 001		1/03/2022 11:03	JPG-bestand	3 867 kB
	2022B22 - WP3 - S33 002		1/03/2022 11:03	JPG-bestand	3 889 kB
	2022B22 - WP3 - S33 003		1/03/2022 11:04	JPG-bestand	3 939 kB
	2022B22 - WP3 - S33 004		1/03/2022 11:04	JPG-bestand	3 894 kB
	2022B22 - WP3 - S33 CP 001		1/03/2022 13:00	JPG-bestand	3 822 kB
	2022B22 - WP3 - S33 CP 002		1/03/2022 13:00	JPG-bestand	3 789 kB
	2022B22 - WP3 - S34 001		1/03/2022 11:05	JPG-bestand	3 927 kB
	2022B22 - WP3 - S34 002		1/03/2022 11:05	JPG-bestand	3 915 kB
	2022B22 - WP3 - S34 003		1/03/2022 11:05	JPG-bestand	3 984 kB
	2022B22 - WP3 - S34 004		1/03/2022 11:05	JPG-bestand	3 972 kB
	2022B22 - WP3 - S34 CP 001		1/03/2022 12:39	JPG-bestand	3 829 kB
	2022B22 - WP3 - S35 001		1/03/2022 11:21	JPG-bestand	3 953 kB
	2022B22 - WP3 - S35 002		1/03/2022 11:21	JPG-bestand	3 990 kB
	2022B22 - WP3 - S35 003		1/03/2022 11:22	JPG-bestand	3 933 kB
	2022B22 - WP3 - S35 CP 001		1/03/2022 13:00	JPG-bestand	3 814 kB
	2022B22 - WP3 - S35 CP 002		1/03/2022 13:00	JPG-bestand	3 811 kB
	2022B22 - WP3 - S36 001		1/03/2022 11:24	JPG-bestand	4 090 kB
	2022B22 - WP3 - S36 002		1/03/2022 11:24	JPG-bestand	3 960 kB
	2022B22 - WP3 - S36 003		1/03/2022 11:24	JPG-bestand	3 941 kB
	2022B22 - WP3 - S36 CP 001		1/03/2022 15:22	JPG-bestand	3 933 kB
	2022B22 - WP3 - S36 CP 002		1/03/2022 15:22	JPG-bestand	3 938 kB
	2022B22 - WP3 - S37 001		1/03/2022 12:02	JPG-bestand	3 982 kB
	2022B22 - WP3 - S37 002		1/03/2022 12:02	JPG-bestand	3 915 kB
	2022B22 - WP3 - S37 CP 001		1/03/2022 12:54	JPG-bestand	3 788 kB
	2022B22 - WP3 - S37 CP 002		1/03/2022 12:54	JPG-bestand	3 830 kB
	2022B22 - WP3 - S38 001		1/03/2022 12:04	JPG-bestand	3 833 kB
	2022B22 - WP3 - S38 002		1/03/2022 12:04	JPG-bestand	3 840 kB
	2022B22 - WP3 - S38 003		1/03/2022 12:04	JPG-bestand	3 850 kB
	2022B22 - WP3 - S38 004		1/03/2022 12:05	JPG-bestand	3 993 kB
	2022B22 - WP3 - S38 005		1/03/2022 12:05	JPG-bestand	4 063 kB
	2022B22 - WP3 - S38 CP 001		1/03/2022 12:49	JPG-bestand	3 722 kB
	2022B22 - WP3 - S38 CP 002		1/03/2022 12:49	JPG-bestand	3 729 kB
	2022B22 - WP3 - S39 001		1/03/2022 12:05	JPG-bestand	3 881 kB

	2022B22 - WP3 - S40 001		1/03/2022 12:07	JPG-bestand	3 798 kB
	2022B22 - WP3 - S40 002		1/03/2022 12:07	JPG-bestand	3 908 kB
	2022B22 - WP3 - S40 003		1/03/2022 12:07	JPG-bestand	4 018 kB
	2022B22 - WP3 - S40 CP 001		1/03/2022 12:59	JPG-bestand	3 806 kB
	2022B22 - WP3 - S40 CP 002		1/03/2022 12:59	JPG-bestand	3 870 kB
	2022B22 - WP3 - S41 001		1/03/2022 12:08	JPG-bestand	3 947 kB
	2022B22 - WP3 - S41 002		1/03/2022 12:08	JPG-bestand	3 975 kB
	2022B22 - WP3 - S41 CP 001		1/03/2022 12:58	JPG-bestand	3 812 kB
	2022B22 - WP3 - S41 CP 002		1/03/2022 12:58	JPG-bestand	3 731 kB
	2022B22 - WP3 - S42 001		1/03/2022 12:09	JPG-bestand	3 792 kB
	2022B22 - WP3 - S42 002		1/03/2022 12:09	JPG-bestand	3 945 kB
	2022B22 - WP3 - S42 CP 001 (1)		1/03/2022 12:58	JPG-bestand	3 831 kB
	2022B22 - WP3 - S42 CP 002		1/03/2022 12:58	JPG-bestand	4 000 kB
	2022B22 - WP3 - S43 001		1/03/2022 12:14	JPG-bestand	3 945 kB
	2022B22 - WP3 - S43 002		1/03/2022 12:14	JPG-bestand	3 974 kB
	2022B22 - WP3 - S43 CP 001		1/03/2022 13:01	JPG-bestand	3 912 kB
	2022B22 - WP3 - S43 CP 002		1/03/2022 13:01	JPG-bestand	3 581 kB
	2022B22 - WP3 - S44 001		1/03/2022 12:36	JPG-bestand	3 942 kB
	2022B22 - WP3 - S44 002		1/03/2022 12:36	JPG-bestand	4 038 kB
	2022B22 - WP3 - S44 CP 001		1/03/2022 13:02	JPG-bestand	3 887 kB
	2022B22 - WP3 - S44 CP 002		1/03/2022 13:02	JPG-bestand	3 980 kB
	2022B22 - WP3 - S45 001		1/03/2022 12:40	JPG-bestand	3 900 kB
	2022B22 - WP3 - S45 002		1/03/2022 12:41	JPG-bestand	3 957 kB
	2022B22 - WP3 - S45 CP 001		1/03/2022 13:01	JPG-bestand	3 863 kB
	2022B22 - WP3 - S45 CP 002		1/03/2022 13:01	JPG-bestand	3 898 kB
	2022B22 - WP3 - S46 001		1/03/2022 13:59	JPG-bestand	3 916 kB
	2022B22 - WP3 - S46 002		1/03/2022 13:59	JPG-bestand	3 908 kB
	2022B22 - WP3 - S46 003		1/03/2022 14:00	JPG-bestand	3 956 kB
	2022B22 - WP3 - S46 CP 001		1/03/2022 14:24	JPG-bestand	3 872 kB
	2022B22 - WP3 - S46 CP 002		1/03/2022 14:24	JPG-bestand	4 037 kB
	2022B22 - WP3 - S47 001		1/03/2022 14:17	JPG-bestand	3 965 kB
	2022B22 - WP3 - S47 002		1/03/2022 14:17	JPG-bestand	3 858 kB
	2022B22 - WP3 - S47 003		1/03/2022 14:18	JPG-bestand	3 961 kB
	2022B22 - WP3 - S47 CP 001		1/03/2022 13:43	JPG-bestand	3 872 kB
	2022B22 - WP3 - S47 CP 002		1/03/2022 13:43	JPG-bestand	3 864 kB
	2022B22 - WP3 - S47 CP 003		1/03/2022 13:43	JPG-bestand	3 832 kB
	2022B22 - WP3 - S48 001		1/03/2022 15:05	JPG-bestand	4 018 kB
	2022B22 - WP3 - S48 002		1/03/2022 15:05	JPG-bestand	3 710 kB
	2022B22 - WP3 - S48 003		1/03/2022 13:39	JPG-bestand	3 904 kB
	2022B22 - WP3 - S48 004		1/03/2022 13:39	JPG-bestand	3 887 kB
	2022B22 - WP3 - S48 005		1/03/2022 13:39	JPG-bestand	3 735 kB
	2022B22 - WP3 - S48 006		1/03/2022 13:39	JPG-bestand	3 911 kB
	2022B22 - WP3 - S48 007		1/03/2022 13:39	JPG-bestand	3 845 kB
	2022B22 - WP3 - S48 CP 001		1/03/2022 14:01	JPG-bestand	3 918 kB
	2022B22 - WP3 - S48 CP 002		1/03/2022 14:01	JPG-bestand	3 895 kB
	2022B22 - WP3 - S48 CP 003		1/03/2022 14:01	JPG-bestand	3 791 kB
	2022B22 - WP3 - S48 CP 004		1/03/2022 14:01	JPG-bestand	3 990 kB
	2022B22 - WP3 - S48 CP 005		1/03/2022 14:01	JPG-bestand	4 039 kB
	2022B22 - WP3 - S49 001		1/03/2022 15:06	JPG-bestand	3 977 kB
	2022B22 - WP3 - S50 CP 001		1/03/2022 15:29	JPG-bestand	3 945 kB
	2022B22 - WP3 - S50 CP 002		1/03/2022 15:29	JPG-bestand	3 935 kB
	2022B22 - WP3 - S50 CP 003		1/03/2022 15:31	JPG-bestand	3 925 kB
	2022B22 - WP3 - S50 CP 004		1/03/2022 15:31	JPG-bestand	3 784 kB
	2022B22 - WP3 - S51 001		1/03/2022 15:50	JPG-bestand	3 817 kB
	2022B22 - WP3 - S51 002		1/03/2022 15:50	JPG-bestand	3 862 kB
	2022B22 - WP3 - S51 003		1/03/2022 15:51	JPG-bestand	3 723 kB
	2022B22 - WP3 - S51 004		1/03/2022 15:51	JPG-bestand	3 775 kB
	2022B22 - WP3 - S51 CP 001		1/03/2022 16:22	JPG-bestand	3 846 kB
	2022B22 - WP3 - S51 CP 002		1/03/2022 16:22	JPG-bestand	3 959 kB
	2022B22 - WP3 - S51 CP 003		1/03/2022 16:22	JPG-bestand	3 925 kB
	2022B22 - WP3 - S51 CP 004		1/03/2022 16:22	JPG-bestand	3 982 kB

2022B22

Spoornr

Vaknr.	Vlaknr.	Interpretatie	Associati
--------	---------	---------------	-----------

Spoornr	Werkputnr./Sl eufnr.	Sectornr.	Vaknr.	Vlaknr.	Interpretatie	Associatie	Datum	Aflijning	Datering	Coupe (x,y)	Diepte	Opmerkingen	Laag						Bouwelement					Relatie	Vondstnr	Staalnr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	
													Nummer	Aard (HOW/HET)	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Constructie	Fasering	Materiaal	Afwerking	Techniek					
1	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162934,8; Y 175433,32 X 162936,07; Y 175433,5	14cm		1	Hom	donkerbruin	Leem	Weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	1	/	/	
2	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162933,33; Y 175432,777 X 162934,43; Y 175432,43	10cm		1	hom	donkerbruin	Leem	Weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
3	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162929,01; Y 175430,97 X 16930,405; Y 175430,63	16cm		1	Hom	donkerbruin	Leem	Weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
4	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162935,39; Y 175436,37 X 162935,44; Y 175437,395 X 162927,78; Y 17534,24 X 162929,53; Y 175434,93	26cm		1	Hom	donkerbruin	Leem	Weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
5	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins		124cm	leempakket met laag keien op grens met L3 tertiair zand (Diestiaan)	2 3	hom Hom	bruin geel	leem zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
6	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162926,551; Y 175437,928 X 162927,43; Y 175438,63 X 162924,73; Y 175437,23 X 162925,88; Y 175437,67	20cm		1	hom	donkergrijs	leem	Hk	/	/	/	/	/	/	/	3	/	/	
7	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X: 162920,43; Y 175436	26cm		1	hom	donkergrijs	Leem	Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
8	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162921,55; Y 175435,55	100cm		1	hom	donkerbruin	leem	Weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	5	/	/	
		/	/									leempakket	2	Hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair zand (Diestiaan)	3	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
9	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162918,51; Y 175436,23 X 162920,19; Y 175436,28 X 162949,37; Y 175423,63 X 162949,25; Y 175424,50 X 162941,26; Y 175421,36 X 162942,47; Y 175421,98	6cm		1	Hom	bruin	leem	Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	4	/	/
10	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins		16cm		1	hom	donkerbruin	Leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
11	1	/	/	1	paalspoor	G1	28/02/2022	duidelijk	Romeins		16cm	kern	1	hom	bruin	leem	veel Hk, Bk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										2	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket	3	hom	bruin	leem	kiezels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	4	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
12	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162936,35; Y 175425 X 162938,15; Y 175423,95	38cm		1	hom	donkerbruin	Leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
13	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162917,83; Y 175419,51 X 162916,93; Y 175420,47	5cm		1	Het	donkerbruin	Leem	Weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
14	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162926,15; Y 175423,77 X 162926,00; Y 175424,90	86cm	kern	1	Het	bruin	Leem	Mangaan spikkels	/	/	/	/	/	/	/	6	1	/	
		/	/									inzak	2	Hom	bruin	Leem	Hk spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										3	hom	donkergrijsbruin	zandig		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										4	hom	geelgroen	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket	5	Hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	6	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
15	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162924,17; Y 175427,79 X 162925,82; Y 175430,01	94cm		1	het	bruin	leem	Hk, Mn en Bk spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	2	/	
		/	/										2	hom	grijsbruin	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										3	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket	4	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	5	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
16	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162924,17; Y 175427,79 X 162925,82; Y 175430,01	32cm		1	het	bruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										2	hom	grijsbruin	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
17	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162922,46; Y 175427,00 X 162922,21; Y 175427,92	55cm		1	het	bruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										2	hom	lichtgrijs	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										3	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket	4	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	5	Hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
18	1	/	/	1	kuil		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162919,04; Y 175422,72 X 162924,13; Y 175420,25	50cm		1	hom	grijsbruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	oversnijdt s27	/	/	
		/	/										2	hom	bruin			/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiaire keien	3	hom	grijs	keien		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										4	hom	geel			/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
19	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162920,18; Y 175425,56 X 162919,90; Y 175426,55 X 162917,16; Y 175424,97 X 162919,13; Y 175425,36	18cm		1	Hom	bruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
20	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	vaag	Romeins	X 162917,16; Y 175424,97 X 162919,13; Y 175425,36 X 162917,16; Y 175424,97 X 162919,13; Y 175425,36	74cm		1	hom	bruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	8,7	3	
21	1	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162917,16; Y 175424,97 X 162919,13; Y 175425,36	9cm		1	Hom	bruin	leem	Hk + Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/		
		/	/									leempakket	2	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	3	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
22	2	/	/	1	paalspoor		28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162951,13; Y 175417,72 X 162951,63; Y 175418,06 X 162946,18; Y 175420,73 X 162947,32; Y 175421,28	11cm	gevekt	1	het	donkerbruin	leem	Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
23	2	/	/	1	paalspoor	G1	28/02/2022	duidelijk	Romeins		16cm		1	hom	bruin	leem	veel Hk, Bk, Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	4	/	
		/	/										2	hom	bruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									keien	3	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	4	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
24	2	/	/	1	paalspoor	G1	28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162944,58; Y 175415,83 X 162945,54; Y 175417,08	32cm		1	het	donkerbruin	leem	veel Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	5	/	
		/	/										2	het	bruin	Leem	Hk en Bk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket met kiezels	3	hom	bruin	Leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	4	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
26	2	/	/	1	paalspoor	G1	28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162939,38; Y 175413,36 X 162941,07; Y 175413,69	64cm	kern	1	het	bruin	leem	veel Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									insteek	2	het	bruin	leem	Hk en keien	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket	3	hom	bruin	leem	keien	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	4	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
27	1	/	/	2	paalspoor		28/02/2022	duidelijk	Romeins	X 162919,21; Y 175421,58 X 162920,54; Y 175420,75	31cm	Kern?	1	het	donkergrijs	leem	keien	/	/	/	/	/	/	/	oversneden door S18	/	/	
		/	/										2	het	grijs	leem	Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/										3	Hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
28	1	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162914,23; Y 175422,22 X 162913,17; Y 175423,45	104cm		1	het	lichtgrijs	leem	Hk en keien	/	/	/	/	/	/	/	/	6	/	
		/	/										2	het	bruin	leem	Hk en keien	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									leempakket	3	hom	bruin	leem	keien onderaan	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	4	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	

29	2	/	/	1	paalspoor	G1	1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162936,81; Y 175418,79 X 162937,76; Y 175419,30	28cm		1	het	bruin grijs	leem	Hk en keien	/	/	/	/	/	/	/	/	7	/
30	2	/	/	1	paalspoor	G1	1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162934,60; Y 175413,54 X 162934,38; Y 175414,89	62cm	Kern	1	Hom	grijsbruin	leem	Veel Hk, Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	8	/
		/	/										2	hom	grijsbruin	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
		/	/										3	hom	grijs	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
		/	/									leempakket	4	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	5	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
31	2	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162932,11; Y 175412,40 X 162933,37; Y 175413,12	19cm		1	hom	bruin grijs	leem	weinig Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
32	2	/	/	1	kuil		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162923,91; Y 175414,23 X 162922,54; Y 175418,18	16cm		1	het	grijsbruin/lichtgrijs/g	leem	Hk, Fe, Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	14	/
33	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162951,97; Y 175401,92 X 162952,25; Y 175403,01	6cm		1	Hom	bruin grijs	leem	weinig Hk en Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
34	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162955,77; Y 175402,94 X 162955,27; Y 175403,44	22cm		1	Hom	bruin grijs	leem	Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
35	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162950,91; Y 175402,19 X 175402,19; Y 175402,19	20cm		1	hom	bruin grijs	Leem	weinig Hk en Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
36	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162946,83; Y 175403,91 X 162947,73; Y 175402,91	18cm		1	het	donkerbruin grijs	leem	vrij veel Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	13	/
37	3	/	/	1	paalspoor	G2	1/03/2022	vaag	Romeins	X 162957,32; Y 175397,27 X 162957,88; Y 175397,70	12cm		1	het	bruin grijs	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	9	/
38	3	/	/	1	paalspoor	G2	1/03/2022	vaag	Romeins	X 162956,77; Y 175398,51 X 162957,27; Y 175398,89	10cm		1	hom	bruin grijs	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
39	3	/	/	1	paalspoor	G2	1/03/2022	vaag	Romeins	X 162956,12; Y 175400,82 X 162955,52; Y 175401,25	11cm		1	het	bruin grijs	leem	Hk	/	/	/	/	/	/	/	/	12	/
40	3	/	/	1	paalspoor	G2	1/03/2022	vaag	Romeins	X 162953,42; Y 175400,25 X 162953,74; Y 175399,61	14cm		1	het	bruin grijs	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
41	3	/	/	1	paalspoor	G2	1/03/2022	vaag	Romeins	X 162954,55; Y 175398,02 X 162954,91; Y 175397,35	12cm		1	Hom	bruin grijs	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
42	3	/	/	1	paalspoor	G2	1/03/2022	vaag	Romeins	X 162955,13; Y 175396,73 X 162955,48; Y 175396,18	10cm		1	hom	bruin grijs	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
43	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162949,96; Y 175398,86 X 162950,18; Y 175398,17	6cm		1	Hom	bruin grijs	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
44	3	/	/	1	greppel		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162941,44; Y 175398,29 X 175398,62; Y 175398,62	18cm		1	hom	grijsbruin	leem	incl o	/	/	/	/	/	/	/	/	11	/
45	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	vaag	Romeins	X 162950,21; Y 175395,21 X 162949,85; Y 175396,00	4cm		1	hom	bruin grijs	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
46	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162933,38; Y 175394,93 X 162934,71; Y 175395,56	13cm		1	hom	bruin grijs	leem	Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
47	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162920,84; Y 175394,35 X 162921,57; Y 175393	55cm		1	hom	bruin grijs	leem	Bk, Hk, Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	9, 10	10
		/	/										2	het	grijs	leem	Hk, Mn spikkels	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
48	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162929,29; Y 175392,35 X 162928,53; Y 175393,75	64cm		1	het	bruin grijs	leem	Hk, Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
		/	/										2	het	bruin grijs	leem	Hk, Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
		/	/										3	hom	bruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
		/	/									tertiair glauconiethoudend zand	4	hom	geel	zand		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
49	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162945,66; Y 175407,50 X 162946,08; Y 175406,55	6cm		1	hom	grijsbruin	leem		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
50	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162945,66; Y 175407,50 X 162946,08; Y 175406,55	6cm		1	Hom	grijsbruin	leem	weinig Hk, Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
51	3	/	/	1	paalspoor		1/03/2022	duidelijk	Romeins	X 162929,49; Y 175405,78 X 162931,29; Y 175407,46	21cm		1	Het	bruin grijs	leem	Hk, Mn	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

Vondstenlijst

2022B22 Archeologische opgraving Kortenberg Leuvensesteenweg 348

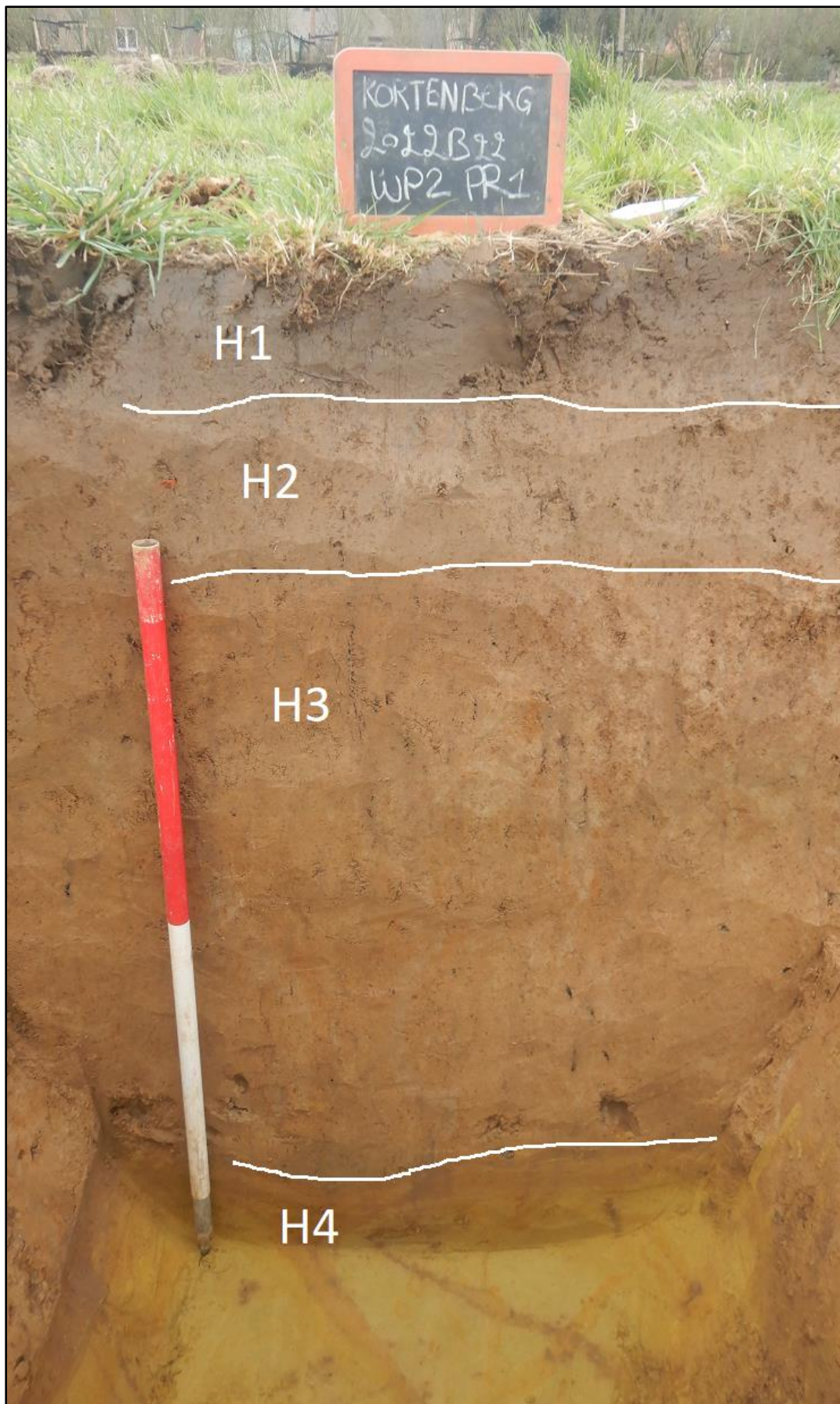
Vondstnr	Spoornr	Laagnr	Kwadrant/C oupedeel	Werkput/SI euf	Vak	Profiel	Vlak	Inzamelwijze	Datum	Maaswijdte	Vondstcategorie	Omschrijving	Datering	Hoeveelheid (telling/schatting)					Gewicht (g)	Homogeniteit	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	Vondst- tekening
														rand	wand	bodem	oor	totaal				
PS1	4 (=S32 bij opgraving)	1	/	3	/	/	1	Aanleg vlak	21/01/2022	/	aardewerk	dolium - zalmroze met tegulagruis	ROM	1	0	0	0	1	121	ja	/	ja
PS1	4 (=S32 bij opgraving)	1	/	3	/	/	1	Aanleg vlak	21/01/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	IJZ/ROM	0	1	0	0	1	10	ja	/	nee
1	51	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	grijs - lowlandsware - schaal	ROM	0	1	0	0	1	20	ja	/	nee
2	5	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	grijs - lowlandsware	ROM	0	1	0	0	1	42	ja	/	nee
3	6	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk - brokstukjes	IJZ/ROM	0	2	0	0	2	1	ja	/	nee
4	9	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	pijpaarde	pijpensteel - residueel	NT	0	0	0	0	1	1	ja	/	nee
5	8	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	kruikwaar - roodbakkend	ROM	0	2	0	0	2	32	ja	/	nee
6	14	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	grijs - lowlandsware	ROM	0	1	0	0	1	2	ja	/	nee
7	20	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	IJZ/ROM	0	1	0	0	1	2	ja	/	nee
8	20	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk	IJZ/ROM	0	2	0	0	2	13	ja	/	nee
9	47	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk - besmeten	IJZ/ROM	0	1	0	0	1	5	ja	/	nee
10	47	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	grijs gedraaid	ROM	0	2	0	0	2	1	ja	/	nee
11	44	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk - wand met pot/tegulagruis	IJZ/ROM	0	2	0	0	2	16	ja	/	nee
12	39	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk - brokstuk	IJZ/ROM	0	1	0	0	1	1	ja	/	nee
13	36	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk - vlakke bodem 8cm diameter	IJZ/ROM	0	2	1	0	3	41	ja	/	ja
14	32	1	/	2	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	handgevormd aardewerk - wand met pot/tegulagruis	IJZ/ROM	0	2	0	0	2	7	ja	/	nee
15	6	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	grijs gedraaid	ROM	0	2	0	0	2	7	ja	/	nee
16	39	1	/	3	/	/	1	Aanleg + coupe	1/03/2022	/	aardewerk	grijs gedraaid	ROM	0	1	0	0	1	1	ja	/	nee
17	8	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	kruikwaar - zalmroze baksel met potgruis	ROM	0	1	0	0	1	6	ja	/	nee
18	8	1	/	1	/	/	1	Aanleg + coupe	28/02/2022	/	aardewerk	grijs gedraaid - deksel van een voorraadpot	ROM	0	0	0	0	1	143	ja	/	ja

Stalenlijst

2022B22	Archeologische opgraving Kortenberg Leuvensesteenweg 348																				
Staalnr	Spoor	Laag	Structuur	Kwadrant	Coupe	Werkput	Sector	Vak	Vlak	Profiel	Inzamelwijze	Datum	Inhoud	Volume	Maaswijdte	xyz	Doel	Voorbereidende handelingen	Uitgevoerde analyses	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)
1	14	1	/	/	ja	1	/	/	1	/	CP	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
2	15	1	/	/	ja	1	/	/	1	/	CP	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
3	20	1	/	/	ja	1	/	/	1	/	UH	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
4	23	1	G1	/	ja	1	/	/	1	/	CP	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
5	24	1	G1	/	ja	2	/	/	1	/	CP	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
6	28	1	/	/	ja	1	/	/	1	/	UH	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
7	29	1	/	/	ja	2	/	/	1	/	CP	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
8	30	1	G1	/	ja	2	/	/	1	/	CP	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
9	37	1	G2	/	ja	3	/	/	1	/	UH	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
10	47	1	/	/	ja	3	/	/	1	/	UH	1/03/2022	houtskool	/	/	/	C14	/	/	/	/
11	51	1	/	/	ja	3	/	/	1	/	UH	1/03/2022	Bot	/	/	/	C14	/	/	/	/

- Referentieprofiel

Projectcode		2022B22			Coördinaten	X 53747,50; Y 191811,05	
Type onderzoek		Opgraving				X 53747,50; Y 191811,89	
Profielnummer		PR1			Hoogte	+45,2m TAW	
Oriëntatie		O-W			Grondwater	niet bereikt	
Datum		01/03/22			Classificatie	Lba0	
Weer		Zonnig, droog				Droge zandleembodem met textuur B horizont	
Beschrijving		Sander Debrabandere			Fotonr	1	
Landgebruik		Weiland			Plannr	Zie allesporenkaart	
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	15	Droog	Ja	Duidelijk	Regelmatig
H2	A-B	15	40	Droog	Ja	Vrij duidelijk	Regelmatig
H3	Bt1	40	130	Droog	Ja	Duidelijk	Regelmatig
H4	C	130	x	Droog	Nee	/	/
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkergrijsbruin		Matig droog		L	Zandleem	/	
Bruin		Matig droog		L	Zandleem	/	
Lichtbruin		Matig droog		A tot L	Leem tot zandleem	/	
Groengeel		Matig droog		Z	Zand	Glaucioniethoudend	

Figuur 1 Zicht op profiel 1 in werkput 2 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

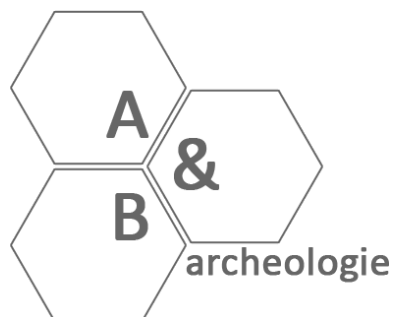
2022.011

Kortenberg Leuvensesteenweg

Dagrapporten

Maarten BRACKE

10-3-2022

Titel: Dagrapporten Kortenbergh Leuvensesteenweg

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Maarten Bracke

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode opgraving: 2022B22

Bekrachtigde archeologienota: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17646>

Bekrachtigde nota: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/21417>

Intern projectnummer: 2021.011

Locatiegegevens: Vlaams-Brabant, Kortenbergh, Leuvensesteenweg 348

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 162833 en Y: 175365; X: 162994 en Y: 175454

Oppervlakte plangebied: ca. 6731m²

Oppervlakte advieszone: ca. 2330m²

Kadastergegevens: Kortenbergh, afdeling 1, sectie B, perceel 488A (zie figuur 1)

Topografische kaart: zie figuur 1 en 2

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Paulien Fonteyn (erkend-archeoloog), Sander Debrabandere (assistent-archeoloog) en initiatiefnemer

Begin- en einddatum veldwerk: 28 februari 2022 t.e.m. 3 maart 2022

Wetenschappelijke advisering: /

Nummer wettelijk depot: D/2022/14.293/9

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke-waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

Maandag 28/02/2022

Weer: Droog, bewolkt

Aanwezig: Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog), Sander Debrabandere (assistent-archeoloog), Bert Acke (assistent-archeoloog) en Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: aanleg opgravingszone werkput 1; metaaldetectie; registratie van het archeologisch vlak en de aangetroffen sporen, archeologisch onderzoek van de aangetroffen sporen: fotograferen, inmeten, couperen; fotograferen, inmeten en intekenen van de coupes; uithalen van de sporen; inzamelen vondstmateriaal; staalname; deels aanleg opgravingszone werkput 2

Aantal aangetroffen sporen: S1 tem S21, S27 en S28

Voornaamste sporen: paalsporen en kuil

Voornaamste structuren: /

Dinsdag 1/03/2022

Weer: Droog, bewolkt

Aanwezig: Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog), Sander Debrabandere (assistent-archeoloog), Bert Acke (assistent-archeoloog) en Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: dichten werkput 1; aanleg opgravingszone werkput 2; metaaldetectie; registratie van het archeologisch vlak en de aangetroffen sporen, archeologisch onderzoek van de aangetroffen sporen: fotograferen, inmeten, couperen; fotograferen, inmeten en intekenen van de coupes; uithalen van de sporen; inzamelen vondstmateriaal; staalname

Aantal aangetroffen sporen: S1 tem S21, S27 en S28; S22 tem S32

Voornaamste sporen: paalkuilen en kuilen

Voornaamste structuren: hoofdgebouw uit midden-Romeinse tijd (type De Clercq IIC)

Woensdag 2/03/2022

Weer: Droog, bewolkt

Aanwezig: Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog), Sander Debrabandere (assistent-archeoloog), Bert Acke (assistent-archeoloog) en Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: dichten opgravingszone werkput 2; aanleg werkput 3; metaaldetectie; registratie van het archeologisch vlak en de aangetroffen sporen, archeologisch onderzoek van de aangetroffen sporen: fotograferen, inmeten, couperen; fotograferen, inmeten en intekenen van de coupes; uithalen van de sporen; inzamelen vondstmateriaal; staalname

Aantal aangetroffen sporen: S1 tem S21, S27 en S28 (WP1); S22 tem S32 (WP2) en S33 tem S51 (WP3)

Voornaamste sporen: paalkuilen, kuilen en greppel

Voornaamste structuren: hoofdgebouw uit midden-Romeinse tijd (type De Clercq IIC) en zespalig bijgebouw

Donderdag 3/03/2022

Weer: Droog, zonnig

Aanwezig: Steven Antheunis (grondwerken)

Werkzaamheden: dichten opgravingszone

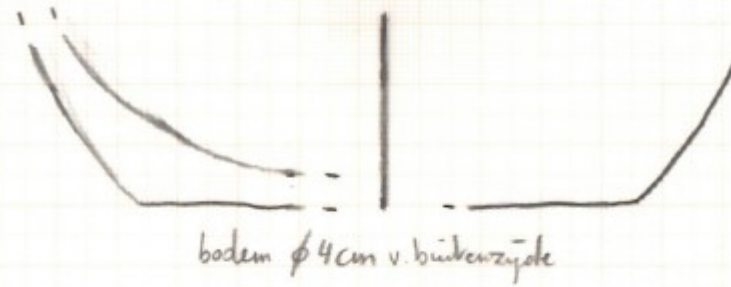
Aantal aangetroffen sporen: /

Voornaamste sporen: /

Voornaamste structuren: /

KORTENBERG 222 B22

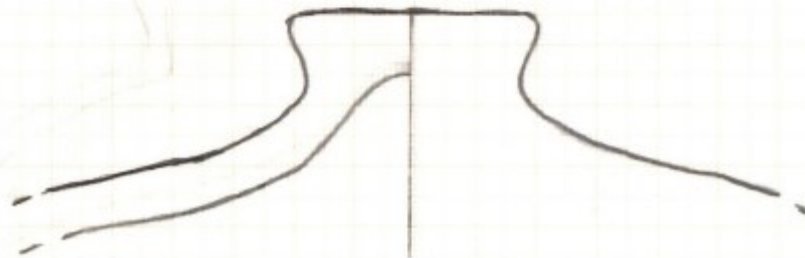
INV 13 §36 L1 WP3 H6V AW

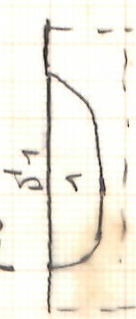
INV. 1 PROEFSLEUVEN §4 L1 DOLIJM

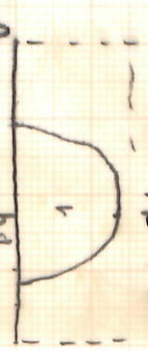
INV. 18 §8 UP1 DEKSEL

2022 B 22
KORTENBERG
OPGRAVING
28/02/2022
1/20

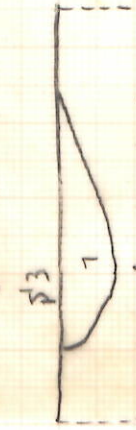
WP 1 S'1
1: donker grjsbruin
leem, weinig HK spikkels

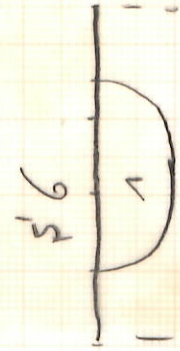
WP 1 S'4
1: donker grjsbruin
leem
weinig HK spikkels

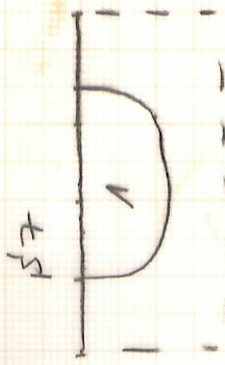
WP 1 S'2
1: donker grjsbruin
leem
weinig HK spikkels

WP 1 S'3
1: donker grjsbruin
leem
weinig HK spikkels

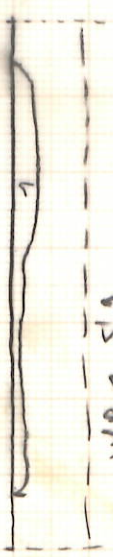

1: Da, HK+, leem

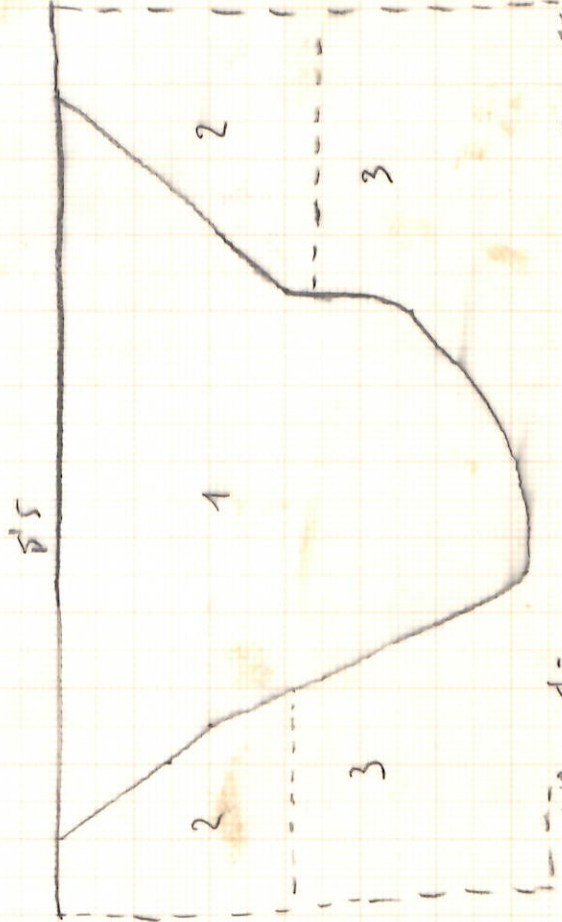

1: Da, HK+, leem

S'9

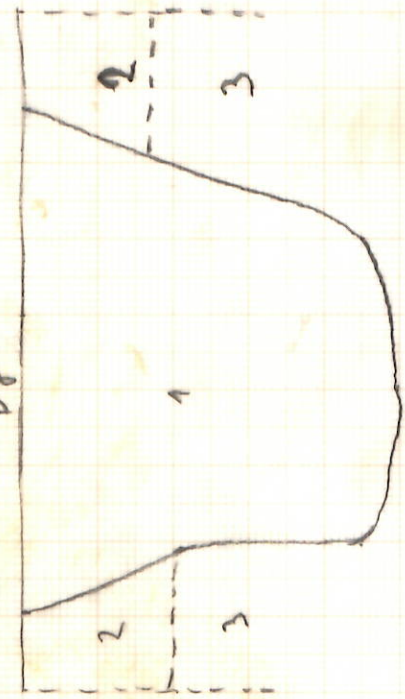

WP 1 S'9
1: HK rijk spoor, rijk fragment
in de vulling

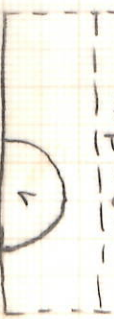
WP 1 S'5
1: donker grjsbruin, leem, weinig houtschoof spikkels
beetje AW
2: leem pakket
3: zand - tertiair (Diestiaan)

op scheiding van 2 & 3: laag rollieën

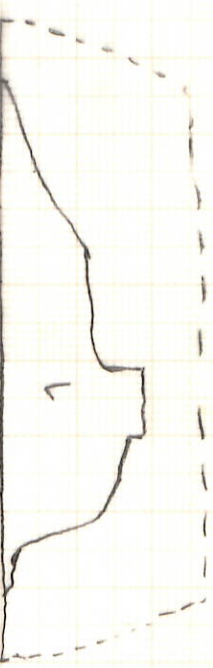
WP 1 S'8
1: donker grjsbruin, leem, weinig HK spikkels, beetje AW
2: leem pakket
3: zand - tertiair (Diestiaan)

S'10

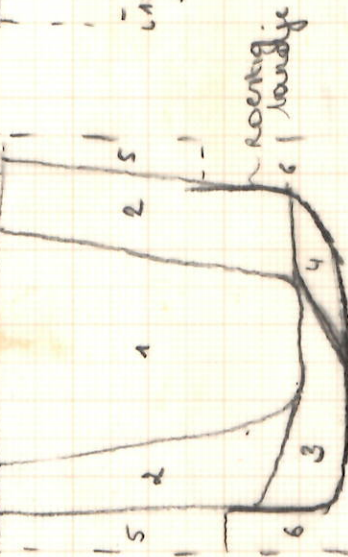
WP 1 S'10
1: donker grjsbruin
leem

S'12

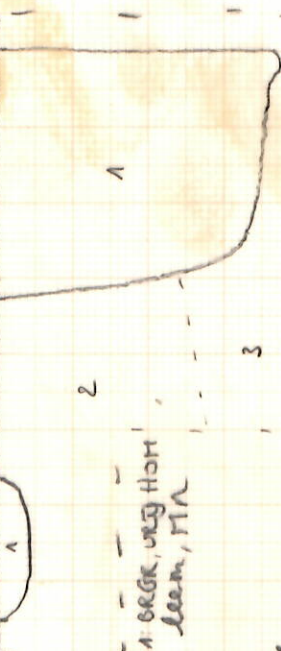
1: donker grjsbruin, leem

S'14

1: leem, BEGR leem, HET, Mn spikkels
rollieën, AW
2: leem, BEGR leem, cf. MB
Mn spikkels
3: do BEGR, grjs HOM, zandig
4: BEGR zand, yf tertiair
5: leem pakket
6: tertiair zand, glauconiet zand

S'20

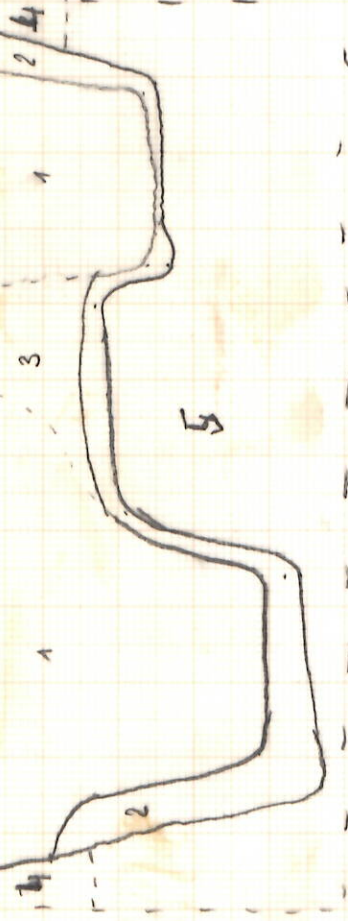
1: BEGR, leem, Mn, grjs HOM
2: leem pakket
3: glauconiet zand, Tact 2

S'19

1: BEGR leem, grjs HOM
Mn spikkels

S'15

1: BEGR, HET, leem, Mn spikkels
2: BEGR zand, grjs HOM
3: leem, BEGR
4: leem pakket
5: tertiair zand, glauconiet
6: BEGR, HET, Mn spikkels
7: d. S'15

2022B22
KORTENBERG
OPGRAVING
28/12/2022 0:
WPA 1 & 2 & 3

S13

1 DGB, HET, weinig HK

S18

1. GRGR, leem, wel vl? Mn spikkels
ondersaan: or band
met onderliggend Tertiaire klei (23)
14 = Tertiaire, glauconiet

S28

1. (u)GR, HET, leem, HK spikkels
2. GRGR, HET, leem, HK spikkels
3. leempakket (ondersaan klei)
4. Tertiaire 2

S35

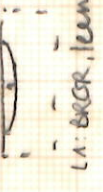
1. GRGR, vrij HOM
leem, Mn spikkels
HK

S43

1. GRGR, vrij HOM
leem

S45

1. GRGR, leem

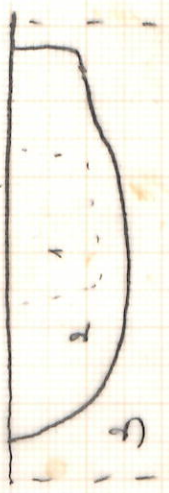
1. HET, doGR, uGR, GRGR geel, HK, Fe, Mn

S33

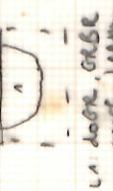
1. GRGR, vrij HOM
HK, Mn spikkels

S27

1. GR doGR, klei, HET, klei
2. GR, HET, Mn
3. Tertiaire 2

S22

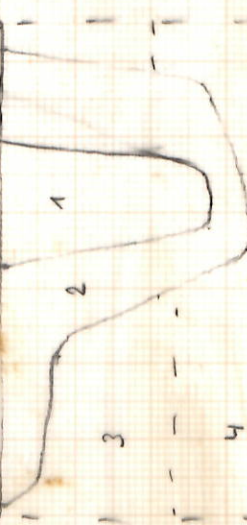
1. doGR, GRGR
geel, leem
HET, ind
HK

S24

1. kern, doGR, HET, leem,
wel HK, Mn
2. GRGR, HET, leem, HK + BK
spikkels
3. leempakket (keuze)
4. Tertiaire 2, zand

S26

1. KERN, GRGR, HET, leem, HK
2. witte, GRGR, HET, leem, HK, klei
3. leempakket (keuze)
4. Tertiaire 2

S30

1. kern, orGR leem, HK, Mn spikkels
2. GRGR, leem, HK, Mn spikkels
3. GR leem, roete band ondersaan
Mn spikkels
4. leempakket
5. Tertiaire 2

S29

1. GRGR, HET, leem, HK, klei

S32

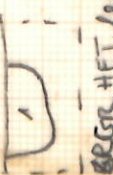
1. GRGR, vrij HOM, leem, HK sp-

WPA 1

Ap1

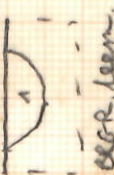
Ap2

S37

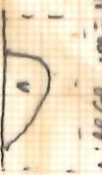
1. GRGR, HET, leem

S42

1. GRGR, leem,
vrij HOM,
Mn spikkels

S41

1. GRGR, vrij HOM, leem,
Mn spikkels

S40

1. doGR, GRGR,
HET, leem

S35

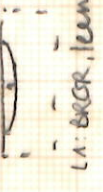
1. GRGR, vrij HOM
leem, Mn spikkels
HK

S43

1. GRGR, vrij HOM
leem

S45

1. GRGR, leem

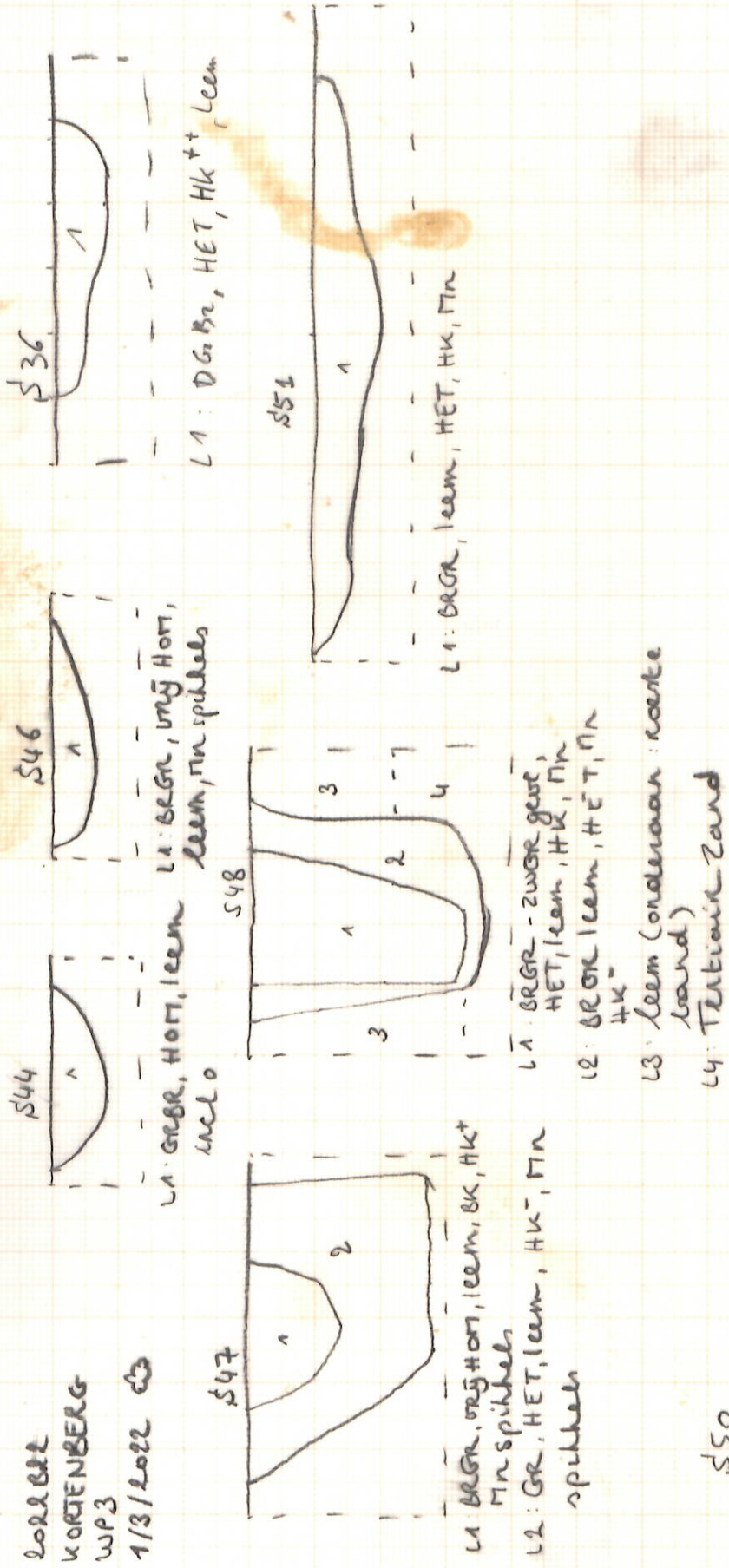
1. HET, doGR, uGR, GRGR geel, HK, Fe, Mn

S33

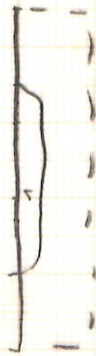

1. GRGR, vrij HOM
HK, Mn spikkels

2022022
KORTENBERG
WP3
1/3/2022

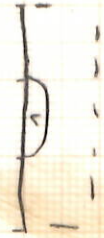

S50

L1: Gr Br, vrij HGT, leem, weinig HK, mangaan

S49

L1: Gr Br, vrij, leem